

پنجشنبه }
 ۳ آذرماه ۲۵۳۹ شاهنشاهی
 ۱۲ ذیحجه ۱۳۹۷ هجری
 ۲۴ نوامبر ۱۹۷۷ میلادی

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۳) آذرماه ۲۵۳۹ شاهنشاهی

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: شریفی - چلاجور - بانوجهانبانی - آقایان - هاشمی میانداوب - موسوی ماکونی - دکتر طیب.
- ۳- تقدیم سؤال بوسیله آقای پردلی از وزارت نیرو
- ۴- تصویب صورتجلسه روز سه شنبه ۲۴ آبانماه ۲۵۳۹.
- ۵- ادامه مذاکره و طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین.
- ۶- تقدیم سه لایحه بوسیله آقای دکتر کاشفی وزیر مشاور در امور پارلمانی.
- ۱- اعتبار سنوات آتی کارخانه تصفیه و ریخته‌گری مس و بازیابی فلزات طلا و نقره مربوط به طرح «احداث کارخانه ذوب مس».
- ۲- تغییر در عنوان طرح «راه‌فرعی ریز - مبارکه».
- ۳- اضافه اعتبارات سال ۲۵۳۹ شاهنشاهی.
- ۷- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه.

جلسه ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

عباس میرزائی - غلامرضا عدل - عطار - محمدحسین

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

غضنفری - غلامرضا غضنفری - دکتر فروزین - قادری - قراچورلو -

(بشرح زیر خوانده شد)

قراگزلوشجاعی - قربانی نسب - قوامی - کبیری -

آقایان: آزموده - آشوریان - آصف - جعفربای -

کیوان - مانی - مجتنبانی - محمد خانلوی عشایری -

ابدهی - اخلاق پور - اسحق کاهکش - محمداسدی -

محمودیان - معینی چاغروند - معینی قراگزلو -

اسکندری - دکتر اعتمادی - محمدصادق افتخار -

سلکشاهی - دکتر مهر - ناظمی - نواب صفا - وزیر -

جواد افتخاری - الداغی - امیر عشایری - باقری -

هرزندی - یاسینی - یزدی .

بسیج خلخالی - بنی احمد - بهره‌مند - محمد پارسا -

بانوان : برومند - داودی - زاعدی - سلیمی -

تدین - تربتی - تژده - محمد کاظم جزایری - سعید

وحیدی - هاشمی .

جوادی - نواز الله جهانشاهی - جعفر حیدری - دکتر

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: شریفی - چلاجور -

خطیبی - دانشمند - دانشی - درودی - رئیسی اردکانی -

بانوجهانبانی و آقایان : هاشمی میانداوب - موسوی

دکتر رحمانی - رحیمی لاریجانی - رفعتی - زرگرزاده -

ماکونی - دکتر طیب .

دکتر ستوده - دکتر جواد سعید - کریم بخش سعیدی -

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم

سلیمی - سیدی - دکتر شیروانی - نودزادق - ساری

آقای شریفی تشریف بیاورید .

اصلانی - صحرانی - صدیق زاده - طرفی ظفری - عالمی -

شرفی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند - در آغاز سخن، پس از توکل بعبایات خداوند تعالی، آن یکنای بی شریک در آفرینش و پرستش، و درود نامحدود بر پیامبر محمود، بمناسبت تقارن این دو هفته، بادو عید بزرگ دینی و مذهبی - یکی عید سعید قربان، با آرزوی سلامت و طاعت قبول برای عزیزان به حج رفته و دیگری عید سعید غدیر خم، با امید به دوام و بقای جامعه عالیقدر تشیع و مکتب دانش و فضیلت حضرت امام صادق علیه السلام مراتب تبریک و تهنیت‌های قلبی را بدینمناسبت به پیشگاه شاهنشاه اسلام پناه و به ملت شریف ایران تقدیم میدارم و با توسل به حبل‌المتین الهی و فرائد قسمتی از آیه دوازدهم از سوره کریمه (یس) که میفرماید و - کل شیئ احصیناه فی امام مبین برای جهان پهناور اسلام و برای همه مسلمین آرزوی پیروزی و بهروزی را دارم. (احسن)

در اینجا لازم میدانم، سپاس قلبی خویش را از اقدامات بیکر و مجدانه دفتر مخصوص شاهنشاهی که با ارسال گزارشات و مصوبات کمیسیون شاهنشاهی بصورت بررسی در پروژه‌های مختلف کشور، طبق اوامر ملوکخانه نمایندگان فوه مقننه را در جریان چگونگی برگزاری جلسات و فعالیت‌های مستمر و مثبت کمیته‌های مختلف کمیسیون شاهنشاهی قراردادمانند، بسهم خویش ابراز دارم و برای عموم مجریان، موفقیت بیش از پیش را آرزو کنم (احسن)

همچنین برخورد واجب میسازد از فعالیت دو کانون بزرگ کارو کوشش، در هفته روشندان آن گروه حائلی دل روشن ضمیر که بادیده باطن راهگشای سوری دنیای عظیم کارو کوشش هموطنان خویش اند و در هفته کارنیک پیش‌آهنگی ایران، از پیشاهنگان آزاده و با فرهنگ که پیشگامان یاری و مددکاری به مدد تقوی و ایمان درونی نوع بشر میباشند ستایش کنم و توفیق خدمت را برای همه رهروان راه حق در فضیلت درسایه راستی و مردمی و صفا، از درگاه خدای یکتا آرزو نمایم (احسن).

همکاران گرامی - چون در جلسه علنی امروز، دنباله بحث در لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین جریان دارد. برای آنکه وقت گرانتهای جلسه را یکباردیگر بهنگام طرح کلیات لایحه نگیرم با استفاده از این فرصت، مطالب و نظرات خویش را در این باره مختصراً بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی میرسانم و امیدوارم که بتوانم حق مطلب را ادا نمایم

امروزه در همه محافل و مجالس سخن از زمین است و اهمیت مسکن، برای بهتر زیستن و زندگی کردن با آرامش خاطر در خاک مقدس وطن که مهرش نشانه ایمان است. به آن امید که هر ایرانی، در عصر رستاخیز و بمدد مجلس رستاخیز طعم مالکیت رایجشد. اگر به عللی تا با امروز نتوانسته‌است برای خویش و خانواده‌اش مسکنی تهیه کند.

قرآن کریم را که تلاوت میکردم به موارد متعدد از فرموده‌های خدای بزرگ برخورد نمودم که در همه آنها توصیه به تأمین مسکن برای افراد بشر شده و اهمیت این امر بایامهای آسمانی یادآور مسئولان امر شده‌است. در آیه دوازدهم از سوره الرحمن میفرماید: والأرض وضعها للأنام یعنی زمین را برای همه مردمی که در روی آن زیست می‌کنند آفرید. در آیه ششم از سوره مبارکه بئنا میفرماید: الم نجعل الأرض مهادا یعنی آبیان را بستر قرار ندادیم؟ در آیات ششم و هفتم از سوره الشمس میفرماید: والأرض وماطحیها ونفس وما سویها یعنی سوگند بزین و آنکس که آن را گسترانید و سوگند به جان و آنکس که آن را آفرید و در آیه دوازدهم از سوره الصافات اشاره به مساکن طیبه یعنی به‌خانه‌های خوب و پاکیزه شده‌است که این آیات وافی الهیادیه مدلل میدارند که مقصود از آفرینش زمین، آرامش ساکنان زمین است. خداوند آسمانها و زمین‌ها زمین ما را بشرف مقدم فرزندان آدمی که - اشراف مخلوقات نام دارند، آفرید تا فرزندان آدم ابوالبشر از دلهره و بیم در بدری و خانه بدوشی ایمن باشند که فرمود: لهما سکن فی اللیل والنهار و اشاره این آیه سیزدهم از سوره الانعام تمامی ساکنان این کره خاکی هستند که آنان را خداوند درسراسر گردش شب و روز از آن خود میداند و تحت حمایت خود گرفته‌است. از سویی می‌بینیم، برخلاف اکثریت مردم جامعه ما، که همه بافضیلت و نوع دوست هستند و ارزش امنیت و رفاه عمومی امروز ایران را بخوبی درک می‌کنند، معدودی خاکباز، با کمال تأسف به میراث عمومی مردم یعنی زمین هجوم برده، از هیچ بهمه چیز رسیده‌اند، اینان در حقیقت با استفاده سوء از ترقی سطح زندگی کشور و از ورود مغزهای روشن هموطن از خارج بکشور و از آبادگی جوانها درسایه رفاه جامعه، به تشکیل زندگی مستقل که محتاج تهیه مسکن علیحده جدا ازوالدین است. زمین‌هایی را که بابعاد زیاد و به‌بهای بسیار نازل خریده بودند. در

موقع خود به چندین برابر ارزش حقیقی بفروش رسانند که بعقیده همه مردم باوجدان و ایران خواه، گناه تعویق در امر مقدس ازدواج جوانها بیشتر بگردن اینگونه افراد سودجو است که در نزد خدای خویش شرمسارند.

پس به عقیده شما متفکران و صاحب نظران جامعه در رفع این نقیصه چه باید کرد. ملت ایران بسیار خرسند و منتظر است که رهبر اندیشمندش نه تنها به پیروی از تعالیم آسمانی قرآن مجید، بلکه از نظر نوع دوستی و ملت نوازی نیز همواره در فکر رفاه و آسایش ملت خویش بوده و بدیهی است که اینگونه دستبردها بحریم خانواده‌ها خاطر مبارکشان را آزرده‌است که فرمان تهنیت نسبی بهای زمین را با تأکید خاص بدولت صادر فرمودند که انشاءالله دولت جناب آقای دکتر آموزگار بزودی نفس فرمان مبارک ملوکانه را بهمان نحو که منظور نظر است پیاده خواهد کرد.

امروزه زمین‌هایی که در اختیار بخش خصوصی است بزودوسم است. اول زمین‌هایی به قطعات کوچک تا بکهر از متر مربع که اکثر آنها بی‌بهای متعادل روز خریداری شده‌اند و مالا برای تهیه مسکن است چه در محدوده شهرها و چه در خارج از محدوده که باید از صاحبان اینگونه زمینها همه‌گونه حمایت بشود و دولت دست آنها را در تأمین مسکن مناسب باز نگذارد دوم زمین‌هایی که بصورت اراضی وسیع درید اشخاص است. اگر اینگونه زمین‌ها را برای کشت و زرع و یا پیاده کردن یک پروژه صنعتی در نظر گرفته و بعد خریده‌اند، که باید تا با بروز تکلیف آن زمین‌ها را روشن کرده و کاری در آنها صورت گرفته باشد. چون ترقی سریع کشور ایجاب نمی‌کند که اینگونه زمین‌ها بدون پیاده کردن پروژه‌ای همینطور بماند پس اگر نشده‌است ولو این زمین‌ها بنام اراضی بایرو موات هم به ثبت داده شده و خریداری شده‌است چون همینطور را که مانده بدیهی است که بمنظور سودجویی و برای تقسیم به قطعات کوچکتر و فروش به چندین برابر قیمت عادلانه است. مردم بی‌مسکن که ناچار از تهیه آن هستند و روی سخن با اینگونه زمینها است.

و تئیکه می‌بینیم ملت ایران رهبر و راهنمایی نظیر شاهنشاه آرمانبر دارد که رهبران جهان متمدن در حل معضلات جهانی از فکر صائب معظمله استفاده می‌کنند و شاهنشاه در امور کشورمان همه گونه راهنمایی صحیح و مثبت به مسئولان آموز میفرمایند حیث است که از این اندیشه رسا بسودجامعه الهام بگیریم. وقتی که ارشادات و فرمایشات حکیمانه شاهنشاه آریسامهر

را مطالعه میکردم، به یک نکته بزرگ و یک توصیه خیلی با اهمیت پی بردم که در اینجا آن را شاهیت سخنم قرار میدهم.

شاهنشاه آریسامهر بهنگام معرفی و شرفیابی هیئت وزیران بحضور معظمله در تاریخ هفتم اردیبهشت ماه ۲۰۳۳ شاهنشاهی فرمودند:

«شاید برای مقابله با احتیاجات تمدن بزرگ، یک قدم اساسی برداشته بشود که از لحاظ انقلابی هیچ چیز کم‌تر از مواد دیگر انقلاب ایران نداشته باشد و در عین حال لطمه‌ای نیز بکسی نزند.

دولت که الان پول دارد، چرا تمام زمین‌هایی را که در محدوده شهرهای ایران، تا شهرهای بیست هزار نفری واقع شده‌است، بقیمت عادلانه نخرد؟

دولت خوب است تمام زمین را بخرد و بگذارد در بانک زمین خودش، آن را نگهدارد برای تمام سروسپانی که در آینده برای آن تمدن بزرگ که می‌گوئیم بمرود بدهد. این کار چند حسن دارد. اول: زمین مردم را به قیمتش از آنها خریده‌اید و هیچ تحمیلی نکرده‌اید. دوم: اینکه بورس بازی زمین را بکلی گذاشته‌اید کنار و پول آنها را برای کارهای تولیدی آزاد کرده‌اید.

زمین خریدن و زمین فروختن کار تولیدی نمی‌شود. پول زمین، پول حقه آنها است ولی با پولی که دارند، بروند دنبال یک کار تولیدی.»

باید گفت: کلام الملوك، ملوك الكلام، ما با الهام از افکار بلند شاهانه اینک راه چاره را که باقیم باید بیشتر در عمق مطالب شاهانه غور و بررسی کنیم. نخست باید حدت کنیم از اینکه چرا فرمان شاه در این مورد که گره گشای مسکن در اجتماع مترقی امروز ما است تا با امروز و پس از گذشت سه سال اجرا نشده‌است. چرا که بمثل معروف:

همه جای ایران سرای من است
چو نیک و بدش از برای من است
چون اگر تأسیس بانک زمین تاکنون از طرف دولت مرحله اجرا در آمده بود دیگر ماشکلی بنام مسکن نداشتیم و کار محاکم دادگستری اغلب بر سپیدگی بدعاوی موجد و مستاجر علیه یکدیگر صرف نمی‌شد. بهمانگونه که با تأسیس بانک فرهنگیان فرمان شاهنشاه آریسامهر، امروز عموم جامعه فرهنگیان کشور با بهره‌وری از این تکیه‌گاه مالی مطمئن دعاگوی شاهنشاه خود هستند.
با تأسیس بانک زمین که باید آن را پدیده‌ای نو در عصر رستاخیز بشمار آورد و باید حتماً آن را با سازمان فعلی

زمین اشتباه و قیاس نکنیم. دولت میتواند با پیش بینی و تخصیص اعتبار کافی در بودجه کل کشور، زمین های بزرگ را قیمت عادلانه از صاحبان آنها خریداری کرده و حتماً بدست خودش بدین کار اقدام کند نه بوسیله بخش خصوصی تا خدای نکرده در مردم ایجاد توهم نکند و تصور سودجویی نرود، اعتماد جامعه جلب گردد و اساس مالکیت محفوظ بماند. پس با توسعه و اضافه کردن آن، از زمین های منابع ملی شده و زمین های دیگر که در اختیار دارد و قراردادن آن بصورت سرمایه غیر متقول و بنام عرصه و با وارد کردن خانه های پیش ساخته یا ابزار کار که تهیه اش در داخل کشور بوسه نیست از خارج از کشور و ترخیص آن بدون پرداخت حقوق گمرکی یا سود بازرگانی و آنها که تهیه اش در داخل کشور بسیار است خرید با بها و سود عادلانه هر طریقی که صلاح و مقتضی میدانند شروع به خانه سازی کند و آن خانه ها را به خانواده های کم بضاعت و بی مسکن و به خادمان جامعه اعم از کارکنان دولت، فرهنگیان، قضات، کارگران، کشاورزان، اصناف، پیشه وران و دیگر طبقات شریف جامعه ایرانی و یا به مأموران منتقل به شهرستان ها که در آنجا خانه ندارند به اجاره مناسب واگذار کند.

خرید به نرخ عادلانه و ذخیره قطعات بزرگ زمین توسط دولت در بانک زمین و استفاده از آنها برای طرح های عمومی و غام المنفعه و از جنبه مسکن و شرکت دادن بخش خصوصی در سهام این بانک هزاران سود دارد و یک زیان و آن زیان احتمالی عدم رضایت صاحبان اینگونه زمینها است از دولت، اما این عدم رضایت عده معدود در برابر اکثریت مردم خرسند و شکر گزار چه اثری میتواند در جامعه تحویل ایران داشته باشد. چه یکی از اثرات و منافع عالی عدالت اجتماعی که شاهنشاه آریامهر همواره به آن اشاره و تأکید میفرمایند عدالت در تعدیل عادلانه ثروت است که مفهوم آن در مورد زمین، جلوگیری از احتکار و خارج ساختن آن از بورس بازاری و معاملات چند جانبه و فروش به چندین برابر قیمت منطقه بندی شهرداری است که هیچوجه با بنیه اقتصادی مردم وفق نمیدهد. ضمناً توجه دولت را به این نکته مهم معطوف میدارم که در استان خوزستان که روستائیان صاحب نخیل میباشند، دولت بررسی کند. اگر واقعاً آن زمینها زیر کشت است و محصول دارد که بحق چنین است. برای فراهم آوردن موجبات دلگرمی بیشتر مرزنشینان غیور و شاد دوست و آسایش زندگی فرزندان آنان که همگی فرزندان شاه هستند تخیلات آنانرا

به ثبت قانونی برساند و بموضوع استفاده از آب آشامیدنی خاصه در آبادان که با شوری و تلسخی آب دریا در اغلب از ماه های سال همراه است توجه عمیق کند یقین بدانید. سودی که از راه کشت و فروش محصولات بدست خواهد آمد زیان صرف هزینه مربوطه و تخصیص بودجه در راه لاری و سد سازی را بخوبی تأمین خواهد کرد. در خاتمه، سخن خویش را با آیات یازدهم و دوازدهم از سوره مبارکه الصف از کلام اله مجید خاتمه میدهم آنجا خدای عالمیان و آدمیان فرماید:

یا ایها الذین آمنوا هل ادلكم علی تجارة تنجیکم من عذاب الیم.

ای مردم با ایمان - آیا می خواهید شما را براهی راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان بخشد؟ توبتون بالله و رسوله و تجاهدون فی سبیل الله با مالکم و انفسکم خیر لکم ان کنتم تعلمون. بخدا و پیامبرش ایمان آورید و با مال و جان خود در راه خدا بجاهدت و کوشش کنید این کار برای شما بهتر است اگر بدانید زیرا معامله با خدا همه سود است و زیان ندارد. (احسن)

رئیس - آقای شریفی وقت جنابعالی تمام شده است آقای چلاجور بفرماید.

رضی چلاجور - بنام خداوند بالا و پست - که از همتش هست شد هر چه هست. (احسن)

مقام محترم ریاست، همکاران گرامی، همه میدانیم ایران کشور عزیز ما تا پنجاه و چند سال قبل فقط نامی از آن باقی مانده بود و فقر و پریشانی و ناامنی بر چهره کشورمان مستولی شده بود و میرفت تا طومار حیات ملی کهنسال ایران در پیچ و خم تنبلی و سوادت محو و نابود شود دیدیم دست رادبردی توانا و سرداری بزرگ از خطه مازندران از استین زرین تاریخ بدرآمد تا پار دیگر ایران زمین را از گرداب فئای سیاهی نجات بخشد آری در آنزمان:

زهر گوشه ای نغمه ای ساز بود
ز حلقوم بیگانه آواز بود

همه جا خرابی و ویرانه بود
حکومت به فرمان بیگانه بود

نه امنیتی بود و نه داوری
ستم بود و بیداد و باغیگری

رضا چون که فرمان یزدان گرفت
همی کشور داریوش جان گرفت

(احسن)

تأمین زندگی و رفاه خود و فرزندان آنها مورد توجه میباشد باید بخوبی بوظیفه خطیری که در پاسداری از منابع طبیعی کشور بعهده دارند توجه کامل داشته باشند جای کمال خوشوقتی است که دولت منویات عالی و افکار بلند رهبر عالیقدر ایران را درک کامل نموده و اقدامات بسیار وسیعی را در این زمینه آغاز نموده است و با گسترش و اجرای سریع این برنامه ها امید میرود کشور ما سرسبزی و خرمی گذشته خود را که بر اثر تهر طبیعت با جهل و نادانی از بین رفته است از نو باز یابد.

ملت کهنسال ایران همیشه و همه وقت در اجرای دستورات و راهنماییهای رهبر خردمند خود گوش فرمان بوده است و در زمینه درختکاری و دست کاشت درخت نیز از هیچ کوششی دریغ نداشته و ندارد.

باتوجه به فرمایشات گهربار پدر تاجدار و سخنان مفید و الاحضرت شاهپور عبدالرضا که با ایجاد مزارع نمونه در نقاط مختلف کشور بالاخص در مازندران مردم را متوجه به اهمیت درختکاری و کشاورزی فرمودند و معظله در این زمینه نیز نمونه و مظهر کوشش برای مردم مازندران بوده اند جای بسی خوشحالی است بامیل و زشیت همه جانبه مردم در اجرای اوامر شاهنشاه و باتوجه به بازار مصرف میوه طی بیست سال اخیر می بینیم در کشورمان باغات عظیمی بوجود آمده است متأسفانه همه ساله دولت بمقدار زیاد میوه از خارج برای رفع نیاز وارد می نماید با توجه به میزان تولید داخلی و مصرف و رغبت مردم در توسعه باغات و دست کاشت درخت دولت باید چاره ای بیاندیشد که محصولات داخلی از بازارشان کاسته نشود و باغداران و کشاورز مایوس و نومید نگردند از دولت خدمتگزار جناب آقای آموزگار انتظار میرود حتی الامکان از ورود میوه خارجی جلوگیری فرمایند زیرا شاه بیت انقلاب سفید اندیشه بزرگی کشاورزان و روستائیان است.

همه میدانیم که میوه امروز بصورت یکی از ضروری ترین مایحتاج عمومی درآمده است بهمین علت و بر اثر علایق یاطنی و اجرای اوامر پدر تاجدار عده ای در نقاط مختلف کشور به باغداری و کشت درخت اشتغال ورزیده اند و با کار و کوشش علاوه بر تولید میوه سرسبزی و خرمی نیز به کشور داده اند و امروز باغداران بعنوان یک طبقه مشخص اجتماعی با خصوصیات اخلاقی مثبت و سازنده در طراوت و زیبایی بخشیدن به گوشه و کنار مملکت از هیچ کوششی دریغ نداشته و ندارند امیدشان اینست که

آری رضاشاه کبیر در سختترین و شومترین ایام زمام حکومت را با اندیشه های بزرگ در دست گرفت و برای اعتلای ایران از هیچ کوششی دریغ نداشته است. و وطن را چون جانش دوست میداشت فرزند برومند و تاجدارش نیز از جان گذشتگی چون چراغی فروزان فرا راه ملت قرار گرفت که امروز ثمر آن زحمات خستگی ناپذیر سر بلندی عظمت و افتخار برای مردم ایران زمین است تجلی آثار شکوفان زمان حاضر مبتنی بر اعتقاد راسخ ملت ایران به اصالت انقلابی است که در سرفصل آن ایرانی آباد و ایرانی آزاد با ملتی مرفه اعلام گردیده است. با اجرای اصول زندگی آفرین انقلاب شاه و ملت یقین دارد همانطور که شاهنشاه عالیقدرمان پیش بینی فرمودند در آتیه نزدیکی بیاری پروردگار و کوشش مردم به آن تمدن بزرگ که ایده آل همه مبین خواهان است خواهیم رسید. (انشاء الله)

صنعتی شدن کشور رشد کشاورزی و اقتصادی و برخوردار از امنیت و فرهنگ صحیح و اندیشه های نو و زندگی مرفه و احیای سنتهای کهن که یادآور مجد و عظمت ایران است و اینک در عصر آریامهر به بهترین وجهی متجلی گشته است ما را بر آن میدارد که سباسب بیکران را به پیشگاه بزرگمان که سایه یزدان است تقدیم بداریم یکی از آن سنتها توجه به درختکاری و خرمی و سرسبزی بخشیدن به مملکت است در این زمینه پدر تاجدار ما در سال ۲۵۱۶ شاهنشاهی در مورد آئین مقدس درختکاری فرمودند: «آئین درختکاری از سنن مقدس نیاکان ماست اگر این آئین درست اجرا شود در عمران و زیبائی آب و هوای کشور تأثیر بسزائی دارد.» همچنین می بینیم برادر والا گهر شاهنشاه آریامهر و الاحضرت شاهپور عبدالرضا پهلوی که خود کشاورزی نمونه و مظهر ذوق و استکرامی بودند در

آئین درختکاری فرمودند که «امروز دلایل اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی، فنی و محلی بسیاری لزوم توجه روز افزون بدرختکاری را خاطر نشان میسازد بوجود آوردن فضای سبز برای تأمین موجبات تفریح مردم ایجاد جنگل های دست کاشت بمنظور سالم سازی محیط و جلوگیری از آلودگی هوا برای تأمین مواد خام، صنایع چوب و جلوگیری از فرسایش خاک درختکاری را علاوه بر لزوم احترام به آن بصورت یک سنت باستانی بعنوان یک ضرورت زمانی و مکانی در کشور ما تأیید و تأکید میکند. بنابراین درختکاری را باید از طریق اجرای برنامه های

وسیع آموزشی مردم آموخت و بخصوص جوانان و نوجوانان، کشور در حفظ و حراست این منابع بیشتر برای

محمولشان در بازار خریدار داشته باشد از جناب وزیر بازرگانی و تیم برتوانشان انتظار دارد بمنظور تشویق و ترغیب باغداران که محصولشان امسال بحدوفور است از ورود مرکبات خارجی جلوگیری نمایند و از مستوفین محترم تعدیه رایگان کشور عزیزمان استدعا دارد محصولات کشاورزی و پشمان برای تشویق نوجوانان شمالی که پایبای پدرانشان در باغات زحمت کشیده اند بمصرف برسد تقاضای باغداران شمال این است که دولت مرکباتشان را تا دچار آفت نگردیده است بخرد .

همکاران گرامی : شاهنشاه نیک اندیش اندوه و رنج کشاورزان را خوب احساس فرموده اند ، احساس فرموده اند که زمین باید پیام آور آوای شادبها برایشان باشد نه افزون کننده رنج و دردشان .

شاهنشاه بزرگ ما خوب تشخیص داده اند که کشاورز بزمین خویش زنده است امیدش بچاکی است که آنرا شخم بزند و امیدش به نهالی است که آنرا میکارد . شاهنشاه نمی خواست دهقان ایرانی بامداد سلام ، رنج بگوید و شامگاه کتاب درد بخواند در عصر ما از برکت وجود شاهنشاه دهقان صاحب همه چیز شده است ، زمین - سواد - بهداشت .

کشاورزان کشور عزیز ما با امیدی بیشتر و کار افزونتر بعد از نام خدا کار روزانه خود را با نام شاه شروع مینمایند و هر شامگاه که باغوش گرم خانواده خود باز میگردند دعاگوی رهبر خردمند خود مینمایند و سپاس خود را آنچنانکه جناب استاد بسیج خلخالی در قطعه ای بنام برگی از دهقان نامه سروده و اربغان ادبیات کرده اند به پیشگاه شاهنشاه تقدیم میدانند (احسنست) .

چگونه شکر آن گویم که من آزاده دهقانم .

رها از سیاطه مانک مصون از فتنه خانم چگونه شکر آن گویم که بعد از فریاد خاوری دگر سر در گریبان نیستیم آزاده انسانم دگر از ضرب شلاق مباشر ها نمی لرزد

جو برگ بید در فضل خزان اندام عربانم دگر در دادگاه قاضی وجدان نمیریزد

ز جرم بی رگی اشک نونک مرگانم

از این پس هر چه عید آید چه شادبها پدید آید دگر بزم نمی ساید چوسوهان فک و دندانم که باید داد عیدانه از این خانه بان خانه !

بنیر و جوز و بیبانه خروس و پره بریانم از این پس هر چهار آید بسی لیل و نهار آید

دگر دست هوسبازان نجیند گل ز بستانم به هر دم صد هزاران شکرای خالق بزرگ گاهت

که این از هزاران گونه افسونهای شیطانم از آن نیرنگ بازبهای صد هارنگ اربابیان

که از تکرار یاد آن خدا داند هراسانم

نمی ریزد دگر مامم ، شرنگ رنج بر کامم
 نه محنت قصه پردازم ، نه غم گهواره جنبانم
 بدان اعجاز گردستی ، هزاران بوسه بایستی
 که بگسسته است زنجیرم ، که بیشگسته است زندانم
 الا ای شاه با وجدان گذشته از سر واز جان
 بی آزادی دهقان بقرانیت سرو جانم
 الا ای شاه در بادل مرا از ورطه ها هایل
 تو آوردی سوی ساحل رها دیدی ز طوفانم
 خدای مهربان ، بارت علی مولی مدد کارت
 فروغ عمر بر بارت فزاید ذات یزدانم
 بدان اعجاز گردستی هزاران بوسه بایستی
 که لبت ذلت وستی زود از چهره دامانم
 اله ای منجی دهقان برای شادیت از جان
 همه شب دست بردمان سلطان خراسانم
 بعالم هر اسیری می ستاید منجی خود را
 من آزادی خود مدیون شاهنشاه ایرانم
 (احسنست) .

رئیس - بانو جهانبانی بفرمائید .

بانو جهانبانی - مایخوبی آگاهیم که چه مسئولیت سنگینی را در برابر مردم بعهد گرفته ایم و جای بسی افتخار و خوشحالی است که رهبری و تعالیم خردمندان شاهنشاه عالیقدر ما و اصول نوزده گانه انقلاب ما را در انجام این وظیفه خطیر یاری و ارشاد میکند .

اکنونکه هدف شاه و ملت و دولت یکی است یعنی جملگی خود را بمؤمن باصول انقلاب میدانیم و برچم حزب رستاخیز را بدست گرفته ایم کارمان بیشتر بایستی نتیجه و عمل را در برداشته باشد تا تظاهر تا بدین طریق باعث ازدیاد حسن اعتماد و اعتقاد ملی شویم . (احسنست)

در عصر انقلاب هدف آنزمانی که شدن تنهارا یابی پارلمان نیست بلکه بایستی همان مردم وقت و با آشنائی با مشکلات مردم و تلاش در رفع نیازمندیهای خود را بتوانان اد کرد . با آشنائی که بمشکلات اجتماعی داریم بایستی دستگاههای اجرائی دولت را با پیشنهاد طرحهایی که با حداقل هزینه حداکثر بهره را در برداشته باشد باری دهیم . (احسنست)

بطور مثال در حوزه انتخابیه من شهر شیراز سه سازمان که مسئولیت آبرسانی را بعهد دارد موجود است یعنی سازمان آب منطقه ای - دستگاه آب موقوفه نمازی و شهرداری . امامتقاغه مسئله آب مشکلی است که مردم شیراز سالهای متمادی پان رویرو و تا بحال هیچکس قادر برفع این نقیصه نبوده است . چرا چون سازمان آب که خود را مسئول نمیداند و حاکم مطلق دستگاه آب موقوفه است که نه قادر برفع نیازمندی مردم و نه احساس مسئولیت

میکند . مگر چه اشکالی دارد بجای وجود آوردن اینهمه پستهای گوناگون این سازمان تحت یک مدیریت صحیح و مسؤل و مشخص اداره شود وقتی ما ملت را میدانیم و معلول را میشناسیم چرا درد خود را درمان نکنیم .

یا بطریقی دیگر برای حل مشکل مسکن همه ما بسیج شده ایم و فرمان همایونی چنین شرف صدور یافته که برای تامین نیازمندی مسکن حداکثر استفاده از زمینهای دولتی و موقوفه بعمل آید اما برای حل این مشکل راهی ترا انتخاب میکنیم که هزاران مشکل و ضایعات دیگر با اجتماع وارد میسازد .

مثلا زمینهای اوقافی قسمتی از شیراز را بعهده ای اجاره داده اند حالا که مستأجرین با هزاران رنج و مشقت و تلاش مبادرت با احداث یک واحد مسکونی نموده اند تحت عنوان فروش زمین مبالغ هنگفتی را از آنان مطالبه و دریافت و آنها را از حیثی ساقط میکنیم تا بول زمین را بپردازند جز اینکه از این طریق فقر و بدبختی را توسعه داده و هزاران نفر ناراضی آفریده ایم چه کرده ایم (صحیح است)

یا بطریقی دیگر بخاطر نفوذ چند نفر عمال صاحب ثروت که میخواهند بزمینهای خود قیمت بدهند تسلیم اراده آنان شده و هزاران هکتار زمین را که میتواند برای هزاران نفر مردم بی خانمان واحد مسکونی شود با میلیونها ریال هزینه تحت عنوان احداث یک جاده یا یک خیابان عریض و طولی ضایع کنیم .

مسئله دیگر که دامنگیر اکثر شهرها بویژه شهر شیراز بوده این است که در یک طرف شهر بیهانه اینکه در معرض دید و مسیر سران داخلی و خارجی و توریستها قرار دارد کلیه امکانات و خدمات شهری را پتاده و هزاران نفر مردم دیگر با بجرم زندگی در جنوب شهر بزندگی مانند انسانهای اولیه محکوم میکنیم این کارمان بیشتر جنبه تظاهر دارد تا خدمت ب مردم . اصول انقلاب و عصر رستاخیز آنچنان مردم را روشن فکر و واقع بین کرده که نمیتوان آنها را فریب داد پس بایستی بکارهایی که جنبه عوام فریبی دارد خاتمه داد .

همانطوریکه شاهنشاه نیک اندیش ما فرموده اند عموم ملت ایران چه بزرگ و چه کوچک و چه زن و چه مرد ، چه شهری و روستائی بایستی بطوریکسان در بر تو اثرات ثمر بخش انقلاب از یک حقوق مساوی برخوردار شوند و هیچگونه وجه امتیازی بایستی برهی افراد وظیفه بالای شهری و پائین شهری قائل نشد .

ما اینجا نیامده ایم که فاصله ساز باشیم و اختلافات طبقاتی را زیادتر کنیم ما بایستی مدافع کسانی باشیم که هرگز بحق خود نرسیده اند بایستی با برچیدن تبعیض و منشن جاه طلبی مبارزه کرد و آسایش و آرامش را برای عموم مردم یک شهر بوجود آورد . (احسنست)

تا زمانیکه در تمام جهات و سطح یک شهر از نظر رفاهی و خدمات شهری و تسهیلاتی که درخور مقدور است توازن و تعادل برقرار نشود نمیتوانیم ادعا کنیم که باصول انقلاب شاه و ملت مؤمن و در چهارچوب وظایف حزب رستاخیز باسدار هدفهای انقلاب هستیم بایستی عدالت را رعایت نمود تا وحدت ملی بوجود آید .

نمایندگی از طرف کلیه مردمی که بمن حق دفاع داده اند و بعنوان یک نماینده پارلمان که در پیشرفت و ترقی مملکت احساس مسئولیت میکند پیشنهاد مینمایم بویژه اکنونکه اختیارات و اعتبارات منطقه شده مسئولین محترم قبل از هرگونه طرح ریزی یا اجرای طرحهای تهیه شده بوسیله متخصصین که در اختیار دارند منافع و زیانهای اجرای هر طرح را ارزیابی و در صورتیکه منافع عمومی و بیشتر جنبه مثبت را در برداشت بمرحله اجراء در آورند .

اکنونکه انجمنهای ملی با نوع بیسابقه و فکری سالم سرنوشت ساز یک شهر و مردم آن هستند چه بهتر که انتقادات و نظریات آنان را حائز اهمیت و محترم شمرده و مورد توجه قرار داد مگر هدف ما خدمت ب مردم نیست ، مگر نظر نمایندگان انجمنهای ملی نظر عموم مردم نیست چه اشکالی دارد که اگر یک طرح در هر مرحله ای که باشد برای مردم نافع نبوده و زیان بخش تشخیص داده شد از اجرای آن جلوگیری شود .

من از دولت تقاضا مینمایم ضمن بکار بردن تدابیر لازم در جهت رفع مشکلات فوق مسؤلین دستگاههای اجرائی را مکلف نمایند که از اعمال نظر شخص یا اشخاص با نفوذ شهرها در طرح ریزی ها جلوگیری و یا از اجرای طرحهای تحمیلی که منافع چند نفر عمال صاحب ثروت را در بردارد صرفاً خودداری تا باعث تقویت حس خوشبینی مردم به دستگاههای دولتی شود . (احسنست)

رئیس - آقای هاشمی میان دو آب بفرمائید .

هاشمی میان دو آب - جناب آقای رئیس ، همکاران گرامی و ارجمند ، نمایندگان محترم دولت سفر پرثمر رهبر کبیر انقلاب شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهانوی محبوب بکشورهای متحد امریکای شمالی . استقبال پرشکوه و بیسابقه ی قلب ملت امریکا از این مهمانان گرانقدر . گفتگو

مذاکره‌ی همه جانبه‌ی سران دولت عاشق صلح و دوستی نتایج بزرگ جهانی و ثمر بخش این ابراز احساسات ایرانیان مقیم آمریکا و رفتار غیر معقول غده‌ای نقابدار ناشناخته و بالاخره بازتاب گسترده‌ی این سفر و نتایج آن در روزنامه‌ها و مجلات و رادیو تلویزیون سراسر جهان نه چنان و چندان است که بتوان در یک نطق قبل از دستور مورد تقدیر و ستایش و تجلیل و نیز تجزیه و تحلیل قرارداد (صحیح است) با اینهمه سکوت هم نتوان کرد چرا که ملت ایران ملتی حق شناس است و نمیتواند در مقابل تجلیل پرشکوهی که از پیشوا و رهبر اندیشمند وی بعمل آمده سکوت کند و شرایط سیاس را بجای نیاورد و نیز بر رهبر خود عشق بیورزد و کوشش‌های گرانقدرشانرا ارج می‌نهد بنا بر این هم بررسی اجمالی این سفر، هم سیاس از ملت آمریکا و هم حق شناسی در مقابل کوشش‌های شاهنشاه عدالت گستر در باره تحقق آرمانهای صلح جوانه‌ی ملت ایران ایجاب میکند که سخن کوتاه در این باره بماند آید.

ما نیک میدانیم که دنیای امروز دنیای همبستگی‌ها و پیوندها است دنیای تأثیر متقابل ملت‌ها و حوادث است.

هیچ ملتی در هیچ جای دنیا نمیتواند تأثیر حوادث و لو هر قدر دورتر از خالک خود مصون و درامان باشد.

این تأثیرات ممکن است هیچجانبانی بیش از حد یا کدورت‌هایی ایجاد کند که سرانجام عقیده‌هایی را سبب شود. از اینرو بهترین طریق حفظ صلح و حقوق ملت‌ها حل عقده‌ها و جلوگیری از پیش آمد حوادث ناگوار بشریت، ملاقاتها، شرکت در کنفرانسها و تبادل نظر‌ها و بالاخره تشنج زدائی از طریق مذاکره و حل مسالمت آمیز مشکلات است.

برای همین است که در مشور سازمان ملل در باب حل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی پیش بینی و ملت‌ها برای توسل بآنها تشویق شده‌اند ملتی ارج دارد پیشوایش شایسته‌ی پیشوایی است، سیاستمداری عمیق و طرفدار صلح است که برای مذاکره در راه تشنج زدائی بین المللی متعین بزمان و مکان نباشد و برای حل مشکلات از طریق مسالمت آمیز هر کجا که امکان پذیر باشد شتافته استقبال کند.

دوری وجدائی نه تنها راه صلح نیست بلکه طریق افزودن بر نگرانی‌ها و شک و تردیدها است. مردمی که راه دوری وجدائی در پیش میگیرند رهبرانی که از تشکیل کنفرانس‌ها جلوگیری میکنند نه تنها پیام‌آور

فرشته‌ی صلح و دوستی نیستند بلکه خودبانی جنگ و دشمن بشریت هستند نطفه‌ی جنگ بین المللی دوم بهنگامی بسته شد که در اکتبر سال ۱۹۳۳ هیتلر با غرور نخوت خاص خود جنون جهانگیردی و خونریزی که داشت کنفرانس صلح را ترک کرد و برای همیشه از جامعه‌ی ملل خارج گردید بدنبال همین اقدام بود که صحنه‌ی جهانی هرروز آشفته تر و آتش اختلافات تیزتر شد و بقاصه‌ی کوتاهی شلیک توپها و صدای ناهنجار بمب افکن‌ها گوش انسانهارا کربش و بشریت را غرق در دریای خون کرد.

این افتخار بر شاهنشاه ماست که نبرز صلح و انساندوستی قرن حاضر یعنی اصل مذاکره برای یافتن راه صلح و تشنج زدائی پیش از همه‌ی سیاستمداران این خوشبختی برای معظمله است که قلب رئوف و بشردوست شان انعام بخش برای پیشگامی در تحمل رنج سفر و ایجاد محیط تفاهم و صلح و رفع اختلافات است.

در طول ۳۶ سال سلطنت پرافتخار خود هر موقع که ضرورتی ایجاب کرد دست دوستی بسوی سیاستمداران جهان دراز کرده‌اند و در این کار نه متعبد بملکان بوده‌اند و نه زمان (احسنست).

هیچ سیستم حکومتی و هیچ ایدئولوژی سیاسی مانع ایجاد محیط تفاهم برای ایشان نشده است.

گاهی در شرق و زمانی در غرب و بهنگامی در دنیای سوم با استقبال رهبران وقتشان شتافته و بگفت و شنودن شتافته‌اند و در همه‌جا و در هر زمان با آگاهی کامل و با منطق قوی و با نظام فکری دقیقی که دارنده‌ی حل هر مشکلی توفیق یافته‌اند و بهنگام بازگشت صلح و آرامش و امنیت را برای ملت خود بارمغان آورده‌اند، اما در این سفر تاریخی این ارمغان تنها از آن ملت ایران نیست.

بعثت رهبران دولت منحصر بمسائل فی مابین نبوده است سخن از کلیه مسائل بین المللی بمان آمده است. علاوه بر اختلافاتی که میراث جنگ بین المللی دوم مانند فقر و اختلاف اعراب و اسرائیل است مورد گفتگو قرار گرفته است.

مسائلی که در سالهای اخیر شکل گرفته و صلح بین المللی را تهدید میکند مسئله‌ی اصلی گفتگوی شان بوده است.

از اینرو بچراغ توان گفت که ارمغان این سفر منحصر بکشورما و آمریکا نبوده و سر نوشت جهانی را دوبرمیگرد. و خوشبختانه نتیجه‌ی این مذاکرات مثبت و موقیت آمیز بوده است. بطوریکه حضرت رئیس جمهور امریکاشاهنشاه

ما را بعنوان سیاستمداری موفق می‌ستایند و شاهنشاه پرزیدنت کارتر را از جهت انسانی و یک رهبری با اندیشه‌های نواج می‌نهند. بسی مایه تأسف و تأثر است که از کوشش بدین سان اساسی و توفیقی بدین پایه بلند برای رفع ابهام و ایجاد تفاهم بین المللی و نجات بشریت از جنگ وحشتناک و بالاخره رسالتی بدین پایه استوار برای تحکیم پایه‌های صلح و دوستی عمومی را کسانی نقاب زده بدانگونه استقبال می‌نمایند که در تلویزیون بمعروض نمایش گذاشته شد اینان چه کسانی هستند؟ و منطق مخالفت آنها با این سفر و گفتگو چیست؟

اگر ایرانی و وطن پرست و علاقمند بشیر نوشت و ملت خود هستند اگر واقعا معتقد هستند خدای نکرده بی‌عدالتی‌هایی در جامعه ما رخ میدهد اگر خواهان تعدیل و رفع بی‌عدالتی‌های ادعائی هستند باید از این مسافرت‌ها استقبال کنند.

آنچه مسلم است اگر اینان ایرانی بودند و بر آنچه میگویند اعتقاد میداشتند نه تنها با این مسافرت‌ها و تشکیل جلسات کنفرانس و مذاکره مخالفت نمیکردند بلکه خود مشوق آن میشدند چرا که در این گفت و شنود و نشست‌ها حقایق عربان و بازگو میشود، حال که رفتار اینان غیر از آن است که مقتضای عقل است ناگزیر باید گفت که یا اینان ایرانی نیستند یا اثر هستند اغفال شده منابع خارجی میباشد آن خارجی که مصلحت خود را در عقب ماندگی ملت‌ها و وجود تشنج بین المللی میداند و همچون دزد بازار آشفته میخواهد ولی اینها باید بدانند هر قدر تظاهر ایشان وسیعتر باشد اعتقاد ملت ایران به خلاقیت و عظمت اندیشه و اقدام رهبر بزرگ خود بیشتر خواهد بود.

برای همین است که میگوئیم ما به خدایان اهمیت این کوشش‌ها برای رفع نکته‌های مبهم بین ملت ما و آمریکا و تلاش برای تشنج زدائی بین المللی را هم بهتر درک می‌کنیم و به آن ارج می‌نهیم و آنرا تأیید و بر این تأیید تأکید می‌کنیم.

و نیز بعنوان نماینده مردم از ملت بزرگ آمریکا در برابر تجلیل از شاهنشاه ما و استقبال پرشکوهی که از ایشان بعمل آورده‌اند سپاس فراوان دارد و با اشتیاق وصف ناپذیر در انتظار روزی است که با استقبال گرم از حضرت پرزیدنت کارتر پاسخ این سپاس را عمل نشان دهد در خاتمه از فرصت استفاده می‌کنم نیازمندیهای حوزه انتخابیه خود را فهرست وار جهت عطف توجه دولت اعلام و تقدیم مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

میکنم.

- ۱- احداث فاضلاب مرکز شهرستان.
 - ۲- ایجاد مراکز رفاهی و درمانی در روستاهای مرکزیت دارند.
 - ۳- تأمین برق روستاهای تکیه در مسیر شبکه قراردادند.
 - ۴- احداث خانه روستائی برای ساکنین روستاها
 - ۵- تأسیس کاخ جوانان در مرکز شهرستان
 - ۶- اسفالت راه میان‌آب - شاهیندژ.
 - ۷- احداث جاده ترانزیتی میان‌آب - میانه.
 - ۸- لوله کشی آب آشامیدنی روستاهای پرجمعیت.
- مشکر. (احسنست)

رئیس - آقای موسوی ما کوئی بفرمائید.

موسوی ما کوئی - جناب آقای رئیس - خانمها - آقایان، در آبان ماه فرصتی دست داد تا چندین بار در استان آذربایجان غربی و حوزه انتخابیه ام شهرستان ما کو بازدید کردم. روز نهم آبان ماه در حضور سرکار خانم فریده دیا مادر گرمی شهبانوی محبوب دانشگاه رضائیه افتتاح گردید. دانشگاهی را که مورد تقاضا و آرزوی قلبی مردم شاه دوست استان بود و من هم در آنجا از طرف مردم آذربایجان غربی و همکاران عزیزم در مجلس شورای ملی از توجهات خاص شاهنشاه آریامنبروی گیری سرکار خانم دیا و نجاهدت جناب آقای استاندار و استاد دانشمند جناب آقای دکتر رائی صمیمانه تشکر نمایم و امیدوارم با توجهات دولت آقای دکتر آموزگار توسعه بیشتری پیدا کند. (احسنست)

مطلب دوم بازدید از منطقه زلزله زده سیه چشمه است که در ۲۱ آبان ماه به همراهی دبیر حزب رستاخیز ملت ایران در استان و اعضاء محترم انجمن استان و شهرستان ما کو از نواحی آسیب دیده بازدید بعمل آوردیم در طول نمایندگی ارادت مند منطقه چالدران دوبار زلزله زده شد بار اول در ۱۳ سال پیش که در منطقه اواجیق ما کو بود دولت فقط یک میلیون تومان بصورت وام و کمک اعطا کرد یکی هم در آذرماه سال گذشته بود که بموازات زلزله ترکیه منطقه سیه چشمه نیز گرفتار شد دهات ویران گشت غیر از کمکهای اولیه مبلغ ۴ میلیون تومان برای نوسازی آن ناحیه اختصاص داده شد در این بازدید معلوم شد از بردامه ۳۶ تا امروز جمعا ۶۵ کیلومتر راه فرعی و یک شهرک ده‌هکتاری، غسلخانه، کشتارگاه، حفره عمیق، نصب موتور برق و نوسازی دهات شروع شده است قرارداد ساختمان ۲۹۶ خانه روستائی منعقد گردیده و اگر برف و

سرما اجازه میداد برنامه نوسازی تمام میشد. اطمینان دارم با مراقبت جناب آقای مهندس ظهیری و رسیدگی و توجهات استاندار دلسوز استان جناب آقای مهندس دهستانی و سرباز شجاع پرکار، مثبت، دلسوز آقای مهندس قریشی زاده مدیر کل تعاون و امور روستاها نائباتستان ۲۰۳۷ برنامه بنحو احسن و اکل انجام خواهد پذیرفت از وزیر محترم کشاورزی تقاضا دارد و سائل تشویق و علاقمندی و دلگرمی این مهندس جوان یعنی مدیر کل تعاون و امور روستاهای آذربایجان غربی را فراهم بیاورد. وظیفه دارم بنام مردم شهرستان ما کو از عنایات و توجهات و اوامر خاص شاهنشاه آریامهر و قاطعیت استاندار مثبت و متحرک، شهابت پرکاری قریشی زاده صمیمانه تشکر نمایم. (احسن)

رئیس - آقای دکتر طبیب بفرمائید.

دکتر حسین طبیب - جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند، از فرصتی که بدست آمده بدینوسیله استفاده می نمایم و بخشی از نیازمندیهای محلی که در ارتباط با مسائل مملکتی می باشد در ساخت مقدس مجلس شورای ملی باستحضار میرسانم.

درباره تأسیس و احداث دانشگاه در استان بوشهر از مسائل مهم و مورد توجه عموم افراد و محافل و انجمن های ملی میباشد درین باره تا بحال بصورت مکرر با طرح مطلب پی گیری هایی شده که متأسفانه با همان پاسخ های همیشگی و استناد به مشکلات دست و پا گیر روپرو گردیده است اما ما باید مشکلات را زیر پا بگذاریم و بظرف جلو حرکت کنیم. هم اکنون در بوشهر برنامه احداث نیروگاه هسته ای در حال پیشرفت میباشد در این زمینه باید به تکنولوژی هسته ای جوانان و متخصصین ایرانی دسترسی داشته باشند ما نمی خواهیم در آینده ناچار به خرید خدمت عناصر غیر ایرانی باشیم که صرف نظر از همه جهات دستمزدهای کلان و سرسام آور مثلا ماهی ۱۷ هزار دلاری را از ما مطالبه نمایند! در جوکار همین نیروگاه و کارشناسان و متخصصین که در آنجا بکار مشغول خواهند شد امکان کامل این وجود دارد که مؤسسه عالی مجتمع علوم هسته ای در استان بوشهر بکار مشغول شود و در پیوند با سایر رشته های صنایع دریایی و بازرگانی و با هیجری که هم اکنون شیلات جنوبی نیاز از بکار گرفتن کارشناسان خارجی نمی باشد یک دانشگاه کامل وسودمند بحال نیازهای آینده مملکت سازمان بیاید که امید است با روحیه و طرز تفکر مثبت مسئولان به این خواست و نیاز مهم مملکتی پاسخ مثبت داده شود

موضوع دیگر توسعه تأسیسات بندری بوشهر با توجه به آینده نگری و ظرفیت های صادراتی و وارداتی که در پیش خواهیم داشت از هم اکنون باید در نظر گرفته شود. (صحیح است)

پروژه موجود فعلی تأسیسات بندری متناسب با ظرفیت کشتیهای خلیج پیمای طرح ریزی شده و برای طرح های بزرگتر و قبول کشتی های اقیانوس پیمای که در امر پیشرفت مملکت ناگزیر از آن خواهیم بود نامتناسب می باشد بنابراین قبل از هر اقدام باید در طراحی ها برنامه های آینده ۲۰ سال به بعد را در نظر بگیریم (صحیح است) بوسیله انجمن های ملی بوشهر اراضی وسیع دولتی سیله بوشهر در مسیر جاده بوشهر برازجان بنظر محل مناسب برای احداث تأسیسات بندری پیشنهاد شده که با توجه به مسائل جانبی و ایمنی و جلوگیری از تراکم ترافیک بازرگانی موضوع قابل توجه است که امید است مورد توجه قرار بگیرد و بعداً برخورد به مشکلاتی که از امروز پیش بینی میشود نماید و از هزینه های زائد و دوباره کاری جلوگیری شود.

موضوع دیگر مسئله راههای حیاتی و بازرگانی و ارتباطی در استان بوشهر می باشد اولاً راه اصلی استان بوشهر و فارس که مورد ستوای اینجانب بود و از ۱۰ سال پیش شروع شده در آخر تابستان امسال که از آن بازدید شد فقط در حدود ۷/۹ کیلومتر آن اسفالت نشده باقی مانده بود که از این مقدار در حدود ۴ کیلومتر زیرسازی برای اسفالت شده در حدود ۲/۴ کیلومتر از روی اسفالت جاده قدیمی عبور می کند و تنها ۱/۵ کیلومتر جاده خاکی و فوق العاده مزاحم دارد که واقعاً حیف است این مقدار کار که در فرصت خیلی کوتاه می تواند انجام بگیرد تا این حد مایه مزاحمت را فراهم بسازد و مردم را ناراضی بسازد و همیشه نسبت به درخواست های مردم پاسخ های بکخواخت داده شود همچنین در همین جاده پل نرکس در تنگ بوالحیات که با هزینه های فوق العاده ساخته شده خسارت دیده و اکنون می گویند از راه دیگری که در ته دره ساخته شده استفاده نمایند اگر واقعاً این راه که فعلاً کامیون ها از آن استفاده می کنند خالی از اشکال بود پس چرا اینقدر هزینه برای احداث پل صورت گرفت؟ من توجه مسئولان وزارت راه را به این موضوع جلب می نمایم که نسبت به ترسیم و قابل استفاده بودن پل نرکس زودتر اقدام نمایند زیرا راهی که در ته دره موجود است در زمستان و فصل بارندگی و سرازیر شدن

سیل غیر قابل استفاده است.

دیگر راه بوشهر بخش های مهم اهرم - خورموج - دیرکاکلی و بندرکنگان می باشد که آنهم سالهای سال است را کد مانده شاید در حدود ۱۰ سال و بلکه بیشتر که این راه بطور کلی استان بوشهر را به استان هرمزگان پیوند میدهد و هم اکنون گزارشی در اختیار اینجانب می باشد که پل فلزی رودخانه اهرم که در اواخر تابستان ساخته و تمام شده بعلت اینکه بتون ریزی و خاک ریزی آن انجام نگرفته علاوه بر آنکه قابل استفاده نیست بلکه در اثر جریان سیل ساختمان پل فلزی در معرض خطر قطعی هم قرار دارد بیادم آمد که در چند روز گذشته ضمن یک مسافرت که به منطقه آران کاشان نمودم عیناً همین موضوع هم در آنجا ملاحظه گردید که پلی مدت ها ساخت شده ولی خاک ریزی اطراف آن انجام نگرفته و میزنند یک بنای قدیمی و تاریخی اسباب تعجب و شگفت زدگی ناظران را فراهم نموده است به همین ترتیب جاده بوشهر به بندر دیلم با زهم سالهای سال را کد و بلا استفاده و مزاحم باقی مانده و من نمیدانم چرا کار آن پیشرفت نمی کند و برستی چه جواب قانع کننده ای من می توانم بپردازم مردم بندر دیلم زمستان در محاصره هستند باید این روحیه که کار را غیر جدی تلقی کنیم عوض بشود و این روحیه را باید مسئولان عملاً از خودشان شروع کنند تا مردم بصورت واقعی تفهیم بشود در هر حال کلیه راههای اشاره شده راههای مهم ارتباطی اقتصادی و بازرگانی در استان بوشهر می باشد که اگر از بسیاری از شکایات ها یک جمع بندی بنمایم به همین مسئله راهها که ناقص و غیر قابل استفاده است برخورد خواهیم کرد.

درباره سیاست خود کفائی منابع درآمد شهرداریها باید بگویم شهرداری بوشهر از مدت ها پیش بنا به تصویب قانونی انجمن شهر یک درصد از ارزش کالاهای وارداتی عوارض دریافت می نموده و بمصرف امور خودش میرسانده که اکنون این عوارض یکجا از سوی وزارت کشور دریافت می شود و سهمیه بسیار ناچیزی از آن به شهرداری بوشهر فرستاده می شود که با توجه به خدماتی که ازین باب امور بندری و تردد و تراکم ترافیک بازرگانی به شهر بوشهر وارد می شود درخواست شهرداری و انجمن شهر بوشهر این است که در اجرای سیاست خود کفائی منابع درآمد شهرداریها این عوارض در اختیار شهرداری بوشهر گذاشته شود تا شهرداری بتواند با اتکاء به عواید محلی خودش برنامه های شهری را به نحو مطلوب تری بانجام

برساند و حتی با این ترتیب خواهد توانست به شهرداریهای حوزه استان هم بر طبق ضوابطی کمک مالی بنماید امید است اکنون که سیاست خود کفائی منابع درآمد شهرداریها مطرح است نسبت به این تقاضا و درخواست شهرداری بوشهر که کراراً مطرح گردیده توجه خاص بشود.

موضوع دیگری که می خواهم درین جا بگویم موضوع آب بوشهر است که در برخی از محلات آب حتی در فصل زمستان که مصرف آنهم زیاد نیست بمردم نمیرسد و فشار کانی ندارد دلیل فنی آن هرچه که باشد برعهده مسئولان است که پیش از این مردم شکایت نداشته باشند و آنرا برطرف بنمایند همچنین موضوع استفاده از آب های سطحی در استان بوشهر که باید از خروج آب های سطحی بظرف دریا با احداث سیل بندهای کم خرج با برنامه مشخص جلوگیری شود هم اکنون باران های سیل آسا با فرسایش زمین آب ها را به دریا هدایت می کند در صورتیکه اگر سیل بند های مناسب طبق برنامه احداث شود ذخیره آب های زیرزمینی افزایش خواهد یافت و از فرسایش بیهوده خاک های زراعی جلوگیری خواهد نمود و سیاست عمومی مملکت مبنی بر استفاده از هر قطره آب در سطح منطقه با موفقیت قرین خواهد گردید که امید است وزارت نیرو در این باره بصورت جدی اقدام و پی گیری بنماید که مردم نتایج غنی آنرا احساس نمایند.

موضوع دیگری که می خواهم بگویم موضوع سیاست های مزاحمی است درباره طرز استفاده از زمین درگرفته. منجمله قانون اراضی مستعد و حریم ساحلی که در اواخر دوره ۲۳ به تصویب مجلس شورای ملی گذشت بموجب این قانون در حریم ۲۰ متری آخرین نقطه مد دریا هیچ نوع مالکیت و تملکی نمی تواند وجود داشته باشد در صورتیکه در کلیه بنادر جنوبی ایران روال کار و زندگی مردم کلاً طوری است که در کنار دریا زندگی می کنند ساختمان شهرداری و محل سابق استانداری و فرمانداری بوشهر اداره بهداری مهمانسرای جهانبندی بیمارستان ۲۵ شهریور و اصولاً لازم نیست اسم از محل بخصوصی را بیاوریم زندگی و خانه و کار مردم در کلیه سواحل خلیج فارس در کنار دریاست حالا ثبت استان از اعطای اسناد مالکیت خودداری میکند بانک و مؤسسات اقتصادی از قبول وثیقه ملکی خودداری می کنند من توجه جناب نخست وزیر را نسبت به این امر که بدون توجه به اوضاع و احوال محلی و واقعی صورت گرفته جلب می نمایم و ناگفته نگذارم که مکاتباتی هم در این زمینه با وزارت

کشاورزی صورت گرفته که همچنان پاسخ آن معوق مانده است.

و دیگری در مورد زمین های کشاورزی اشخاص که به اشتباه یا بهر صورت جزو منابع طبیعی ملی شده قلمداد گردیده قبل از انقضای فصل مساعد کشاورزی تسهیلات و مساعدت های لازم صورت بگیرد.

آخرین قسمت مطالب من با فرصتی که امروز بدستم آمد درباره اتاق بازرگانی و صنایع و معادن بوشهر است که حتماً می بایست مورد حمایت قرار بگیرد از حیث برنامه های اقتصادی مهمی که مملکت ما دارد و سهمی که بنادر کرانه خلیج فارس در این زمینه دارند و در هر صورت درباره زمینی که در سال ۲۵۳۱ بمساحت ۲۰۷۲ متر مربع از شهرداری خریداری کرده اند و سند رسمی در این باره مبادله شده بعداً سازمان زمین باوجود اسناد مثبتی که در اختیار اتاق بازرگانی می باشد و هزینه هایی که برای آماده ساختن زمین انجام داده است آنرا از تصرف اتاق بازرگانی خارج ساختند و مرتب در این باره نکاتبه می شود که باید بگویم مثنوی هفتاد من کاغذ شود بقول جناب نخست وزیر زمین ارت بدری کسی نیست خوشبختانه حالا هم سیاست زمین در پیشگاه مجلس شورای ملی مطرح است امید است با ختمه دادن به این نوع تنگ نظریها کارها را بصرف پیشرفت رفاه و رضایت واقعی مردم هدایت نمائیم و باز هم امیدوارم که مسئولان زمین خودشان صمیمانه این گروه و نظائر مشابه فراوان آنرا باز نموده و موجبات رفع شکایت اتاق بازرگانی بوشهر و موارد مشابه دیگری را که می تواند وجود داشته باشد فراهم نماید سپاسگزارم. (احسن)

۳- تقدیم سؤال بوسیله آقای بردلی از وزارت نیرو

رئیس - وارد دستور می شویم ، آقای بردلی فرمایشی دارید بفرمائید.

بردلی - سؤالی است از وزارت نیرو که تقدیم میکنم رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود .

۴- تصویب صورتجلسه روز سه شنبه ۲۴ آبان ماه ۲۵۳۶

رئیس - صورتجلسه روز سه شنبه ۲۴ آبان ماه ۲۵۳۶ خدمت خانم ها و آقایان توزیع شده نسبت به این صورتجلسه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورتجلسه تصویب میشود .

۵- ادانه مذاکره و طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین.

رئیس - کلیات لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین مطرح است آقای سیفی بفرمائید .

سیفی - مایه بسی خوشوقتی است که دولت جناب آقای آموزگار در اجرای فرمان مقدس شاهنشاه آریانه لایحه برای زمین آورده که انشاء الله بطرح و تصویب این لایحه زمین شاید بشود مشکل مسکن از جلوی پای مردم برداشته شود در فرمان شاهنشاه ملاحظه کردیم که برای حل مشکل مسکن بحث شده بود و ما باید ساده ترین راه را برای ابتکار پیدا کنیم . ملاحظه کردیم که همه چیزها را قانون نتوانسته از پیش بردارد مگر اینکه راه حل های آنها پیدا شود . آمدند چندسال پیش نقشه جامع برای شهرها آوردند . ملاحظه کردید که نقشه جامع چه بلانی به سر مردم تهران آورد . چرا ؟ برای اینکه این نقشه جامع و تهیه کنندگان آن آشنائی کامل به سیستم نقشه برداری یا اطلاق از لحاظ تهران نداشتند . بنده که قبل از این دوره عضو انجمن شهر تهران بودم . دیدم که آنقدر دست کاری در این نقشه جامع شده که الان اگر شما قیافه اش را ببینید به همه چیز شبیه است جز نقشه جامع (صحیح است) ، و دلیلش همین است که عرض کردم و این مشکلات بقدری کار را برای شهرداری و مردم مشکل کرده بود که جز تغییرات در این نقشه جامع راه دیگری نبود و نتوانست مشکل مردم را حل کند فقط یک کاری را برای مردم این شهر بوجود آورد ، آمد یک مقداری از زمین های مردم را در اطراف تهران گذاشت کنار و گفت مردم حق درست کردن مسکن و خانه روی این زمینها را ندارند . نتیجتاً زمینهایی را که در داخل محدوده قرار گرفته بود قیمتش بطور سرسام آور بالا رفت که برای حل آن مشکل این لایحه را به مجلس آورده اند بین شهر زیبا و میدان آریانه شهر حدود بیست و شش هزار نفر خرده مالک وجود دارد که زمین هایشان زیر هزار متر است آمدند در نقشه جامع حدود تعیین می کنند گفتند تا این حدود خارج از محدوده ۵۰ ساله و تا این حدود ده ساله و ۲۰ ساله است . یک مشت مردم رفتند زمین خریدند که بعد از اتمام مدت پنج سال بتوانند مسکن بسازند و تویش بنشینند . حرف دولت برای مردم حجت است ، تصمیم دولت برای برای مردم حجت است چون دولت واقعاً تکیه گاه مردم است و برای رفع مشکلات مردم فعالیت می کند . پنج سال تمام شدونی نگذاشتند زمینهایی را که در محدوده پنج ساله بود طبق گفته خودشان ، مردم خانه سازی کنند ما چقدر در انجمن شهر بحث کردیم ولی گفتند که در کمیسیون که برای گسترش شهر تهران درست شده آقای وزیر نیرو گفته است که

ما آب و برق نداریم . خیلی خوب ، شما این نقشه را درست کردید ، شما به مردم گفتید که بعد از پنج سال می توانند در این زمینها خانه بسازند ، اعلام رسمی کردید و به مردم قول دادید . چطور آمدید این حق را از مردم سلب کردید و گفتید که بعد از پنج سال هم حق ندارید؟ چطور شما بخودتان اجازه میدید اینکار را بکنید؟ (احسن) پس شما بیائید زیان مردم را متقبل شوید . پس شما بیائید این زمینها را که مردم بشما اعتماد کردند و خریدند پولش را بعلاوه زمانی که کرده اند به آنها بدهید و یا جانی دیگر بآنها زمین بدهید . اجازه بدهید نقشه جامع را برای شما تشریح کنم تا ببینید چیست؟ از میدان آریانه شهر تا حدود ۶-۷ کیلومتر خارج محدوده است بعد محدوده شروع میشود بنام کوی فلان که من نمی خواهم اسمش را ببرم . یعنی تا شش کیلومتر که از تهران دور میشود خارج از محدوده است و بعد از آن بلافاصله محدوده شروع میشود و باز دوباره محدوده شهر زیبا . چه کسی می تواند آن را توجیه کند که فلسفه اینکار چیست که از مرز میدان آریانه شهر خارج از محدوده بعد از شش کیلومتر محدوده . پس این نقض غرض است . (یکی از نمایندگان - غرض است) بهر صورت آمدند گفتند که آب نداریم . محل تقسیم آب سد کرج است . اگر شما تشریف ببرد می بینید که چقدر از این آب سد کرج برای کشاورزی مصرف می شود در صورتیکه جنوب شهر تهران دارد در آب فرو می رود . ما که از لحاظ آب غنی هستیم و امروز هم تکنیک تمام این مشکلات را حل کرده است . شما بعیدان گمرک و شاهپور و خیابان امیریه و چهارراه مختاری ، خانی آباد چاههایی که زدند هر کدام ۳۰۲ متر آب میدهد اینها را . پمپاژ کنید هم زیر خانه های مردم را خالی کنید و هم آبها را بدهید برای کشاورزی ، شما چطور میخواهید با این لایحه زمین ، مسکن را فراوان کنید شما باید ببینید چه کاری می توانید بکنید که مسکن برای مردم درست بشود شما فقط حسن نیت نشان بدهید مردم برای خودشان مسکن درست می کنند شما بیائید قولی که بفرمود دادید عمل کنید این مردم که به اعتبار قول شما رفته اند و زمین خریده اند اجازه بدهید بسازند من عقیده ام این است که عاملین نقشه جامع باعث گرانی زمین شدند (صحیح است) یک عده ای که در این تهران هزاران متر زمین داشتند سیلارها پول مردم را یکجا بردند وقتی شما یکجائی را محدوده کنید ناچاراً آنهایی که پول ندارند و یا کم درآمد هستند و یا کارمندان دولت هستند و یا کارگر و پیشه ور هستند قادم نیستند که زمین تهیه کنند شما خیال

می کنید اینها را چه کسانی خریده اند چه کسی قادر است از متری ۷ هزار تومان تا ۱۲ هزار تومان آپارتمان را بخرد ، کسانی که پول دارند ، کسانی که هم خانه دارند و هم چندین آپارتمان دارند می خردند در هر صورت بعد می آیم و می رسم به زمین هایی که در طرح شهرداری است . چندین سال است که نمی گذارند مردم خانه بسازند می گویند در طرح است ، مردم می گویند اگر در طرح است پس بیا بخر می گویند پول ندارم ، نه اجازه ساختمان به مردم میدهند نه خودشان می خردند خوب شاید ۵۰ سال این طرح باشد ، تکلیف مالک این چند متر زمین چیست؟ چکار باید بکنیم در کمیسیونها از جناب دکتر بقائی و خیلی دیگر از وکلای تهران تشریف دارند که در مجلس سنا بود که بنده هم در آن جا بودم و جناب آقای زرین نعل مدیر کل ثبت اسناد و املاک را هم چندین دفعه دعوت کردیم تشریف آوردند و گفتند که آمار این صاحبان زمینها را بدهید و اسامی ۲-۳ هزار نفر خرده مالک را ایشان آوردند که همه کمتر از هراز متر در غرب تهران زمین داشتند بین این شهر تا میدان آریانه شهر همه در محدوده ۵۰ ساله است چرا اجازه نمیدید بسازند ۲-۳ هزار مسکن که ساخته بشود ۲-۳ هزار خانه یا ۲-۳ هزار اطاق تخلیه میشود آیا خود این عامل پائین آمدن قیمت مسکن نیست؟ در مورد افکار بلند رهبران دانشمندان نه تنها با کمال افتخار و خوشوقتی باید بگویم تمام سران دنیا معتقدند که افکار منور شاهنشاه فرطیجی هر امیریه ای را که صادر بفرمایند راه حل بزرگی برای زندگی مردم است در صورتی که ما واقعاً دنبال او بطور صحیح برویم و مشکل را حل بکنیم نه این که بخواهیم راههای پرپیچ و خم را پیدا کنیم و کارها را مشکل تر کنیم و در نتیجه به مقصود نرسیم ، آخر شما بیایید بررسی کنید چرا آب سد کرج را میدهند به کشاورزی که دو برابر سد کرج در جنوب تهران آب وجود دارد و بدون استفاده می ماند آبی که معلوم نیست به کجا می رود ، مگر چقدر خرج دارد که اینها را پمپاژ کنید و بدهید به کشاورزی و به غرب تهران و تا ورامین را سیراب کنید و بعد هم نگویید که ما کمبود آب داریم منتهی اینها نقشه می خواهد ، عمل می خواهد این لایحه را هم تصویب می کنید و من بشما قول می دهم که به ببینید هر چیزی در دنیا حساب عرضه و تقاضا است اگر شما می خواهید به تقاضا نزدیک بشوید باید عرضه را زیاد کنید تا زمانی که حساب عرضه و تقاضا درست شما بشود مگر می توانید قیمت ها را

باین بیاورید بعد در ماده می گوید دولت اگر بفهمد زمین اضافه بر قیمت تعیین شده فروخته شده ، تا یک سال می تواند زمین را از خریدار پس بگیرد آقای من ، عزیز من مگر تابه حال این زمین ها به قیمت منطقه ای فروخته شده؟ (بکثرت از نمایندگان - ابدأ) بلکه ۳۰۰ و ۴۰۰ برای قیمت منطقه ای زمین ها بفروش رفته است بین خریدار و فروشنده پول ردوبدل شده به قیمت منطقه ای هم در دفتر ثبت شده و دو نفر امضاء کرده اند (صحیح است) شما از کجا میخواهید بفهمید معامله گران تراز قیمت منطقه ای انجام شده است چطور و در کدام دادگاه میخواهید ثابت کنید که من اضافه فروخته ام یا اضافه خریدم اینها راه حل نیست واقعاً با این امری که شاهنشاه صادر فرموده اند که قسمتی از خارج محدود را مردم بسازند بولای علی مردم مثل اینکه تازه به دنیا آمده بودند و دعاگوی ذات اقدس شهرباری بودند (صحیح است) ابا شما چرا ایجاد مشکل نمیکند چرا ایجاد ناراحتی نمیکند که رهبر مملکت بیاید و برای اینکار فرمان صادر فرماید اینها وظایف مسئولین مملکت است شما بیایید بحرف مردم گوش کنید شما که گفتید بعد از سال زمین ها وارد محدود شده سال تمام شد ، سال چرا اجازه نمیدهد بسازد بچه مجوزی و در اجرای کدام قانون شما حق مالکیت را از مردم سلب میکنید و نمی گذارید زمین خود را بسازند بعد هم میفرمائید که ارزان میکنیم چطور ارزان میشود من الان اینجا دفترچه هائی دارم که در منطقه ای ساختمانهای با کمک بانک ایران و هلند ساخته میشود قیمت هایش هم در آن نوشته شده است متری هفت هزار تومان این قبیل آپارتمانها را برای چه طیفی میخواهید بسازید برای کارمند دولت کم درآمد ، برای کارگر؟ نه اینها را برای کسانی میسازند که همه چیز دارند این قبیل آپارتمانها خود ایجاد مشکل میکند اینها هم آب و برق میخواهد و آب و برق را به اینها میدهند ولی به کسی که میخواهد یک خانه کوچک بسازد و یک لوله یک میلی آب باونمیدهد (صحیح است) بهر صورت من پیشنهادهائی تهیه کرده ام که بمقام ریاست تقدیم میکنم و امیدوارم همانطور که دولت خیلی مسائل مهم را حل کرده است این مسئله را هم انشاء الله حل کند فقط یک مقدار حسن مسئولیت و علاقه میخواهد و وجدان کار که مطمئن هستم وجود دارد و امیدوارم دولت جناب آقای آموزگار باین مشکلات که بعقیده من مشکل نیست هر چه زودتر فائق آید عرض دیگرم راجع به شهرکی است که روز جمعه گذشته که میهمان دوستی بودم در کرج دیدم شهرک هائی ساخته اند که یکی از این شهرک ها بنام گوهر دشت است و مالک عمده آن یک

نفر است و حالا یک عده هم مالک دست دوم دارد و در حدود ده هزار نفر جمعیت آنجا زندگی میکنند قیمت خانه ها از صد هزار تومان شروع تا یک میلیون و نیم تومان در آنجا فروخته شده کیسه های شنی را جلوی خانه ها دیدم که در پشت بعضی از آنها خانه ها دیده نمیشد پرسیدم معلوم شد هر وقت سیلی میآید سیل وارد خانه های مردم میشود چرا چون رودخانه را هم فروخته اند و ساخته اند جوی آب را هم ساخته اند و هیچ فکری برای آب و باران نکرده اند و مردم بی مسکن هجوم برده اند و خریده اند و اشخاصی که میلیونها تومان پول مردم را بچیب زده اند و نه عوارض نوسازی و نه مالیات بدولت داده اند و نه پروانه گرفته اند طوری ساخته اند که هر بارانی بیاید سیل بداخل خانه های مردم می رود ، اینها را کی باید رسیدگی کند؟ آقای دکتر کاشفی که متأسفانه در جلسه حضور ندارند لااقل آقای معاون مسکن و شهرسازی توجه کنند مگر اینها که شهرک را ساخته اند نمیدانند که شهرک فاضلاب و جوی میخواهد مگر این شهرستان کرج فرماندار و شهردار ندارد که اجازه داده اند حتی رودخانه را هم بسازند آخر کی باید ببرد این مردم برسد من استدعا دارم باین مطالب که عرض کردم رسیدگی بشود (احسن است - آفرین)

رئیس - آقای دکتر صدیق اسفندیاری بفرمائید .

دکتر صدیق اسفندیاری - جناب آقای رئیس ، همکاران بسیار عزیز لایحه ای که بحث در کلیاتش سومین روز را پشت سر میگردد بر اساس اصل هیجدهم انقلاب تهیه شده و دولت تقدیم قوه مقننه کرده است شاید با امیدواری که داریم یکی از معضلات اساسی مملکت و جامعه در حال ترقی و شکوفائی ماحل شود و بان خاتمه داد بشود .

اگر از این دیدگاه کلی اجتماعی و اقتصادی و سیاسی این لایحه را که بنام زمین لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین و مسکن نام گذاری شده بگیریم ملاحظه خواهیم کرد که در سالهای اخیر مسئله زمین همه مسائل مملکتی ما را تحت الشعاع خودش قرار داده بطوریکه دانشجویان عزیزی که تحصیلات عالی را در خارج از کشور انجام داده و مراجعت میکردند برای انجام وظایف ملی و میهنی ، با کمال تأسف حقوقی که دستگاههای دولتی به پزشک و مهندس پرداخت میکرد تکافوی حتی کرایه خانه او را نمیکرد (صحیح است) و حتماً شما در بین اقوام و دوستان و آشنایان خودتان به تعدادی از این نوع افراد برخورد کرده اید که با تمام عشقی که باین آب و خاک و باین مملکت داشتند بعلت اینکه نتوانستند

از اولین حق حیات خودشان بهره مند شوند جلای وطن کردند در شرایطی که زمین بازان پول کلان و بی حساسی را وارد بازار کردند و قدرت خرید کاذب ایجاد کردند ، آنچنان قدرت خریدی که دیگر طبقات مردم و کارمندان دولت و قضات شریف و افسران خدمتگذار و سایر طبقات شرقی ایران قادر نبودند با درآمد مشروعی که داشتند در قبال چنین تورمی که از ناحیه زمین داران و زمین خواران بوجود آمده بود دوام بیاورند در شرایطی که همه چیز ما بایه های اقتصاد ملی ما میرفت لگدکوب این عوامل زمین خوار بشود ، مثل همیشه ، تنها حامی ملت ایران تنها فردی که در تمام مراحل بفکر ملت ایران است یعنی شاهنشاه آریامهر قدرت نمائی فرمودند و بنابه فرمان انقلابی اجل هیجدهم دولت را مکلف کردند که یکبار و برای همیشه به مسئله زمین و مسکن برفع کسانی که مسکن ندارند و بطور کلی به نفع جامعه ما آن را خاتمه بدهد (صحیح است) اما این فرمان باید بدست چه دولتی پیاده شود؟ اگر بیاد داشته باشید در معرفی هیئت دولت به پیشگاه شاهنشاه ، رهبر مملکت فرمودند که این دولت باید یک دولت اتحاد ملسی باشد چون شاهنشاه اعتقاد دارند که در این مقطع از حیات سیاسی کشور ما که ایران عزیز در صحنه سیاست بین المللی از حیثیت و آبروی والا ئی برخوردار است تنها از بایگانه اتحاد و وحدت ملی و از آن سکوی وحدت ملی است که ما میتوانیم بتمام امیدهای ملی شاهنشاه و ملت ایران جامعه عمل ببوشانیم . بلافاصله دکتر آموزگار نخست وزیر وقتی برنامه خودش را تقدیم قوه مقننه میکرد گفت این دولت ، دولت صداقت و صراحت است چرا؟ برای اینکه زیر بار صراحت و صداقت و آینه نگری دولت میتوانیم حرفی نبود و افتخار این نام را دارا شود که واقعاً دولت اتحاد ملی باشد و ما در صورتی میتوانیم بهمه امیدهایمان برسیم که اتحاد و وحدت ملی و امیدهای ملی در دل تمام آحاد مردم بوجود بیاید و از تمام نیروهائی که بصورت نیروی نهفته یا باصطلاح نیروی پتانسیل است استفاده بشود و این نیرو را بصورت فعاله در بیاوریم و از همه نیروی اجتماعی مان برای پیشبرد برنامه های شاهنشاه و برنامه های اجتماعی مان در راه پیشرفت و تکامل قدم برداریم (احسن است)

ما دیدیم بعضی اینکه لایحه جلوگیری از افزایش ی رویه زمین که یکی از کارهائی است که این دولت اتحاد ملی و دولت صراحت و صداقت باید پیاده کند . تقدیم مجلس شد ملاحظه کردید همزمان رسیدگی بان در کمیسیون های مجلس از طرف رسانه های گروهی ، رادیو

و تلویزیون و حزب رستاخیز ملت ایران ، با برپائی سمینار ، خواسته شد که از تمام نیروی ملی و تمام عقاید و افکار ملت ایران بهره گیری بشود و حتی نمایندگان مجلس هم از این عقیده و افکار جامعه بهره گیری بکنند برای بهتر کردن و بشمر رساندن این لایحه و برطرف کردن نقاط ضعف و مواردی که لازم است در این لایحه گنجانده شود . آیا لایحه ای که تقدیم مجلس شده است میتواند جوابگوی نیاز مسکن باشد؟ نه مسلماً ولی با پیشنهادات و نظریاتی که در کلیات و در مواد داده شده . و داده خواهد شد و با توجه بمطالبی که در حزب رستاخیز ملت ایران ابراز شد و با جمع آوری نظرات حزب رستاخیز ملت ایران که در سمینار فراهم گردید و با توجه به افکاری که از رادیو تلویزیون و مطبوعات از طرف مردم منعکس شده و از جامعه ایرانی گرفته شده است ، امیدوارم که در بررسی دوم در کمیسیونهای مسکن و شهرسازی و دادگستری امان نظر و دقت بیشتری بعمل بیاورند در تنظیم لایحه جلوگیری از افزایش بهای زمین باید طوری منظور شود که متأسفانه اینجا منظور نشده است که لبه تیز آن بر سر زمین داران کوچک فرود نیاید . در ماده ۳ مسأله ای مطرح شده است که اگر معلوم شود خریداری بیشتر از قیمت منطقه ای زمین خرید ، که اولاً معلوم نیست که مرجع تشخیص کیست و همکار عزیز آقای سینی در این مورد مطالبی فرمودند و تصریح کردند که من لازم نمی دانم آن را دوباره در اینجا تکرار کنم . مسأله دیگری که در اینجا است اینکه اصولاً چرا خریدار باید چوب این معامله خلاف را بخورد . فروشنده پولش را گرفته و رفته و خریدار باید یک سال صبر کند و مالکانش متزلزل باشد و تزلزل روی این زمینی که خریده است خانه بسازد و بعد از یک سال هم اگر معلوم شود گران خریده است چرا باید چوبش را خریدار بخورد . یک مطلب دیگر که یکی از دوستان اشاره کردند که اگر در یک واحد زمانی و در یک مقطع زمانی زمین فروش ترفه مالکین آن بطور تصاعدی مالیات بپردازند . در حالیکه اگر توجه کنیم جناب بهرون و جناب منصوریان می بینیم که اگر این مالیات تصاعدی را گذاشتیم و کسی بعنوان خریدار برای آن زمین پیدا نشد صاحب زمین چه گناهی کرده است؟ آیا دولت ، شهرداری ، سازمان مسکن ، سازمان زمین میتواند این را با نرخ عادلانه تعیین خواهد شد بخرد؟ فروشنده می خواهد بفروشد ولی کسی نیست که بخرد بنابراین فروشنده که زمینش را برای فروش عرضه کرده است گناهی ندارد بنده پیشنهاداتی دارم

که بموقع تقدیم خواهیم کرد. مسأله دیگری که دوست عزیزم جناب سینی فرمودند مسأله محدوده و خارج محدوده است و این یک درد اجتماعی با است و مسأله زمین و مسکن از وقتی شروع شده است که حد و مرزی برای این شهر و همه شهرها گذاشته اند. اصولاً من نمی فهمم محدود کردن شهر چه معنی دارد؟ کجای دنیا چنین چیزی وجود دارد؟ (یکتفر از نمایندگان - عرضه را زیاد کنند خود بخود تقاضا کم میشود) همانطور که همکار عزیزم فرمودند اگر عده ای زمین خریدند که بعد از ده سال بسازند چرا نباید ضوابطی وجود داشته باشد؟ امروز در شرق و غرب تهران و در شمال تهران زمین های زیادی وجود دارد. شما میروید در تهران پارس، خیابان تیرانداز، طرف چپ داخل محدوده است قسمت شرقی خارج محدوده. در این داخل محدوده خیابان بندی هست، خدمات شهری هست شما به چه مجوز اجازه دادید سازمان زمین در سال گذشته بیاید زمین های، قطعات کوچک را از مردم بگیرد و به بخش خصوصی واگذار نماید تا بخش خصوصی آپارتمان سازی کند و به همین مردم بفروشد. مردمی که ده سال پانزده سال این زمین های کوچک حاصل زحماتشان بوده تا روزی برای زن و بچه شان لانه و کاشانه بسازند بخش خصوصی روی زمین هایشان آپارتمان بسازد، متری هشت و نه هزار تومان و به خود آنها میدهد. اینجا صحبت از برق شد جناب سینی این را فرمودید. این افرادی که نامه هایشان را من اینجا دارم و خدمت جناب آقای رئیس تقدیم خواهم کرد، پنج هزار نفر مالک هستند که زمینهای سیصد، ... متری در شرق تهران پارس دارند، کجا زندگی می کنند؟ اینها صد متر، بانصد یا هزار متر. اینطرف تر زندگی می کنند. مگر اینها آب نمی خورد؟ مگر اینها از برق استفاده نمی کنند؟ اگر اینها صد متر آنطرف تر بودند دولیوان بیشتر آب خواهند خورد؟! مگر تمام این افرادی که در شهر زندگی می کنند، این چهار و نیم میلیون نفر، از آب و برق استفاده نمی کنند؟ این مردم را آزاد بگذارید تا بروند خودشان در زمین هایی که دارند خانه بسازند و از آب و برق استفاده کنند. اگر نمی توانید برق هم به آنها ندهید، آب هم حتی به آنها ندهید! مگر مادر وسط شهر چه خدماتی داریم؟ ما اگر یک نصاب بکنیم باید چهار ساعت وسط خیابان باشیم و پلیس نمی آید. ببینید اگر یک باران بیاید تمام شهر چطور بهم می خورد و اگر برق نباشد چگونه زندگی مردم مختل میشود این مردم میگویند بما اجازه بدهید توی زمین خودمان سربتهای درست بکنیم و احساس مالکیت

بیشتری پیدا کنیم، چرا مردم را اینقدر اذیت میکنید، جناب آقای وزیر مشاور خدا شاهد است به قسمی که خورده ام در مقابل شاهنشاهان و به قسمی که در مقابل قرآن مجید خورده ایم حرفهایی که از پشت این تریبون میگوئیم از دل مردم است که بشما میگوئیم تا بهره گیری کنید از حرفهایی که ما از دل مردم میگوئیم این سخنان حاصل رفتن ها به میان مردم و گفتن ها و بودن ها درین آنها و اطلاع از درد دل مردم است که بعنوان حاصل کاربان خدمتان ارائه میدهم و با کمال خلوص نیست. بفرماندهی شاهمان، به مجلسمان و به حزبمان و انجمن های ملی مان و دولتمان که همه یک واحد هستیم و آن ملت ایران است که باید بجلو برود و لا غیر نظراتمان را عرضه میکنیم. اینجا هیچ مسأله گروهی نیست بلکه حرفهایی که میزنیم از دلمان برمی آید، شما نگذارید خانه هایی را که مردم درست کرده اند شهرداری برود و سربتهایشان را خراب کند، بگذارید درسپناهی که برای خودش درست کرده زندگی کند، مردی از اهالی شرق تهران پارس، که من خودم رفتم و دیدم پنج تا شیشه بنزین گذاشته و فیله هم گذاشته میگفت مهندس مشایخی نامی می آید که زمین مرا اشغال بکند و من یک مردم و دارای یک زن و چندتا بچه هستم، جناب آقای رئیس خدا شاهد است بچشم خودم دیدم که یک نایلون کشیده بود یا هفت تا بچه زیر نایلون زندگی میکرد من نایلون را باز کردم و سلام و علیک کردم گفت این شیشه های بنزین را اینجا گذاشته ام که هر کس بیاید اذیت کند آتش خواهم زد چون من چیزی ندارم و اظهار میکنم که من هفت تا بچه دارم که همه درس می خوانند و همه نمرات خوب می آورند، آقا بگذارید اینها یک سربتهای درست کنند و بگذارید بچه هایشان که بچه های شاه مملکت هستند سرباز های ملی و میهنی باشند و بگذارید بچه هایشان کسانی باشند که پشت سر شاهنشاه بروند به طرف دروازه های تمدن بزرگ (احسن است) خدا شاهد است اگر این کارها را نکنیم به شاهمان به مملکتان و به ملتیمان خیانت می کنیم، شما ملاحظه بفرمائید اهالی تهران پارس پنج هزار خانوار هستند و این نامه ایست که به گروه پارلمانی مرکز که ریاست این گروه را آقای مهندس شریف امامی بعهده دارند نوشته اند و ایشان هم اظهار محبت کرده اند و نامه را به دفتر مخصوص شاهنشاهی فرستاده اند و دفتر مخصوص شاهنشاهی هم

نامه ای بوزیر وقت مسکن و شهرسازی نوشته است که هر دو نامه را قرائت می کنم.

« جناب آقای همایون جابری انصاری (وزیر مسکن و شهرسازی)

حسب الامر مطاع مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر فتوکی گزارش شماره ۳۲۵۱ مورخ ۳۵/۳/۲۲ جناب آقای شریف امامی ریاست مجلس سنا به انضمام فتوکی گزارش کمیسیون مسکن گروه پارلمانی مرکز و ده فقره عریضه گروهی از خرده مالکان و ساکنان شرق تهران پارس به پیوست ارسال میگردد.

اوامر مطاع مبارک باین شرح صرف صدور یافت:

وزیر مسکن و شهرسازی فوراً باین موضوع رسیدگی نماید، هرگز نمیخواهم ب مردم اجحافی بشود و آنها را اذیت کنند» (احسن است)

این است نظر شاهنشاه بمیهن و ملت خودش آنوقت ملاحظه بفرمائید این نامه را که قرائت می کنم:

« جناب آقای صنیع پور (شهردار منطقه)

چون در نظر است با استفاده از ماده ۱۰ قانون برنامه و بودجه و قانون معاملات زمین قسمتی از اراضی شرق تهران پارس تملک گردد و تشریفات مقدماتی امر تا صدور رای هیئت سه نفری پایان پذیرفته و در جریان تنظیم سند انتقال میباشد از نظر تسریع در کار و نیز عدم مراجعه تقریباً چهار هزار نفر مالکین منطقه شهرداری با ارسال یکبرگ نقشه محدوده اراضی مورد تملک الی آخر » سرپرست امور تملک و معاملات آن نظر شاهنشاه نسبت ب مردم است و این نظر و عمل دستگاه اجرایی است بجای اینکه جواب مساعد بدهند من نمیدانم که چه جواب داده اند لابد گفته اند که اینها خورده مالکین نیستند و اینها زمین خوار هستند درحالی که هزار خانوار از اهالی تهران پارس که حداکثر زمین اینها از سیصد متر بیشتر نیست طوماری نوشته و فرستاده اند که عین آن را خدمت جناب رئیس مجلس تقدیم می کنم (نامه ها و طومار را تقدیم مقام ریاست کردند) خوشوقتم مطلبی که به پارسال عرض کردم به افرادی که خارج از محدوده هستند و صاحب زمینی هستند اجازه ساختمان نمیدهند ولی در جوارش هر روز شرکتهای شهرک سازی و ساختمانی درست می شود خوشبختانه همان شرکتهای را که عنوان کردم، در روزنامه روز دوشنبه ۳ آبان ماه کلاه بردار معرفی شده، بنده که افتخار دارم نماینده مردم سوهانک هستم در آنجا حتی اجازه تعمیر به خانه های قدیمی نمیدهند و مأمورین شهرداری و پلیس ساختمانی مثل اجل معلق

می آیند و اذیتشان می کنند و نمی گذارند اطاعتی برای بچه هایشان که بزرگ شده اند و برای عروسشان و دامادشان که میخواهند زندگی کنند درست کنند، آنوقت میگویند بروید شهرگرانی را کم بکنید شما از یک جهت عوامل را درست می کنید که به شهر بیایند ولی در کنارش همین شرکت که شرکت پیوند نام دارد و نمیدانم که با کجا پیوند دارد، عرض کردم، زمینهای تهران پارس را تابلوزده بود و پول از مردم میگرفت که برایشان خانه بسازد ولی با کمال تأسف ۱۵۰ میلیون تومان کلاهبرداری کرد و با آمریکا فرار کرد. من نمی فهمم جناب آقای دکتر کاشفی آیا ما مجازیم و هر کس مجاز است شب اعلام کند که در فلان منطقه شهر شرکت ساختمانی دارم، بیاید با این شرایط از من خانه بخرد آنوقت پول مردم را بگیرد و قراردادی هم با آنها ببندد و اگر خانه نسازد که تکلیف معلوم است مثل شرکت پیوند کلاهبرداری میکند و اگر بفرض خانه بسازد مثل سایر شرکتهایی که من در برنامه دولت عرض کردم که جناب وزیر مسکن و شهرسازی تشریف ببرند و یا کسی را بفرستند، نمیدانم اینکار را کرده اند یا نه، آماز بگیرند به بیند تعداد آپارتمانهای لوکسی که در این چند سال ساخته شده چه کسانی خریده اند من آن روز عرض کردم این آپارتمانها را کسانی میخرند که اشیاء عتیقه را بعنوان کلکسیون نگه میدارند و این آپارتمانها را بعنوان کلکسیون میخرند، (صحیح است) بنده عرض کردم هنگامی که ما مصالح ساختمانی و سیمان برای اجرای پروژه ها و برنامه هایمان در روستاهای شمیران نداریم، در کوههای شمیران در شمشک و لشکرک شهرکهای عجیب و غریبی درست میشود، من نمیدانم که این آپارتمانهای چند میلیون تومانی را چه کسانی میخرند و ساکن میشوند آن مسکن که اعلیحضرت همایون میفرمایند ساخته بشود مسکن ارزاقیمت است برای گروه کم درآمد و گروه با درآمد متوسط، چه اشکالی دارد ضوابطی بوجود بیاید، کسانی که می آیند آپارتمان سازی می کنند، آپارتمان لوکس نسازند، آپارتمان لوکس دیگر بس است در تهران باندازه کافی آپارتمان لوکس داریم. پس شرایط و ضوابطی تعیین کنید که بر اساس آن آپارتمان سازی بشود. زمین در اطراف ونک متری ۱۰۰ و ۲۰۰ تومان به عده ای واگذار می شود و آنها در آن زمین آپارتمان ۱۴ و ۱۵ طبقه می سازند و متری ده هزار تومان می فروشند مگر از خشت طلا است؟ سیمان را هم که شما بانها میدهد. باید عرض کنم یک گرفتاری هم برای این شهرک سازی درست کرده اند

و اینها با این کار روستاهای ما را هم خراب کرده اند ، میروند از روستا . تا کارگر روستائی را میآورند از بعل گاو و گوسفندشان می گویند روزی ۷۰ تومان اجرت میدهیم ، همینطور تمام مصالح ساختمانی را اینها جمع می کنند و آنوقت من و شما اگر یک کیسه سیمان بخواهیم و یک کارگر بخواهیم باید مدتها دنبالش بگردیم ، تمام این کارگران و مصالح در اختیار سازندگان آپارتمانهای لوکس قرار میگیرد بنده پیشنهاد اتم را خلاصه می کنم و اعتقاد دارم مادام که محدوده و غیر محدوده برداشته نشود مساله مسکن حل نمیشود و این لایحه هم مثل لوایح دیگر تریبخش نخواهد بود . شما محدوده را بردارید تمام گرفتاریها خود بخود حل میشود (صحیح است) شما جلوی آپارتمان سازی لوکس را بگیرید ایجاد ساختن در قطعات زمین های کوچک را آزاد بگذارید تا مردم بخرند و بسازند باید اجازه آپارتمان سازی تحت شرایطی باشد و به کسانی داده شود که غیر لوکس می سازند شرکت های ساختمانی و خانه سازی که آگهی می دهند باید در مقابل یک مرجعی مثلا شهرداری ، وزارت مسکن دادگستری مسئول باشند که مردم پولشان را ندهند و فردا این شرکتها فراری باشند این شرکتها قراردادی بدتر از عهد نامه ترکمن چای می بندند که مثلا وقتی آپارتمان تمام شد با اختیار خودش است که تا سی و جهل درصد می تواند قیمتش را اضافه کند یا اگر قرار بوده است در عرض سه سال تحویل بدهد اختیار دارد که سه سال دیگر هم تمدید کند باید بانکها با شرایط سهلتری به کسانی که میخواهند آپارتمان بسازند وام بدهند نه با بهره ۱۸ درصد ، ۲۰ درصد (صحیح است) مسئله دیگر ، تا وقتی که شهرک های نیمه ساخته و شهرک هایی که امکانات شهری دارند و نیمه تمام است ساخته نشده است و تمام نشده است دولت اجازه شهرک سازی به مؤسسات و اشخاص حقیقی و حقوقی ندهد . این بود خلاصه پیشنهاد های بنده که عرض کردم امیدوارم دولت با واقع بینی بیشتر و کمیسیونهای مجلسین در شور و دوما بهره گیری از امکاناتی که از طریق حزب و نمایندگان مجلسین و رسانه های گروهی در اختیار می گیرند بتوانند این لایحه را آنطور که شایسته و در شان فضای رستاخیز ماست آنطور که مطابق میل شاهنشاه ماست بررسی کنند و قانونی به تصویب برسد که بتواند جوابگوی دردهای جامعه ما در مورد زمین و مسکن باشد (احسن است آفرین) .

رئیس - آقای آستانه ای بفرمائید .

آستانه ای - با اجازه مقام معظم ریاست ، همکاران ارجمند و گرامی و نمایندگان محترم دولت شاهنشاهی . نمایندگان عزیز ، از روزی که حسب الامر مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه ، دولت موظف شد که نسبت به قیمت زمین قوانینی را پیاده کند باید تصدیق کرد هیجانات عمومی به نسبت ۲۰ الی ۳۰ درصد فروکش کرده است از این جهت مایه خوشبختی است ، اما قانونی را که ما باید تصویب کنیم اگر خدای نا کرده طوری تصویب کنیم که در هنگام اجرا مشکلاتی برای خریدار و فروشنده ایجاد بشود آنوقت بجای این ناآرامی ها و هیجان ها ، هیجان و ناآرامی دیگری بجای آن گذاشته ایم در این مورد بزرگترین مسئولیتها را نمایندگان مجلس شورای ملی خواهند داشت و لبه نیز انتقاد من اول موجه همکاران خودم خواهد بود و آنهایی که اعضای کمیسیونهایی بودند که این لایحه را تصویب کردند و بما دادند قانونی که تصویب میشود و ارائه میشود باید نمودار وضع اقتصادی ، نمودار وضع سیاسی و نمودار وضع فرهنگی جامعه باشد . ما هر قانونی را از هر ملتی بخواهیم و یک دور بخواهیم می فهمیم و قضاوت می کنیم که اقتصادشان بر چه پایه است ، کیفیت آموزشی شان بر چه اصلی است ، و فرهنگشان در چه حدی وضع سیاسی شان بر چه اساسی است با این وضع آیا در شأن مجلس هست که این چنین قانونی را تصویب کند و بدهد بدست مأموران شهرداری ؟ بدهد بدست مأموران دفاتر فنی ؟ معاون وزارت کشور تشریف ندارند اگر تشریف داشتند من از ایشان سؤال میکردم بعنوان نمونه شما یک شهرداری را در ایران نشان بدهید که وزارت کشور از آن شهرداری راضی باشد (صحیح است) .

یک دفتر فنی در ایران نشان بدهید که دستگاه وزارت کشور از آن دفتر فنی راضی باشد تا کی ما باید با این تسامح و تساهل مردم را اسیر بکنیم و دست و پای آنها را به بندیم و تحویل مأموران نادرست شهرداریها و دفاتر فنی بدهیم (احسن است) این چه سوگندی است که ما خورده ایم ما سوگند خورده ایم که به نظام شاهنشاهی وفادار باشیم ، ما سوگند خورده ایم که به شاهنشاه ایران خیانت نکنیم آیا اینکه تنها ما خودمان مرنکب خیانت نشدیم کافیست ؟ ما باید جلوی هر ناراضی ، هر نادرستی ، هر تقلب و هر تجاوز را تا آنجا که نیروی داریم بگیریم نیروی یک نماینده مجلس شورایی ، تریبون مجلس شورای ملی است نیروی دیگری در اختیار ندارد . من

بهنوان یک موافق متذکر نه بهنوان یک موافق مشروط زیرا موافق مشروط از نظر حقوقی ایجاد تکالیف دیگری را می کند که من در شان مجلس رستاخیز نمی بینم . اصول عقاید من این است که این لایحه دولت که حسب الامر اوامر مبارک شاهنشاه به مجلس تقدیم شده است کلاً درست نیست . من شخصاً با قیمت منطقه ای موافق هستم و برای اینکه نشان دهم در این مورد از دولت هم جلوتر هستم از ۲ درصد بیشتر هم موافقم (یکنفر از نمایندگان - درست نیست) . من به عقاید همه مجلسیان و همه آنها هستی که صحبت کردند احترام بگذارم ولی ممکن است صد درصد عقیده من با عقیده آنها منطبق نباشد بحثهای مختلفی در مورد ملی شدن زمین در گرفت با اشاره به قواعد اسلامی که می گوید اشخاص بر اموال خودشان مسلطند باید عرض کنم که مالکیت در اسلام نامحدود است لکن مدیریت در این مالکیتها فوق العاده محدود است ، میشود صاحب هزار خانه بود ولی نمیشود در آنها را قفل کرد و اجازه نداد . آنها که میگویند ما بر اموال خودمان مسلطیم درست نمی گویند چون از دین حنیف اسلام استنباط سودجویانه می کنند توسعه مالکیت در اسلام نامحدود است ولی مدیریت در مالکیت فوق العاده محدود است بطوریکه ما اختیار نداریم یک تکه نان از ثروت خود را دور بیاوریم باید آنرا بیک آدم گرسنه بدهیم یا به یک چهار پا بدهیم بنابراین این لایحه از نظر دین حنیف اسلام ایجاد اشکال نمی کند و اما ملی شدن (چند نفر از نمایندگان - صحبت از ملی شدن نیست) باید عرض کنم بعضی از نطق های دانشگاهی برای بعضی از ملتها در بعضی زمانها ممکن است درست باشد و برای پاره ای از ملتها در همان زمان ممکن است ناسودمند باشد و سعی بشمار آید درست مثل یک دیگ زودپز و یک دیگ دیرپز برای دو خانم کارمند که هر دو در یک آپارتمان زندگی می کنند و در یک بلوک می در یک اداره کار می کنند یکی بعلت زندگی داخلی خودش به دیگ زودپز احتیاج دارد و با آن احتیاجات خود را برطرف می کند و دیگری به دیگ دیرپز احتیاج دارد .

ملی شدن زمین و وضع مالیات و عوارض یک بحث دقیق علمی است که اگر بخواهیم آنرا پنج سال زودتر وضع کنیم ممکن است نسبت بان نظام سرمایه داری اشتباه بکنیم . می گویند دولت خودش مالک بزرگی است من نه معتقدم دولت زمینهای خودش را بفروشد و نه معتقدم که دولت زمینهای خودش را بفروشد دولت باید زمینهای خودش را در معرض بازار بگذارد هر وقت دید بهای زمین ترقی کرده است با عرضه کردن زمین های خودش محقران

و زمین داران را بزانو در آورد . زمین دولت سرمایه ملی است باید بماند و مانند اهرم زمانی که لازم است برای اینکه قیمت زمینها را پایین بیاورد از آن استفاده شود یا این زمینها را واگذار کند یا اجازه بدهد ، اجازه های ۹۹ ساله . در دوره ای قوانینی که تصویب میشود به بن بست برخورد می کند یکی آنکه قانون خشن و سخت باشد یکی آنکه ملت فاسد باشد . من که ملت ایران را فاسد نمی شناسم کارمندان دولت را هم فاسد نمی دانم ولی متأسفانه در جائیکه بوی پول و صدای پول میآید عده ای مختصر از کارمندان فاسد هستند که شامه شان تیز است و تیزای استخراج پول میروند و به آن کار خودشان را نزدیک می کنند و مردم را در فشار می گذارند . برای اینکه به قیمت درد و رنج آنها صورت خودشان را قمر کنند ، اینها مایه نگرانی است . این لایحه مخصوصاً ماده سومش بازار این قبیل کارمندان را فوق العاده رونق میدهد . ما باید دقت کنیم بجای اینکه مردم را با کارمندان دولت طرف کنیم مصلحت ما اینست که مردم را مستقیماً با قساون طرف کنیم یک کارمند جزء شهرداری که مانند ناپلئون پشت میزش نشسته و حکم می کند یکی ، دوتا ده تا هزارتا و هزاران نفر از اینها ریخته اند ، از اینگونه مأمورین در ایران زیاد هستند میگویند چارمردم ایران حساس هستند چرا پرخاشگر هستند ، پرخاشگری از نادانی بوجود می آید این پرخاشگری مربوط به کارمندان و ناشی از روشی است که در ادارات دولتی برای مردم تحمیل می شود ، و هیچکس جرئت این کارمندان جزء نیست ، میخواهم یک وزیر با شجاعت ، پشت این تریبون بگویم کادر من قوی و مفید و آگاه است بدون اشتباه و تعارف حتی وزیران ما هم به مقدار قابل ملاحظه ای گرفتار کاغذبازی کارمندان خودشان هستند حالا ما میخواهیم چنین قانونی را تصویب کنیم و تحویل این کارمندان جزء بدهیم . عیب کار دولت ما متأسفانه در زمینه تدوین قوانین است که تفویض را به تنفیذ تبدیل نمی کند قدرتی است از طرف شاهنشاه بزرگ تفویض می شود به هیئت دولت و هیئت دولت ده سال بیست سال ممکن است سرکار باشد در این فاصله قوانینی را به مجلس میاورد و مجلس تصویب می کند و در اختیار کارمندان می گذارد و تنفیذ میشود دیگر هیچکس کاری نمیتواند بکند آئین نامه ایست که درست می کنند بیدارند که این آئین نامه ها چه بلایی بسر مردم می آورند آئین نامه ای که قانون را تحت الشعاع قرار میدهد ، حتی قوانینی اساسی مملکت را هم می لنگاند متأسفانه در

تجربه و عمل اینطور است من امیدوارم در این مدت که این اختیار بدولت شاهنشاهی تفویض شده طوری باشد که از فردای تصویب این قانون مردم اسیر کارمندان نشوند. اینطور نشود که قدرت قانونی آنها تنفیذ بشود و مردم نتوانند گردنشان را از چنگیر انجمن و آزار اجرا کنندگان این قانون در بیاورند. در مجله یادگار خواندم خدا رحمت کند مرحوم اقبال را که خاکم زنجان، مالیاتی وضع می کند و ابلاغ میکند به نواب حکومت که هر کس غلیل است باید دهم درم در سال مالیات بدهد، نایب الحکومه یکی از قراء زنجان ۲ هزار درم برای حکومت پیشکش می فرستد. حاکم تعجب می کند احضارش می کند می گوید من از این کار شما سردر نیآوردم قانونی وضع کردم که هر کس غلیل است در سال باید دهم درم مالیات بدهد سبب فرستادن ۲ هزار درم چیست؟ نایب الحکومه جواب میدهد جناب حاکم شما قانون وضع کردید که هر کس کچل و کور است دهم درم بدهد جمعیتی که من دارم صد هزار نفر است ۹۹ هزار نفر از اینها سالم هستند اینها باید رضایت مراجع طلب کنند تا در شمار مالیات دهندگان بحساب نیایند این ۲ هزار درم عایدی وصول مالیات از آن ۹۹ هزار نفر است روح قانون اینست، حالا ماده ۵ این قانون با مردم ایران همین کار را خواهد کرد هر کس زمینی را خرید یا فروخت کارمند شهرداری میگوید تو متخلف هستی، یک نفر کارمند یا معلم بعد از ۲۰ سال زحمت کشیده ۲۰ متر زمین خریده شب بمنزل خودش باید تزلزل و ناگامی سوقات ببرد در تأیید فرمایش جناب اسفندیاری ما چرا مردم را متزلزل کنیم چرا غریب انسانی را از زمین ببریم چرا خلاف غریزه انسانی عمل کنیم؟ یکی از غریب مهم انسانی حس تملک است که با تصویب ماده ۳ این قانون تزلزل پیدا میکند آیا زمین کم است؟ یا نبودن زمین باعث ملی شدن یا عوارض میشود. (منصوریان) - ملی شدن مطرح نیست) بهرحال معتقدم و پیشنهادی تقدیم میکنم و با خیلی از دوستان هم صحبت کرده ام و غالباً پسندیده اند اعتقاد این است که نسخه ای از طرف شاهنشاه بزرگ نوشته شده برای سلامت مریض، نوع دارو وجود دارو خانه استفاده درست از آن دارو، کیفیت و اوزاع و احوال بیمارستان همه مؤثر است در بهبودی مریض، فرمایش شاهنشاه ناظر بر این است که مردم خانه های ارزان داشته باشند یا حداقل بتوانند فراهم کنند. دولت خوب است در این زمینه اقدامی بکند با این سیستم قیمت زمین مهار می شود و حتماً هم میشود البته فعلاً هم مقداری

شده است پیشنهاد من این است و عقیده ام نیز همین است که ما نه مردم را متزلزل کنیم نه وصول مالیات دولت را متوقف کنیم نه ذوق مردم را بگیریم نه سرمایه ها را آرام، آرام به خارج از مملکت آشنا کنیم. بطور یک ایرانی در ایران شرايطی داشته باشد که نتواند زمین داشته باشد ولی آمریکا بتواند؟! اعتقاد من این است هر کس در ایران زمین دارد موظف باشد ظرف پنج سال آنرا بفروشد یا بسازد (صحیح است) اگر فروخت و اگر ساخت با قیمت اول پنج سال باید شهرداری بفروشد. اولاً چرا پنج سال؟ برای اینکه آنهایی که زمین خریدند نمیدانستند که چه وضعی پیش می آید خریدار دوم ۳۰۰ متر یا هر چند متر چرا تبدیل بشود به مالیات و عوارض تصاعدی او هم موظف باشد ظرف سه الی چهار سال بسازد و بنشیند؟ یا ساختمان را بفروشد یا اجاره بدهد اگر ساخت او هم مجبور باشد زمین را بفروشد بهر کسی که میخواهد بفروشد یک زمینی وقتی در هفت سال هفت مرتبه در محضر دست به دست شد قیمت خودش را مستهلک میکند بنابراین خودش زمین بخرد و حبس کند. عرض دیگرم این است که خیلی افراد هستند در همین محدوده تهران بیست هزار متر، شصت هزار متر، هفتاد هزار متر زمین دارند. ایران سرزمینی است گرمسیر و البته نقاط سردسیر هم زیاد داریم چه اشکالی دارد که مردم را تشویق کنیم که ساختمانهای ارزان و عمودی بسازند از هر پنج هزار متر زمین، چهارصد مترش را آپارتمان و بقیه اش را فضای سبز ایجاد کنند و مقداری از آن را به مجتمع های ورزشی و تاسیسات عام المنفعه دیگر اختصاص دهند. برپروز مطلبی در روزنامه خواندم که با این عرایض بنده بی ارتباط نبود ما باید روی این لایحه زیاد بحث کنیم حتی اگر چهار هفته طول بکشد.

رضوی نژاد - ولی الان بحث در کلیات کافی است.

آستانه ای - اگر میفرمائید بس کنم چشم، ولی قرار

است همه مان از او سرجناب رئیس مجلس اطاعت کنیم (احسن است) بلی، برپروز در روزنامه خواندم متهمی پس از سالها گرفتاری در زندان، تبرئه شده است بعضی جملات قوانین عربی است و معانی مختلفی از آن میتوان استنباط کرد قانون را باید طوری روشن و دقیق و واضح و گویا بنویسیم که هیچکس نتواند به حق دیگری تجاوز کند. جناب آقای وزیر مشاور چنانعالی که عمری قاضی بوده اید میدانید که محاکم ایران، محاکم مباحثه است و میدانید که قانون با مباحثه تغییر میکند و مباحثه ایجاد استنباط

را در پنجاه سال اخیر بررسی کنیم سپس آنرا از نظر علمی تجزیه و تحلیل نمایم تا در پایان نظرات کلی را بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم.

۱- فهرست سیر نوسانات بهای زمین در پنجاه سال اخیر- زمین خود بخود ارزش ندارد بلکه بهای آن بطور کلی تابعی است از صعود و نزول قیمت ها و ضمناً نیاز به آن شرائط زمان و مکان و بالتبعه تغییرات عرضه و تقاضا در آن اثر بگذارد. (صحیح است) چنانکه در بررسی اجمالی مشاهده میشود قبل از سلطنت رضاشاه کبیر زمین ارزش مهمی نداشت بلکه در دوران آن سردار بزرگ که اقتصاد ایران رونق گرفت و بالطبع وضع مالی مردم بهبود یافت و علاقه به داشتن خانه نو بروز کرد بالطبع بهای زمین افزایش یافت. با هجوم بیگانگان بسال ۲۰۰۰ مدتی معاملات زمین مانند سایر رشته های اقتصادی را کد شد. بعد از یکی دو سال بعلت هزینه های رایانی اشغالگران باز گردش پول زیاد شد و رونقی در بازار زمین و خانه پیدا شد. تا جائیکه رابطه موجر و مستأجر بوضع بدی افتاد چون موجرین تقاضای اجاره زیاد تر داشتند و مستأجر قادر به پرداخت نبود و بالملازمه برای اعتدال، اولین قانون تعدیل اجاره بها بسال ۲۰۰۱ گذشت. پس از خروج بیگانگان و کم شدن گردش پول معاملات زمین سست شد و در سالهای ۲۰۱۱، اوایل ۲۰۱۲ که درآمد نفت کم و در آخر قطع شد همزمان با رکود اقتصادی قیمت زمین بکمترین سطح خود رسید. از قیام ۲۸ ارداد سال ۲۰۱۲ باینکه بیشتر شدن درآمد نفت و آغاز کارهای عمرانی بار دیگر روند افزایش متناسب زمین شروع شد. در سال ۲۰۲۰ بعلت اعمال سیاست خاص دولت وقت کلیه رشته های اقتصادی گسیخته شد و از جمله قیمت زمین کاهش بسیار پیدا کرد و بسیاری از سازندگان و فروشندگان کارکنان صنایع هائیکه با امور ساختمانی سروکار داشته بیکار شدند. در واقع بحران پیدا شد بعد از انقلاب شاه و ملت بسال ۲۰۲۱ همراه با شکوفائی اقتصاد ایران بهای زمین رو با افزایش گذاشت. لکن از سال ۲۰۲۲ که با افزایش بهای نفت درآمد ایران بیشتر شد. بعلت عدم توجه تعیین کنندگان سیاست اقتصادی از جمله سازمان برنامه، و بانک مرکزی گردش پول از حد اعتدال گذشت و بانک ها اعتبارات بسیار دارند و پول در دست مردم فراوان و بالتبعه قیمت زمین بطوری بالا رفت که بافسانه بیشتر شبیه بود تا بحقیقت در یک رقم بعضی از آنها اقتصاد سالم. روند افزایش تا قبل از فرمان شاهنشاه و اعلام اصل ۲۸ انقلاب همچنان ادامه داشت که اگر جلوگیری نمی شد بحرحله خطرناکی میرسید (صحیح است).

۲- تجزیه و تحلیل در باره نوسانات بهای زمین.

میکند از تبرئه تا زندانهای دراز مدت ایجاد تکلیف میکند. ما کلمات عربی را با فارسی درآمیخته ایم و عباراتی درست کرده ایم، این ملت زیرک کبھی میتواند چنین نبوغی از خودش بروز بدهد در پشت میز فلانجا نشسته و مواد را می خواند و برای خودش استنباطی میکند. صلاح نیست شما قاضی یا دبیر یا استاد یا کشاورز یا معلم و راننده و غیره را اسیر آن چنان افراد و این قبیل هوشمندان مفیدی بکنیم بعد بگوئیم خودمان کردیم. نمی خواهیم جسارت کنیم و تقاضا کنیم که دولت این لایحه را پس بگیرد و قانونی روشن تر و فشرده تر از نظر زبان فارسی به مجلس تقدیم کند چون باعث کندی کار میشود و نباید تعصب بخرج داد بلکه باید لایحه را از نظر جملات فارسی درست کنید باید تکرار کنیم هیچ زمانی هیچ دولتی تا این اندازه از پشتیبانی مجلس شورای ملی برخوردار نبوده است. عرایض من راجع به زمین تمام شد اگر جناب رئیس اجازه بفرمایند مطلب دیگری را در دو دقیقه عرض میکنم.

رئیس - اگر مربوط به این لایحه نیست در یک نطق قبل از دستور سایر مطالبتان را بفرمائید.

آستانه ای - آقای رضوی نژاد، امر جناب رئیس را اطاعت میکنم از حوصله ای که فرمودید و بعرایض بنده توجه کردید متشکرم (احسن است).

رئیس - آقای دکتر سواد کوهی بفرمائید.

دکتر فتح الله سواد کوهی - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی، موضوع بهای زمین و ترقی سرسام آور آن تا آن اندازه اهمیت پیدا کرد که شاهنشاه آریامهر برای تثبیت نسبی آن فرمان صادر و برای اینکه مداوم باشد آنرا باصل هیجدهم انقلاب تخصیص فرمودند وقتی بیماری با مدلولی بسیار عالیه شد میگویند مرض مزمن شده است و برای بهبودی باید راههای گوناگون بیمود و آزمایش های مختلف انجام داد و مشاوره های پزشکی تشکیل شود. در واقع ما در برابر زمین دچار همین وضع هستیم ۹ سالها است که دولت و مجلس اقدام میکنند و مردم نظر میدهند ولی ما هنوز موفق برفع مشکل نشده ایم، اینک جا دارد که برای تصویب چنین لایحه ای که در اجرای اصل هیجدهم انقلاب تقدیم مجلس شورای ملی شده است عمیقاً بررسی کنیم که انشاء الله نتایج مثبت بگست آید. خوشبختانه استقبال بی مانند نمایندگان محترم در اظهار نظر بر این لایحه دلیل نمایانگر اهمیت لایحه است (صحیح است) برای رسیدن بچنین هدفی لازم است ابتدا سیر بهای زمین

در اقتصاد سرمایه‌داری زمین یکی از عوامل ثروت است که با کار سرمایه‌برانی می‌کنند زمین از جهاتی که مورد استفاده انسان است در مکانیسم اقتصادی جامعه نقش دارد. زمین برای کشاورزی و زیر بنای کارخانه‌های صنعتی و مسیر راههای زمینی و نیز برای زیر بنای مسکن مورد استفاده انسان است. بنابراین در هر یک از موارد خاص باید جداگانه بررسی شود. در این لایحه مافظ نیاز به بررسی زمینهای داریم که برای مسکن و ملحقات آن بکار می‌رود.

بطوریکه در مطالعه فهرست ترقی و تنزل بهای زمین برمی‌آید، زمین در درجه اول خودش عامل اصلی نوسانات اقتصادی نیست بلکه همبای سایر نشئون اقتصادی بالا و پائین می‌رود، باین معنی زمانیکه گردش پول در کشوری زیاد می‌شود و درآمدها بالا می‌رود. میل به مسکن جدید در افراد جامعه شدید می‌شود. همین‌گرایش تقاضا را زیاد می‌کند و برحسب اصل ساده و نخست اقتصادی که می‌گوید: افزایش تقاضا موجب بالا رفتن قیمت می‌شود، بهای زمین افزایش پیدا می‌کند. باید در نظر داشته باشیم اثر اقتصاد زنجیری است و سطح قیمت کالاها و بهای خدمات با یکدیگر مرتبط است. بنابراین وقتی کالائی گران می‌شود بدنبال خود سایر کالاها و خدمات را گران می‌نماید و فقط در موارد استثنائی ممکن است تنها یک قلم کالا دچار نوسان قیمت گردد. چنانکه در یک محل دور افتاده معدنی کشف می‌شود و الزاماً بخريد زمین برای ساختمان کارگاهها و مسکن کارکنان نیاز پیدا می‌شود و نتیجه قیمت زمین محل مذکور افزایش می‌یابد بدون اینکه در سایر جاها در قیمت زمین یا کالاها و خدمات اثر بگذارد.

عملاً در کشورمان مشاهده می‌کنیم از سال ۲۰۲۲ اول گردش پول زیاد شد و بالتبع نتیجه درآمد مردم بالا رفت و علاقمند شدند که صاحب خانه شوند. با این وضع تقاضا زیاد شد و قیمت زمین بالا رفت بنابراین زنجیری بودن اقتصاد با گران شدن زمین هزینه تمام شده ساختمان بالا رفت. با بالا رفتن هزینه ساختمان اجازه خانه افزایش یافت. با افزایش اجازه خانه گرایش دیگری در میان مردم پیدا شد و آنانکه خانه بسازند و اجازه دهند ضمناً با بالا رفتن اجازه خانه مردم بفکر افتادند خانه بخرند. تا از پسر پرداخت اجازه راحت شوند و هم از تسهیلات بانک‌ها استفاده کنند و مبلغی نقد و بقیه را با قسط بپردازند و در عین حال از ترقی قیمت خانه بهره‌مند گردند (صحیح است) این تمایل شدید موجب شد که خانه

سازی در شهرها رونق بسیار پیدا کند. همین رونق خود موجب شد که قیمت زمین در داخل شهرها بطور مداوم بالا رود. سودجویان بفکر افتادند در خارج از محدوده شهرک بسازند تا از زمین ارزان استفاده کنند و باین ترتیب سرمایه‌داران زمینهای بزرگی خریداری و با تفکیک آن شروع به شهرک سازی کردند. در عین حال چون هرچه خانه در داخل شهر ساخته می‌شود جوابگوی تقاضای روزافزون نبود، لذا به فکر آپارتمان‌سازی افتادند تا از یک زمین برای ساختن چندین واحد مسکونی استفاده شود بعضی از سازندگان سرمایه‌دار و متفکر با سرمایه خود و با مشارکت با خارجیان شروع به ساختمانهای برج‌آسا کردند و بعنوان آپارتمان لوکس زمینه‌گرا فروشی راه‌اندازند در این‌گروه‌ها بناهای سابق با استفاده از زمینهای قولنامه‌ای و دریافت پیش‌قسط از داوطلبان سیری ناپذیر و استفاده از وام‌های بانک و همچنین پولهای نزول‌خوران در گوشه و کنار به آپارتمان‌سازی پی‌بندوبار پرداختند که تعدادی از آنها در حال یا بعد از ساختمان فرو رخت و موجب مرگ هموطنان شد. خدا میداند در سالهای بعد از این ساختمانهای قلابی چه مشکلاتی برای ساکنین آن فراهم آید. خوب وقتی قرار شد در تمام شهرها شروع به ساختمان بشود علاوه‌از مهندسان سرمایه‌دار و ساز و بفروشی هر کس ضمن شغل خود اعم از دولتی و خصوصی دست بکار ساختمان بمنظور فروش بشود. و تمام هم و غم و بحث محافل و مجالس درباره خانه‌سازی و استفاده سرشار آن باشد. معلوم است که زمین چه جایگاه رفیعی پیدا میکند. در همان حال ارزش مصالح ساختمانی بچند برابر می‌رسد. دستمزد کارگر فنی و غیرماهر ساختمانی چند برابر می‌شود. بدتر از آن مصالح ساختمانی و نیرو کارگر ماهر نایاب می‌گردد.

آثار نامطلوب این اوضاع بر همه کس واضح است زیرا با بالا رفتن قیمت زمین و مصالح ساختمانی و وسائل تزئینات ساختمان و تأسیسات و دستمزد، برحسب زنجیری بودن امور اقتصادی قیمت همه کالاها و خرید خدمات بالا رفت. با بالا رفتن دستمزد کارگر ساده، جایگاهی روستائیان از روستاها به شهرها آغاز شد تا جاییکه در روستاها فقط مردان مسن بجای ماندند و سطح کشت کاستی پیدا کرد (صحیح است) بعلاوه هزینه تمام شده محصولات کشاورزی با بالا رفتن دستمزد کارگران بالا رفت و چون روند قیمت محصولات کشاورزی نمی‌تواند با قیمت‌های زمین و ساختمان همراه باشد بالمره تولیدکنندگان کشاورزی بزحمت افتادند بالا رفتن سطح دستمزد باعث شد که در

هزینه تمام شده کالای صنعتی اثر بگذارد و بعلاوه کم بود نیروی کارگر ماهر آشکار شد و با نعلازم کشور ناچار به جذب کارکنان خارجی شد. لطمه دیگری که برباط اجتماعی خورد مخاصمه موجرو مستأجر است. موجری که قبل از گران شدن زمین و ساختمان خانه خود را اجازه داده بود اینک باعتبار بالا رفتن ارزش خانه خود چند برابر اجازه سابق مطالبه می‌کند که مستأجر از پرداخت آن عاجز بود و بناچار کار بجدال میکشید. زندگانی در داخل شهرها هم مشکل شد چون اگر خانه‌ای نیاز به تعمیر ساختمان یا تأسیسات از قبیل لوله‌آب یا برق یا تلن داشت دسترسی بکارگر فنی پیدا نمیکرد. بلکه همه آنها در خدمت سازندگان بلوک‌های آپارتمانی که بسیار سودآور بود قرار گرفتند و مراجعه بمنازل برای آنها صرف نداشت بناچار می‌بایست جلوی این بر بندوباری گرفته شود

۳- اقدامات انجام شده. در سال ۲۰۳۱ دولت از مجلس خواست که تقاضای تعدیل موجران را معوق بگذارد و دادگاهها از پذیرفتن دادخواست تعدیل خودداری کنند و ابتکار دو سال عملی شد و چون بی اثر بود ادامه نیافت. در سال ۲۰۳۲ قانون محدودیت فروش زمین به تصویب رسید که با حیل‌های قانونی از جمله فروش قولنامه‌ای بی اثر شد. لایحه مالک و مستأجر که سه سال در بومه اجمال ماند به تقاضای دولت بجزایان افتاد که با همه دقت و موشکافی نمایندگان دوره رستاخیز چاره درد نبود چون روابط مالک و مستأجر تابع جریان اقتصادی است و تنها با قانون چاره پذیر نیست - قانون اجازه آپارتمانهای خالی که هنوز به مرحله اجرا نرسیده است تا آثارش روشن شود. یک سلسله اقدامات جنی از قبیل محدودیت پروانه ساختمانی که اگر در زمین مؤثر باشد بعکس قیمت خانه‌ها را بالا می‌برد اما بزرگترین عملی که دولت در ماههای اخیر انجام داده و بسیار مؤثر افتاده است عبارت از محدودیت اعتبارات وام بانک‌ها و بالتبعیجه آغاز سیر نزولی قیمت زمین و ساختمان و عرضه آن از طرف نیازمندان بیول و نبودن خریدار بعلت عدم دسترسی بوام که خود موجب درهم شکستن قیمت زمین و ساختمان است. می‌باشد و بی نباید افراط شود. (صحیح است)

۴- لایحه از دیدگاه حزب - بدعوت دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران برای اظهار نظر در مورد لایحه سمناری مرکب از نمایندگان مجلس و تهیه کنندگان لایحه و دست‌اندرکاران زمین تشکیل شد که در آن کمیته چند نظرات خود را اعلام داشتند و سپس کمیته کار انتخاب گردید که پس از بررسی مجموع سخنان و پیشنهادها

گزارشی تهیه کرد که در روزنامه رستاخیز ملت ایران منعکس گردید - از بررسی گزارش برمی‌آید که مطالب بطور علمی و همه جانبه بررسی شده است. کمیته در ابتدا ضمن تجلیل از مندرجات فرمان مربوط به تثبیت نسبی قیمت زمین. ماده ۳ لایحه مربوط به عرضه زمین‌های دولتی را تأیید می‌کند ولی برای تثبیت نسبی قیمت از طریق گذاردن قانون بدون توجه به مکانیسم عرضه و تقاضا احتمال موفقیت را اندک میداند:

سمنار اساساً مداخله مستقیم دولت را در امر دادوستد با توجه به تجارب عملی که از اجرای قوانین قبلی برای جلوگیری از افزایش بهای زمین حاصل گشته است مقرون به مصلحت نمی‌داند و معتقدات بر طبق مندرجات فرمان شاهنشاهی می‌بایست تدابیر اقتصادی غیر مستقیم و سیاست‌های مؤثر اجتماعی و اقتصادی را بکار برد.

سمنار معتقد است از جمله بعلت توزیع ناموزون خدمات که منتهی به جابه جایی بی‌رویه جمعیت شده زمین‌های شهری گران شده است که اگر سیاست‌های توزیع عادلانه خدمات و توزیع درست جاذبه‌های شهری و سیاست‌های عدم تمرکز انجام شود در تعدیل قیمت زمین مؤثر است.

سمنار بنابعدانی که ذکر مینماید با نظام قیمت گذاری ثابت موافقت ندارد و این چیزی است که کاملاً با متن لایحه مغایرت دارد.

سمنار معتقد است قیمت‌ها باید قابل عرضه و تقاضا باشد ولی باید با ایجاد ضمانت اجرای مؤثر از جمله مجازات حین معامله کنندگان را ملزم نمود که قیمت واقعی را در سند رسمی درج نمایند.

سمنار معتقد است باید بین زمین‌های بزرگ و زمین‌های کوچک باید تفاوت گذاشت.

سمنار ضمانت اجرای مذکور در ماده ۳ لایحه را وافی به مقصود نمیداند.

سمنار معتقد است که دارندگان زمین بایر در محدوده شهرها و حریب آن باید تنزیم شوند که در مدت معینی در زمین خود ایجاد بنا نمایند یا بفروشند یا اجازه واگذارند باید در خارج از محدوده شهری اقدام بشهرک سازی بشود.

بعضی از خدماتی باید اجازه داده شود که در خارج از محدوده شهرها ساختمان نمایند بالاخره در پایان کمیته کار اعلام میدارد:

علاوه بر این نظریه کمی، در مورد مواد خنجره‌ای دولت نیز نظرانی در سمنار ابراز شده است که در خور

اعتناست. این نظرها بدین شرح اند.

۱- یکی از دلایل افزایش بهای زمین در محدوده خدماتی شهرها، فلج ماندن اراضی بین محدوده خدماتی و محدوده قانونی آنهاست.

۲- بالا بردن تراکم و افزایش سطح زیر بنا نسبت به مقدار زمین در محدوده خدماتی شهر و تعیین حداقل برای سطح زیر بنا در تراکم های کم به عرضی بیشتر ساختمان کمک می کند.

۳- نوسازی محله های قدیمی و فرسوده در جهت افزایش ظرفیت ساختمانی این محله ها به عرضی بیشتر و مؤثر زمین کمک می کند.

۴- افزایش مالیات بر زمین بایر لازم است به نحوی باشد تا مالیاتی که برعهده فروشنده زمین است عملاً به خریدار زمین تحمیل نشود.

۵- از جمله کارهای اساسی برای رسیدگی به سرمایه گذاری در زمین و مالکیت املاک و اعمال سیاست های مالیاتی و توزیع عادلانه مسکن، ایجاد شناسنامه برای املاک است.

۶- ضروریست که برای ازمیان رفتن تشبث در قوانین موجود مربوط به زمین، دولت یک قانون جامع فراهم آورد.

۷- کاهش وام مسکن برای مصارف شخصی و تقویت شرکتهای تعاونی مسکن عامل مؤثری به سود استفاده مؤثر از زمین و در نتیجه کاهش تقاضاست.

۸- در مادهی سوم لایحهی پیشنهادی دولت شراکت متوجه خریدار است، نه فروشنده. این وضع در جامعه ای که میزان آگاهی مردم از قوانین و مقررات و دسترسی به حقوقدان برای همگان فراهم نیست میتواند به اجحاف منتهی شود.

۹- در لایحهی پیشنهادی دولت تکلیف معاملات نسبت به سهم مشاع اراضی روشن نشده است و معلوم نیست دولت از سهام مشاع اراضی که طبق این لایحه خریداری می کند چگونه می تواند استفاده نماید.

۱۰- در لایحه پیشنهادی دولت موضوع سرقفلی به هنگامی که دولت زمین را پرداخت ارزش معاملاتی (ارزش منطقه ای) تصرف می کند، مسکوت گذاشته شده است.

۱۱- در ماده ۴ لایحه پیشنهادی بهتر است کلمه «سازندگان» که مبهم است، حذف شود و برای تعاونی های مسکن اولویت قابل شود و تصریح گردد که دولت زمین های خود را به اشخاص حقیقی و حقوقی، اعم از بخش خصوصی یا عمومی واگذار می کند که تضمین کافی برای اجرای طرح های مصوب را در مدت معین داشته باشند.

۱۲- مالیات بر زمین بر اساس قیمت عادلانه روزی باید عملاً سالانه وصول شود و معوق نماند.

۱۳- در صورتیکه دولت پس از اتخاذ سیاست های اقتصادی به منظور کاهش بهای زمین درصدد باشد به هدف تثبیت نسبی بهای زمین برای آینده نیز دست یابد، می تواند از روش حسابداری قیمت تمام شده استفاده کند، بدین ترتیب که قیمت خرید زمین که در اسناد رسمی قید میشود با توجه به نرخ تورم که وسیله دولت تعیین خواهد شد، محاسبه گردد و کسی مجاز نباشد که از این مقدار بیشتر بفروشد. بدیهی است که تعیین حداکثر برای فروش زمین بر اساس قیمت های عادلانه روز فقط یک ترمز بحساب می آید.

۱۴- در صورت اجرای این لایحه و کاهش ارزش وثیقه آگه مالک اصلی پرداخت وام های بانکی است، اعتباراتی که به بخش مسکن اختصاص می یابد کاسته می شود، این امر گرچه به کاهش قیمت مسکن ممکن است بیانجامد، رکود معاملات مسکن، کاهش فعالیت های ساختمانی و انصراف گروهی از سازندگان مسکن را نیز در پی خواهد داشت که بالمال در رکود اقتصادی کلی مؤثر واقع خواهد شد.

۱۵- در صورت تصویب لایحه دولت بر اساس کنونی قبول ارزش معاملاتی بدون در نظر گرفتن ضرایبی که به ارزش کاربردی زمین (تجاری، مسکونی و غیره...) دلالت داشته باشد صحیح نیست.

۱۶- در صورت تصویب لایحه بصورت فعلی باید تکلیف هزینه هایی را که خریدار جهت آماده سازی زمین خریداری شده برای اجرای طرح های عمرانی تحمل کرده است خواهد آنکه این هزینه ها بصورت تسطیح، بی ریزی باشد یا بصورت ازمیان رفتن قسمتی از زمین و غیر قابل انفاع شدن آن، مثل کوجه ها و خیابان هایی که بر اثر تکنیک زمین احداث شده است و قابل تملک دولت هم نیست و با توجه بتفاوت همین مسئله در محدوده خدماتی و محدوده قانونی، روشن شود.

اختلاف نظر بین لایحه دولت و گزارش کمیته کار حزب بطوریکه ملاحظه میشود شاه بیت لایحه دولت اینست که قیمت منطقه ای را با اضافه ۲۰٪ حداقل برای سال ۳۶ قیمت عادلانه و برای سال های بعد رعایت ضریب تورم ضروری دانسته است و حال اینکه کمیته کار حزب معتقد است که این روش احتمال موفقیت اندک را دارد. بنابراین ضروری است که تا انجام رسیدگی کمیسیون دولت نظر خود را درباره گزارش کمیته کار اعلام دارد که مجلس بتواند به تحقیق نظر دولت را بداند نظرات کلی اینجانب بطوریکه در مقدمه معروض شد علت تانگه گرانی زمین، فراوانی پول یا باصلاح اقتصادی گردش سریع پول است

و یکی از سیاست های غیر مستقیم که دولت برای جلوگیری از زیاد شدن قیمت زمین بکار برده است محدودیت اعتبارات بانکها و وام ها است. لکن دولت باید هوشیار باشد که این روش منطبق با تمام قواعد علمی و اقتصادی صورت گیرد تا این محدودیت موجب نشود که ما برای فرار از تورم بهای زمین به بحران اقتصادی که به مراتب خطرناکتر است دچار شویم. دیگر آنکه اگر این لایحه تورم با اقدامات دیگر حتی از قبیل عرضه زمینهای دولتی و توسعه محدوده ها و بالا بردن تراکم و تهیه نقشه جامع شهرها (دکتر اسفندیاری - شهرها چه دارای نقشه جامع و چه بدون نقشه جامع دچار گرفتاری هستند) و ایجاد خانه سازمانی و خانه برای کارکنان بخش عمومی و خصوصی و همچنین خانه های ارزان قیمت و تهیه مصالح و آماده کردن نیروی کارگر ماهر نکند احتمال موفقیت بسیار کم است. در خاتمه پیشنهادهای خود را تقدیم ریاست محترم مجلس شورای ملی مینمایم و از تشکیباتی همکاران عزیز تشکر میکنم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر شریعت بفرمائید.

دکتر محمد تقی شریعت - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند، بدون تردید در حال حاضر گرانی مسکن مشکل عمده شهرنشینان میباشد و چون عامل مهم این گرانی افزایش نامتناسب بهای زمین است که بوسیله عده ای زمین خوار و استفاده جو، مدام بدان دامن زده میشود لذا رهبر خردمند ملت و طراح دانشمند انقلاب ایران که همواره برای تأمین رفاه ملت خود تلاش میکنند بموجب فرمانی تثبیت نسبی بهای زمین را بعنوان اصل هجدهم انقلاب شاه و ملت اعلام فرمودند و این لایحه در اجرای فرمان مبارک همایونی بمجلس تقدیم شد با آنکه انتظار میرفت این لایحه یکی از مهم ترین و بهترین لوایح تقدیمی دولت باشد متأسفانه چنین نشد و لایحه ای که دولت در اجرای این اصل مهم تقدیم داشته مشکلی را رفع نمیکند بلکه بیم آن میرود که بورس بازان زمین باطمینان بیشتری بکار خود ادامه دهند و وضع بدتری بوجود آورند زیرا اولاً معاملات ساختمان که در حال حاضر تابع هیچ ضابطه ای نیست کماکان آزاد گذاشته شده است تا نایباً چنانچه معامله ای زائد بر ارزش معاملاتی صورت بگیرد و موضوع جدی آشکار شود که مأمورین گرفتار دولت و شهرداریها از این معامله مطلع و بتوانند تشخیص انجام معامله بیهای زائد بر ارزش مقرر را بدهند زمین از ملکیت خریدار یعنی کسی که ایجاباً بحکم اجبار قطعه زمین کوچکی برای خود تهیه کرده خارج و بمالکیت دولت یا شهرداری

مستقر خواهد شد لذا ملاحظه بفرمائید که در اجرای این لایحه فروشنده که عامل اصلی گرانی زمین و در نتیجه مسکن است و او دیگر فروشندهگان هستند که وضع مسکن را باین روزانده اند از جریمه و مجازات معاف است و بحق میتوان گفت ظالم از مجازات معاف و مظلوم گرفتار شده است (صحیح است) در حالیکه لایحه باید بنحوی تنظیم گردد که هر یک از طرفین معامله جرأت نکنند معامله ای زائد بر ارزش معاملاتی انجام دهند و انگهی وقتی ساختمانها مشمول این لایحه نباشد واضح است که طرفین معامله بهای زمین را برابر ارزش معاملاتی تعیین خواهند کرد و مابه التفاوت قیمت مورد نظر را بیهای ساختمان خواهد افزود همچنانکه در حال حاضر مشاهده میشود که بهای ساختمانها بطور قابل ملاحظه ای افزایش داده اند روی این اصل تا زمانی که ساختمانها مشمول مقررات این لایحه نباشند رفع مشکل موجود میسر نخواهد بود.

بعضی از همکاران مخبره پیشنهاد کردند که اراضی بایر داخل محدوده چنانچه ظرف مدت معینی ساخته نشود مشمول عوارض تصاعی گردد. این پیشنهاد بسیار خوبست زیرا نه تنها ایجاد ساختمانهای جدید عرضه خانه زیاد و در نتیجه از گرانی مسکن کاسته خواهند شد بلکه منظره نازیبایی که این زمینها در شهرها بوجود آورده اند از میان خواهد رفت اما مشاهده میفرمایند در حال حاضر که مالکان اراضی داخل محدوده اجباری برای شروع ساختمان در زمین خود ندارند نه نیروی انسانی لازم برای اکتکار وجود دارد و نه مصالح ساختمانی پیدا

میشود (صحیح است) بنابراین در صورتیکه صاحبان همه اراضی بایر داخل محدوده خواهند با حداد بنا مبادرت ورزند معلوم نیست مصالح ساختمانی و نیروی انسانی مورد نیاز خود را چگونه خواهند توانست تأمین کنند. همکاران ارجمند، همانگونه که در اینجا گفته شد عامل اصلی گرانی بهای زمین و در نتیجه گرانی بیحد مسکن اینست که زمین بصورت یک کالای تجاری درآمده است و مادام که بصورت کالای تجاری مورد معامله قرار گیرد بعید بنظر میرسد که بتوان مشکل مسکن و اقتصاد ناسالمی را که بر اثر معاملات بی رویه زمین بوجود آمده از میان برداشت بنابراین باید سعی شود زمین از صورت فعلی خارج گردد و هر کس بقدر احتیاج خود از آن بهره بگیرد لذا من معتقد به محدودیت مالکیت زمین و ساختمان هستم و معتقدم این محدودیت بصلاح افراد

ملت است زیرا قانون سرقی اصلاحات ارضی که بر پایه محدودیت مالکیت اراضی موزونی پیاده شده باعث بسط و توسعه مسکن در کلید زمینها خاصه در زمین کشاورزی و اقتصادی گردید تا آنجا که قسمت مهمی از ایشرفتهای اخیر منکبت بر روی اجرای این قانون سرفتی است بنابراین محدودیت مالکیت زمین و ساختمان نیز در زمینهای باقیمانده مسکن وارد نخواهد کرد بلکه بدون شک علاوه بر آنکه باقیمانده مسکن ما کمک مؤثری خواهد نمود شکل مسکن را نیز برای همیشه بر طرف خواهد ساخت و سرمایه‌هایی که در راه بورس بازی زمین بکار افتاده در امور صنعتی و تولیدی چه مستقیم و چه غیر مستقیم بکار خواهد افتاد (استدلال). در راه رسیدن باین هدف معجزه اول این لایحه، معاملات ساختمانی را نیز در برگیرد تا از اول سال ۲۰۳۹ در هیچکس نتواند در محدوده قانونی شهرها و مناطقی که دولت اعلام میکند پیش از شده ملک زمین ساختمانی و بشد آنک ساختمان داشته باشند یعنی هر خانواده نتواند قطعه‌ای از افراد خانواده خود زمین و ساختمان داشته باشد نه بیشتر از آن ضمت بدان علت اجرای این لایحه از اول سال ۲۰۳۹ میسر میاید که طرف این مدت مالکین فعلی نتوانند آزادانه و بر اساس بنیای تعیین شده در این قانون به فروش و تبدیل اراضی و ساختمانی اضافی خود اقدام نمایند.

در اینجا گفته شد که قیمت زمین و ساختمان کاهش یافته است و صحیح است ولی باید دید علت این کاهش چیست علت یکی همان فرمان مبارک همایونی است که همکار محترم بر آن اشاره کردند و دیگری تصور مردم از تصویب قانونی جامع و مترس است. بدینوسیله است این کاهش نیز تمام زمین و ساختمان را در بر گرفته و فقط مشمول زمینها و ساختمانی شده است که مالکین آنها احتیاج بفروش دارند و برای فروش بیازار عرضه میکنند.

اما مطلب دیگری که لازم میدانم عرض برسانم اینست که یکی از اصول اساسی اقتصادی که عرضه و تقاضا میباشد متأسفانه در کشور ما قدری از مسیر اصلی خود منحرف شده است تا آنجا که باید گفت تقاضا بهمان اجل توجه داشت زیرا بی‌شک مثلاً در سال جاری که بازار اطلاع خرما روی دست تولید کنندگان مانده و با مرگبات زیاد است یعنی عرضه بیش از تقاضاست قیمت ها نسبت به سال قبل که وضع دیگری داشت کاهش نیافته بلکه افزایش نیز پیدا کرده است بنابراین قیمت‌ها در کشور ما با کمال تأدق تابع خواست عده‌ای سودجو است

و تنها تابع بازار عرضه و تقاضا نمیباشد. در مورد لایحه نیز پیشنهاداتی تهیه و تقدیم کرده‌ام. متشکرم (احسن)

رئیس - آقای دکتر عاملی تهرانی بفرمائید.

دکتر عاملی تهرانی - با اجازه جناب رئیس، همکاران ارجمند در بحث کلیات اول این لایحه تذکرات بسیار جالب و اساسی از طرف نمایندگان محترم داده شد و من گمان میکنم اگر کمیسیون‌ها در شور دوم ناظر به این تذکرات رسیدگی بکنند مایه یک لایحه مفید و مؤثر دست‌یابی پیدا بکنیم بخصوص که در این فاصله از طرف حزب رستاخیز ملت ایران هم التفات یخرج داده شد و سمیناری تشکیل شد که قسمتی از مطالب آن سمینار در ساحت مقدس منعکس شد آن تذکرات و توجه‌ها هم همگامه در کمیسیونها مطرح نظر باشد قطعا میتوانیم نتیجه‌گیری دقیقی بکنیم. من هم به سهم خود بعنوان تذکرها در شور اول این لایحه بعضی نکات را ضروری میدانم. گرچه بسیاری از آنها را همکاران ارجمند اشاره کردند باز از جهت تأکید تکرار میکنم. اولاً همه میدانیم که این مسأله افزایش ناآسان قیمت زمین، مخلوق کارهای غلبی است که کرده‌ایم یعنی دولت و بخش خصوصی و همه و همه دست بدمت هم داده‌ایم و این ماجرای ناخوار و نامناسب را برای مردم بوجود آورده‌ایم یعنی برآنها هزینه‌های غلط گذاشته در طی پنج برنامه عمرانی گذشته عمل برنامه ریزی، کاسل و صحیح بود در نتیجه تورم اعتبار بین شهر و روستا متعادل نبود و در نتیجه بوسیله خرج کردن پول بی‌جا در شهرها جمعیت روستائی را از کارشان جدا کردیم و در نتیجه ساختمانی شهری جا دادیم (صحیح است) اینها بعنوان کارگر و بخدمت بعنوان آونک نشین این قسمتی بود که ما تصماً ایجاد کردیم و امیدواریم اینست که در آستانه برنامه ششم به این مسئله توجه کنیم و توزیع اعتبارات بطور معقول صورت بگیرد. بین شهر و غیرشهرها و در نتیجه ما سبب بشویم که جمعیت مهاجر به شهرها کم بشود و بلکه از شهرها جمعیتی بطرف بخشها حرکت کند. دوم اینکه اعتبارات بخش ساختمانی را ما حرام کردیم یعنی بطور صحیح استفاده نکردیم و بد استفاده کردیم. من یک‌بار دیگر عرض می‌کنم هیچ کشوری در دنیا نیست که برای تمام نیازهایش امکانات کافی داشته باشد. امکانات نسبت به نیازها محدود است و به همین دلیل اصل برنامه ریزی مطرح میشود که این امکانات را چگونه به بهترین وجه بکار ببریم. در مورد امکانات ساختمانی ما هم این امکانات نامحدود نیست نیروی انسانی نامحدود است اگر بی‌توجه اصرار بورزیم آوقت نیروی انسانی از

بخش کشاورزی و دامپروری و کار و خدمات گسیل پیدا می‌کند می‌آید به ساختمان. درست است که ساختمان بوجود می‌آید ولی امور دیگری ماند ما آنچنان برنامه‌ریزی منظمی که میزان لازم نیروی انسانی را بیاوریم در بخش ساختمان و همینطور سایر چیزهای مربوط به این امر را نداشتیم و در نتیجه امکانات این بخش را هر چه بوده حرام کردیم ما ساختمان بوجود آوردیم اما مسکن بوجود نیاموردیم دلیلش این است، نگاه کنید به بالای شهر تهران و بسیاری شهرهایی که در این روال توسعه پیدا کرده‌اند ساختمان هست اما مسکن نیست، آپارتمان لوکس مسکن حساب نمیشود، خانه‌های قصرمانند مسکن حساب نمیشود، چون اینها را برای مسکن نساخته‌اند یک‌کسی که پنج میلیون تومان میدهد و ساختمانی میسازد و عملاً توی این ساختمان ۵ میلیون تومانی هم نفرازم زندگی میکند این عملاً مسکن به حساب نمی‌آید زیرا این ساختمان را برای این ساخته که ۵ میلیون تومانش بشود. ۱۰ میلیون بنا بر این با منطق ایجاد ساختمان آن‌را نساخته است در صورتیکه ما با معیارهای کنونی باقیمت‌های کنونی با هریک میلیون تومان باید بتوانیم پنج خانوار را مسکن بدهیم یعنی ۲۰ نفر اقلاً این ۵ خانوار مسکن پیدا کنند بنا بر این با ۵ میلیون پول ما اقلاً باید بتوانیم ۱۲۰ نفر را جا و مسکن برایشان بدهیم پس با این نوع منطق لوکس سازی، با این نوع منطق شبه قصرسازی، با این نوع اعتبارات بکار بردن مادر حقیقت اعتبارات را حرام کرده‌ایم و به این دلیل است با اینکه ساختمان زیاد بنا کردیم با اینکه مزد کارگر و بنا را بالا برده‌ایم ولی مسکن بدست نیامورده‌ایم این دو بین نکته‌ای است که باید توجه بشود، موضوع سوم این است ما یک مقدار اشکال برای مردم بوجود آورده‌ایم (صحیح است) که اگر این مشکلات را بوجود نیامورده بودیم بیش از این مسکن داشتیم قسمتی از اراضی داخل شهر و قسمتی از اراضی اطراف شهر را ما نگذاشتیم در آن ساختمان بکنند بدلیل اینکه گفتیم در طرح است. دوستان دیگر این تذکر را دادند بسیار صحیح است دولت حق ندارد زمین را حبس بکند برای اینکه می‌خواهد در زمان نامعلومی طرحی پیاده کند تا این زمان نامعلوم برسد از این زمین یک دور استفاده خواهد شد بسیاری از این ساختمانها عمر عملیش ۱۰ تا ۲۰ سال است راجع به همین عودلاجان تهران الان سالهای پال است نمی‌گذارند این منطقه را مردم نوسازی کنند می‌گویند طرح است نمیدانم این چه طرحی است اگر تا بحال اجازه داده بودند دوبار خود

مردم این منطقه را نوسازی کرده بودند یک بار نوسازی می‌کردند و ۱۰ سال دیگر دوباره نوسازی میشد و از آن استفاده می‌کردند و این استفاده نکردن مردم فقط به دلیل این است که دولت و شهرداریها نمیتوانند تصمیم بگیرند و من باید عرض کنم اختیارات شهرداریها را که چیزی از آن باقی نگذاشته‌اند، یک شورای گسترش درست کرده‌اند که او راجع به محدوده و غیر محدوده تصمیم می‌گیرند شورای گسترش شهر با قانون عجیب و غریبی که دارد بجای مردم شهر تهران تصمیم میگیرد و این بسیار ظالمانه است. این شورای گسترش شهر محدود را با زانمی کند آنجائی که هزاران فقره قطعاً یکصد متری و دو صد متری دارند با اینها اجازه ساختمان نمیدهد ولی همین شورای گسترش اجازه ایجاد ساختمان های غیر قانونی میدهد به اشخاص بخصوص که در خارج محدوده ساختمان کنند (صحیح است) من خواهش می‌کنم و اگر لازم باشد سؤال خواهم کرد، این نوع اجازه‌های اختصاصی که شورای گسترش داده است دولت صورتش را به مجلس بدهد که به چه کسی اجازه میدهند زن و بچه مردم می‌آیند گریه و التماس می‌کنند برای اینکه به ۱۰۰ متر زمینشان اجازه ساختمان بدهند می‌گویند نمیشود چونکه توی طرح است ولی بعد میشویم که آقای ایکس یا فلان آقادر همان محدوده می‌آید جلوی چشم مردم نیازمند اجازه ساختمان می‌گیرد و به این انتضاحات باید حاشه داده بشود یک با مرد و جوان که نمیشود از یکطرف، به عنوان طرح به عنوان محدوده و غیر محدوده زمین افراد را بگیرند و بگذارند در اختیار انجمنهای شهر و از طرف دیگر باشخاص بخصوص اجازه ساختمان بدهند تا موقتی که با این فرمول عجیب و غریب مردم شهر نسبت به محدوده زندگی خودشان اختیار ندارند این را به عنوان یک واقعیت در نظر داشته باشید که این نوع قوانین صحیح نبوده است و باید مورد تجدید نظر قرار بگیرد. در یک منطقه دیگر تهران کار عجیب‌تری میشود و آن استعلا است مردمی هستند سند مالکیت درست دارند می‌خواهند معامله‌ای انجام بدهند بهشان استعلا نمیدهند می‌خواهند وام بگیرند برای معالجه بیمار، بهشان استعلا نمیدهند این بخدوش کردن سندهای دولتی است بی‌اعتبار کردن سند هائی است که بموجب قانون بدست مردم داده شده در این مورد هم رسیدگی کنند چشمشان را باز کنند و ببینند موجب چه بوده است بهرحال جزو مشکلات است در یک منطقه دیگری می‌گویند می‌خواهیم آپارتمان سازی کنیم این همه

زمین هست این آبارتمان سازی را سازمان دولتی درست می آورد. در منطقه ای بیاده می کند که هزاران نفر سندیهای ۲۰۰ متری و ۳۰۰ متری در دست دارند. ما می خواهیم مردم را اذیت کنیم یا می خواهیم به آنها خدمت کنیم؟ اگر می خواهیم خدمت کنیم این راهش نیست این آبارتمان ها را در جایی بسازید که کسی مالکش نباشد و یا اول مالک بزرگ داشته باشد که بتواند از یکی دو نفر بخرد یا آورد جایی که کسانی قطعه های یکصد متری و ۳۰۰ متری دارند و شما می خواهید در زمینهای اینها آبارتمان سازی کنید اگر اجازه بدهید خود مردم این خانه هایشان را بسازند و دولت هم با امکانات خودش برود جای دیگر آبارتمان سازی کند سی سال دیگر نوبت این منطقه میشود خود این مردم فروشنده خواهند شد سی سال استفاده می کنند در نوسازی آینده خودشان فروشنده خواهند بود، به کسانی که بخواهند نوسازی کنند، این ترتیب صحیحی نیست که ما بیاییم تمام مشکلات اجرای طرحهایی که هنوز هم اجرا نشده است تحمیل کنیم به آنها که قطعات کوچک زمین دارند و مایاند برای خودشان مسکن ایجاد کنند. یک مشکل دیگری که ما برای مردم ایجاد کردیم عدم توجه به مستثنیات در اراضی ملی شده است اراضی ملی شده صحیح است ولی باید مستثنیات رعایت شود و حق مردم را ضایع نکنند فقط مردم را قانع بکنند البته چون در این مورد لایحه ای داده شده است بوقع خودش اگر لازم باشد مطالبی بعرض خواهم رسانید. در اینجا فصل پروانه ساختمان را داریم، بعد دشواریهای بازارهای سیاه مصنوعی را داریم که هیچکدام بنحوی نیست که غیر قابل کنترل باشد. این بازارهای سیاه همه مصنوعی است. با این مشکلات نمی توانید به خانه سازی دست یابید. اما مسائلی که در مورد عرضه و تقاضای زمین مطرح شد، در مورد زمین دو جور تقاضا است. یکی تقاضای خواستاران مسکن است، آن کسانی که می خواهند زمین صد متری، سیصد متری و مثلاً تا پانصد متری بخرند و در آنجا خانه بسازند و بنشینند. اینها یک نوع تقاضی هستند. یک نوع دیگر هم تقاضی زمین وجود دارد. آنها می خواهند از پس انداز خودشان در بهترین راه استفاده کنند و یک تکه زمین بخرند به عشق اینکه صد برابر بفروشند. این دودسته تقاضی هستند که اگر ما بتوانیم این واقعیت را در بررسی های خودمان در نظر بگیریم آنوقت میتوانیم یک عرضه و تقاضای واقعی استقرار بدهیم برای اینکه آن متقاضیان واقعی را که باید بفکرشان

باشیم، این متقاضیان واقعی چه کسانی هستند؟ اینها کارمندان جوان هستند، کارگران جوان هستند، آنها می هستند که جدیداً ازدواج می کنند و احتیاج به واحد مسکونی دارند ولی تمام آنها می هم که زمین را بعنوان بورس بازی می خرند به عشق این هستند که در نهایت آن زمین را به این عده بفروشند اگر این عده در بند خرید آن زمین ها نباشند آنوقت بورس بازم بوجود نمی آید پس این گروه را باید برایشان یک فکر اساسی کرد و من بارها در اینجا پیشنهاد کرده ام دولت یک صندوقی بوجود بیاورد بیست درصد از دریافتی کارمندان خودش را برای مدت ۱۰ سال از آن ها بگیرد و در برابر بکارمندان اول خانه سازمانی بدهد مثلاً به مدت هفت سال و بعد هم از سال هشتم خانه متناسب با شئون آن کارمند و سطح درآمد او در اختیارش بگذارد. برای اجرای این کار میتواند از تعاونیها استفاده بکند من عرض نمی کنم که برای اجرای این امر خود دولت خانه بسازد، نه، تا آن جایی که مصلحت هست بسازد ولی این صندوق را بوجود بیاورد و از کارمندان پول جمع بکند بوسیله سازمانها و تعاونیها بطور غیر انتفاعی خانه بسازد و در اختیار این گروه جوان بگذارد وقتی این گروه جوان صاحب مسکن بشوند وقتی که تعاونیها با این مدل عمل بکنند ما مصرف کننده نهایی را از این بازار آشفته خارج می کنیم وقتی که او خارج شد دیگر انگیزه برای بورس بلزی زمین باقی نمی ماند و بتدریج این موضوع بطور طبیعی حل میشود اما درباره لایحه، اگر ما این لایحه را از لحاظ اصولی که برایش مطرح است تجزیه و تحلیل کنیم بنظر من اصل آنست که اصل آن اصول نادرست است که ما نباید لایحه را بر این اصول تهیه کنیم اصل اول، تعیین نرخ است یعنی لایحه تهیه شد بر اصل تعیین نرخ که این غلط است، تعیین نرخ هیچوقت در مکانسیم اقتصاد مسئله ای را حل نکرده در این لایحه هم اگر اصل بر این اساس باشد مسئله ای را حل نخواهد کرد دوم اینکه بر یک اساس خطرناک مبتنی است و آن تثبیت تورم است الان زمین بخودی خود قیمتش با این آمده ولی لایحه در نظر میگیرد که باید قیمت منطقه ای را ۲۰ درصد برای اسامال افزایش بدهد و این صحیح نیست این خودش یک مجوز است بر نرخ تورم تا سطح ۲۰ درصد، هنوز ما مطمئن نیستیم که این نرخ را برای سال ۳۶ داشته باشیم ولی در لایحه داریم نرخ تورم را تثبیت می کنیم و بعد هم در سالهای آینده پیش بینی من این است که دولت

ناگزیر بشود که ارزش معاملاتی را با این بیآورده اینکه بالا ببرد چون این ارزش معاملاتی اولاً ببینید چگونه ساخته شده، این ارزش معاملاتی در بورس زمین ساخته شده یعنی بوسیله آنها می ساخته شده که زمینهای متری ۲۰ تومان سی سال پیش را اسامال می خواهند ۲۰ هزار هزار تومان بفروشند (یک نفر از نمایندگان - سی هزار تومان) بنابراین دولت برای اینکه از آنها بتواند مالیات خودش را بگیرد میگوید قیمت این زمین دو تومانی ۲۰ هزار تومان است خود این رفتن قیمت از دو تومان به شش هزار تومان این تضییع است این فئومی است که می خواهیم با آن مبارزه کنیم در دل این فنومن ارزش معاملاتی ۲۰۰۰ هزار تومان وجود دارد یعنی وسیله ای است که دولت سر خودش را کلاه میگذارد، دولت میخواهد بجای مالیات ۲۰ هزار تومان، مالیات هزار تومان را بگیرد و نسبت به مالیات ۲۰ هزار تومان چشمش را ببندد در این مکانسیم یک قیمتی بوجود آمده و ما در لایحه حق نداریم که این قیمت را بعنوان نرخ عادلانه تجویز کنیم بعد هم مجوز بدهیم که سال بسال بر این نرخ غیر عادلانه چیزی بیفزایند این است که هیچ یک از این دو اصل یعنی تعیین نرخ و تثبیت نرخ تورم صحیح نیست اصل سوم یک پدیده عجیبی است به اسم مالکیت معلق یعنی هر کس که چیزی را می فروشد و می خرد تا یکسال نمیداند که مالک آن چیزی که خریده است هست یا نیست باید برود و تمهیداتی بکند که کارش نداشته باشند تا این یکسال بگذرد، مالکیت معلق را ما ایجاد داریم. شاید این نظر دیگری اقتباس شده باشد که آن نظر بجای خودش صحیح است و آن در مورد وصول مالیات واقعی یعنی اگر اعتقادمان این باشد که در مورد معاملات زمین دولت حق دارد که مالیات واقعی را بگیرد مالیات داده سند خودش را می آورد بعنوان یکی از مدارک ارائه میدهد می گوید این ملکی را که تو تقاضای متری ۲۰ هزار تومان از آن می کنی، یعنی مالیاتی بر اساس متری ۲۰ هزار تومان ما این را متری ۲۰ هزار تومان نفروختیم متری ۱۰۰ تومان نفروختیم. مالیات گیرنده می گوید من برای تو متاسفم تو چرا این را فروختی متری ۱۰۰ تومان من میخرم متری ۱۰۰ تومان و قانون هم این اجازه را باو بدهد که آن معامله را بکند ولی بر اساس اصول مالیاتی و بر اساس وصول مالیات واقعی، می گوید یا باید مالیات خودت را بطور واقعی بر اساس همان متری ۲۰ هزار تومانی که فروختی به دولت بدهی بنابراین، آن سند اصلی را روی میز بگذار در غیر این صورت

برای این که بتواند ثابت کنیم این سند قلابی است این ملک را از تو میخریم. این فکر خوبی است برای وصول مالیات اما حق نداریم از این تدبیر چیز غلطی بسازیم و مالکیت معلق را ایجاد کنیم که هیچکس تا یک سال نداند که آیا این زمینی که خریده واقعاً میتواند در آن تصرفاتی بکند یا نمی تواند. این اصل غلطی است و باید مورد توجه قرار بگیرد اما دو اصل است که صحیح است در این لایحه، یکی توجه به عدالت مالیاتی است مردمی که بیشتر منتفع میشوند از مزایای یک جامعه ای به همان نسبت هم بیشتر می پردازند کسیکه زمینی را ارزان خریده و گران میفروشد باید مالیات بدهد، مالیات افزایش قیمت و این مالیات هم افزایش پیدا میکند و هیچ اهمیتی هم ندارد دوم دخالت در عرضه است لایحه پیش بینی کرده است که دولت مساحتی از زمین را اضافه کند به میزان عرضه ای که در دست مردم است که این هم اصل صحیحی است که باید به این روال پیش برویم چندین مورد پیشنهاداتی شده است که یکی از آن ها را در مورد عوارض تصاعدی است، بنابراین عوارض تصاعدی یکی از راه حل هایی است که می تواند حبس کردن و احتکار زمین را غیر قابل بهره برداری کند زیرا مقرون به صرفه نخواهد بود که کسی زمین را حبس کند و زمین را در احتکار خودش نگاه دارد برای این که میداند این زمین را خواهد بیشتر نگاهداری، بیشتر باید عوارض بدهد. اما این جا نکته ای است که جناب آقای صدیق اسفندیاری تذکر دادند که کاملاً صحیح است اگر کسی زمینش را عرضه کرده و خریداری پیدا نشد این نباید جریمه بشود. اگر زمین داشت ولی شهرداری اجازه نمیدهد ساختمان کند نباید جریمه بدهد. اگر کسی جواز دارد بازار سیاه بدهد او اجازه نمی دهند که کارگر بگیرد و مصالح تهیه کند این هم نباید مجازات بشود در این زمینه هم پیشنهادی ندیم کردیم که با رعایت های لازم وظیفه ها و با دقت هایی که در آن زمانه میشود، کسی که زمین را حبس می کند باید مالیات اضافی بدهد، عوارض تصاعدی بدهد اما آن کسی که ناگزیر زمینش حبس شده جریمه نشود، پیشنهاد دیگر این است که اصولاً ما به عنوان یک اصل باید بدنبال تمهیداتی باشیم که قیمت زمین به مرزهای قبلی خودش برگردد، یعنی تمام کوشش ما باید در راه اصولی که عرض کردم طوری باشد که زمین قیمت طبیعی اش کنترل پیدا کند و به قیمت طبیعی و به سطح معقولی برگردد (دکتر

صدیق اسفندیاری - چه چیزی را می‌توانید به قیمت معقول برگردانید که زمین برگردد؟ (تکثیر از نمایندگان - بیکان و هزار تومان که شد پنجاه هزار تومان تکلیف آن چیست؟) به این ترتیب مثل اینکه دل همه پروردار است بلی من هم با شما هم دردم ولی اکنون فقط در مورد زمین صحبت می‌کنیم. پس به این ترتیب با تمهید مقاماتی یعنی اصل لایحه باید برای استقرار داشته باشد که قیمت زمین نازل پیدا کند و پیشنهادات لازم هم در این زمینه به حد کفایت داده شد ولی یک اصل دیگر را باید به عنوان یک اصل بپذیریم و آن این است که انواع گران فروشی باید جرم باشد، گران فروشی زمین هم باید جرم باشد. بپرحال این اصل را باید بپذیریم در هر حال بر اساس عرف و عادت، مکانیسم طبیعی عرضه و تقاضای یک قیمت بوجود بیاید، درست است که نرخ گذاری مسئله‌ای را نمی‌تواند حل کند ولی ما نمی‌توانیم بگوئیم که قیمت وجود ندارد، قیمت وجود دارد و قیمت قابل تشخیص است، بنابراین گران‌فروشی قابل تشخیص است و به موجب قانون انقلابی، گران‌فروشی در زمین هم باید جرم شناخته بشود و در این مورد هم پیشنهاد شده است.

رئیس - آقای دکتر عاملی وقت جنابعالی تمام شده است.

دکتر عاملی - دودقیقه دیگر به بنده اجازه بدهید آخرین عرایضم را خدمتتان عرض کنم دوین مسئله‌ای که باید مورد توجه قرار بگیرد این است که به مردمی که زمین‌های کوچکی دارند و به اصطلاح به خرده‌باها اجازه بدهیم که بروند و زودتر ساختمان کنند چون اینکار عمده متقاضیان مسکن را از نگرانی خارج خواهد کرد دوم این که هر نوع مقرراتی را که می‌گذرانیم این توجه را داشته باشیم که منظور ما اذیت کردن آن کسانی نیست که یک قطعه کوچک زمین دارند و یا آن را به بیخود بسازند و یا تنها ثمره زندگی گذشته‌شان است بشکریم. (احسنت - احسنت)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شورسوادرای می‌گیریم خانمها و آقایان که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بهای عادلانه زمین واقع در محدوده شهرها و شهرکها و جریم آنها و سایر مناطقی که دولت اعلام میکند طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود:

۱- عنوان لایحه به «لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین و ساختمان» اصلاح گردد.

۲- در همه مواد و تبصره‌ها بعد از کلمه «زمین» و «ساختمان» نیز اضافه میشود.

۳- بند الف ماده ۲ شرح زیر اصلاح شود:

الف - از تاریخ اجرای این قانون تا پایان سال ۲۰۳۶ بهای زمین برابر ارزش معاملات زمین که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در سال ۲۰۳۶ تعیین شده باضافه ۲۰ درصد میباشد و بهای ساختمان نیز در فروردین ماه ۲۰۳۷ از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام خواهد شد.

۴- ماده ۴ لایحه شرح زیر اصلاح شود:

ماده ۴ - در صورتیکه ثابت شود معاملات راجع به زمین‌ها و ساختمانهای مشمول این قانون بین اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی به بهای زائد بر بهای عادلانه انجام گرفته دولت میتواند رأساً یا بوسیله شهرداری محل زمین و ساختمان مورد معامله را حداکثر تا یکسال از تاریخ انجام معامله با پرداخت نقدی نصف بهای عادلانه برای اجرای برنامه‌های خود تملک نماید.

۵- شرح زیر باخر ماده ۴ لایحه اضافه شود:

دولت یا شرکتهای دولتی یا سازمانهای وابسته بدونیت یا شهرداریها مکلفند هنگام فروش زمین و یا ساختمان بهای عادلانه مقرر در این قانون را رعایت نمایند.

۶- ماده زیر بعنوان ماده ۶ به لایحه اضافه شود:

ماده ۶ - از اول سال ۲۰۳۹ شاخصهای در محدوده قانونی شهرها و مناطقی که دولت اعلام کند هیچکس نمیتواند بیش از شش دانگ زمین و شش دانگ ساختمان داشته باشد. زمینها و ساختمانهای اضافی افراد را دولت یا شهرداریها میتوانند بهای عادلانه مقرر در این قانون تملک نموده و بافادیکه زمین یا خانه ندارند واگذار کنند.

تبصره ۱ - شش دانگ زمین و ساختمان میتواند یک واحد و یا در واحدهای مختلف باشد.

تبصره ۲ - اراضی مزروعی و باغات از مشمول این ماده مستثنی است.

۷- ماده ۷ لایحه فعلی بعنوان ماده ۸ شرح زیر اصلاح گردد.

آئین نامه‌های اجرائی این قانون از طرف وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارائی - دادگستری و مسکن و شهرسازی تهیه و بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید. با تقدیم احترام - محمد تقی شریعت

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین پیشنهاد میشود:

در ماده یک پس از جمله حریم آنها بشرح زیر اصلاح شود:

و هم چنین سایر مناطقی که در آینده دولت اعلام می‌کند.....الی آخر.

با تقدیم احترام - حسن صائبی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده ۱ لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین و سایر مواد آن بهای عادلانه بجای نرخ قانونی زمین مورد استعمال قرار گرفته و تعریف حقوقی بهای عادلانه با نرخ قانونی متفاوت میباشد و بهای زمین در این قانون که بر اساس ارزش معاملاتی زمین روی ضوابط خاص و با در نظر گرفتن میزان تورم سالیانه روی شاخص بانک مرکزی تعیین شده بصورت نرخ قانونی بنظر میرسد و کلمه بهای عادلانه در این مورد مصداق حقوقی ندارد لذا پیشنهاد مینماید بجای بهای عادلانه جمله نرخ قانونی بکار رود.

رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده ۱ لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین اجرای این قانون را موکول با اعلام دولت نموده و این امر ظاهراً بر خلاف عام بودن فرمان همایونی میباشد لذا پیشنهاد مینماید که اعلام دولت فقط ناظر بر سایر مناطق که مشمول تعریف شهر و شهرک و حریم آنها نباشد و دارای خصوصیات خاصی بوده باشد اختصاص یابد تا اجرای این قانون بطوریکه نواخت در سراسر کشور صورت گیرد. رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد زیر را جهت اصلاح ماده یک قانون جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت زمین بمنظور برتری در کمیسیونهای مربوطه تقدیم میدارد.

کلیه زمینهای بایر و بزرگ محدوده شهرها از طرف شهرداری هر محل صورت برداری شده و برای هر قطعه زمین شناسنامه جداگانه ای تنظیم گردد. این قبیل زمینها وسیله

دولت و یا شهرداری با قیمت منطقه‌ای و یا هر قیمت عادلانه دیگر خریداری و به متقاضیان خرید زمین که فاقد مسکن میباشد با قیمت خریداری شده فروخته شود. **تبصره ۱ -** برای جلوگیری از ایجاد تورم در خرید اراضی محدوده شهرها متقاضیان خرید زمین میتوانند قبلاً مبلغی برابر بهای تعیین شده زمین مورد نظر خود را بصندوق شهرداری و یا هر مؤسسه‌ایکه مسئولیت اجرای این قانون را بعهده دارد تأدیه نموده و سپس دستگاه مسئول زمین مورد درخواست را خریداری و به متقاضی بفروشد.

تبصره ۲ - به مالکین زمینهای کوچک مهلت قانونی داده شود که در مدت معین نسبت به ایجاد ساختمان در زمین خود اقدام نمایند در غیر اینصورت پس از پایان مهلت تعیین شده نظیر زمینهای بزرگ با این قبیل مالکان رفتار شود. و در این مورد اقدامی شود که خریداران زمین را از شخص نفریده بلکه از سازمان مسئول اجرای قانون خریداری شود.

جلال پازسا مطلق

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود ماده ۱ لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۱ - بهای عادلانه زمین در محدوده قانونی و یا خدماتی شهرها و یا شهرکها و حریم آنها و سایر مناطقی که دولت اعلام میکند با توجه به مساحت و موقعیت و ارزش کاربری زمین طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد.

با احترام - دکتر حسین تجدد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً - پیشنهاد میشود ماده یک لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین بشرح زیر اصلاح شود:

(بهای عادلانه زمین واقع در محدوده شهرها و شهرکها کلاً از تاریخ تصویب این قانون و حریم آنها و سایر مناطقی از تاریخی که دولت اعلام خواهد کرد طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد.)

با تقدیم احترام - پرویز فرهنگ

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً در لایحه قانونی جلوگیری از افزایش بهای نامتناسب زمین پیشنهاد مینماید ماده یک بصورت زیر اصلاح بشود:

ماده ۱ - بهای عادلانه زمین واقع در محدوده شهرها

و شهرکها و حریم آنها و سایر مناطقی که در آینده در محدوده شهرها قرار گیرد و یا بصورت شهرک درآید طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد.

تبصره - در نقاطی که تا تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی تعیین نشده باشد وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی را تعیین و اعلام نماید و مقررات این قانون در نقاط مذکور در تاریخ تعیین ارزش معاملاتی لازم الاجرا است.

علی احمد خورشید حسن اوحدی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً با توجه به افزایش روزافزون و بی رویه قیمت ساختمان پیشنهاد مینماید ماده ۱ لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین بشرح زیر:

ماده ۱- بهای عادلانه زمین و ساختمان در سراسر کشور طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد، اصلاح شود. با تقدیم احترام: داود - فلاح مقدم

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین پیشنهاد مینماید:

۱- در ماده ۱ کلمه (نیز) یا (همچنین) بین حرف (و) و جمله (سایر مناطقی که...) اضافه شود.

۲- در ماده ۳ بعد از کلمه (مرجع) در سطر هفتم جمله (وضوای مربوط به) اضافه شود.

۳- در ماده ۳ بعد از جمله (دارای اعیانی و یا تاسیساتی...) در سطر نهم جمله (غیر متناسب با مساحت زمین) اضافه گردد.

۴- در ماده ۷ آئین نامه های اجرائی بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین) خواهد رسید.

۵- در ماده ۳ مدت یکسال به دو ماه تقلیل یابد.

با تقدیم احترام - جعفر منصوریان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید به شرح آتی الذکر مواد لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین تغییر یافته و یا حذف گردد:

الف - ماده ۱ و ۲ لایحه با یکدیگر ادغام شده و باین شرح تنظیم گردد:

بهای معاملاتی زمین واقع در محدوده کلیه شهرها و

شهرکها و حریم آنها و در سایر مناطقی که دولت اعلام میدارد به شرح زیر احتساب و تعیین میشود:

الف - از تاریخ اجرای این قانون تا پایان سال ۲۵۳۶ برابر ارزش معاملاتی زمین که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در سال ۲۵۳۶ تعیین شده است.

ب - در سالهای بعد برابر ارزش معاملاتی زمین که در فروردین ماه هر سال از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام میگردد.

تبصره - در نقاطی که تا تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی زمین تعیین نشده باشد از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی ارزش معاملاتی تعیین خواهد شد و مقررات این قانون در نقاط مذکور از تاریخ اعلام ارزش معاملاتی لازم الاجرا است.

ب - ماده ۴ لایحه به شرح زیر تغییر یابد:

هر کس اعم از شخص حقیقی و یا حقوقی، زمین های مشمول این قانون را زائد بر بهای معاملاتی به فروش برساند گذشته از ضبط مابه التفاوت وجه گرفته شده بر مازاد بهای معاملاتی به نفع شهرداری محل وقوع ملک به مجازات مندرج در ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد.

تبصره ۱ - در مورد اشخاص حقوقی و سازمانها و شرکتها و مؤسسات دولتی و یا وابسته به دولت و شهرداریها مسئولیت جزائی متوجه مدیران و مباشران مسئول ذریع متبشاد.

تبصره ۲ - تاریخ انجام معاملات راجع به زمین تاریخ ثبت و صدور اسناد رسمی مربوط به معاملات و اعلامات یا اقراریه مغایران در ضمن تنظیم اسناد رسمی حیث اجرای مقررات این قانون بلا اثر خواهد بود.

ب - ماده ۴ لایحه به شرح زیر تغییر یابد:

از تاریخ اجرای این قانون پس از وضع حداقل مساحتی که برای زندگی مسکونی هر خانوار در شهرها و شهرکها مورد نیاز مالک و یا مالکان و یا پدر و مادر و فرزندان آنها میباشد بقیه اراضی با اثر داخل محدوده شهرها و شهرکها به ترتیب تا پایان سال ۲۵۳۷ مشمول چهار درصد عوارض بر مبنای بهای معاملاتی و تا پایان سال ۲۵۳۸ مشمول هشت درصد عوارض و برای دو سال دیگر به ترتیب مشمول ۱۶ درصد و ۳۲ درصد عوارض بر مبنای ارزش معاملاتی هر سال به سود شهرداریهای مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - مشخصات اراضی بایر مشمول این قانون و نیز میزان مساحت زمین های مورد نیاز زندگی مسکونی

مذکوره در این ماده و شرایط حائزین شرط بررسی استفاده از آن به موجب آئین نامه ای که به تصویب کمیسیون های مربوط مجلسین خواهد رسید تعیین میگردد.

ت - ماده ۶ لایحه حذف گردد.

ث - ماده ۶ به شرح زیر تغییر یابد:

دولت و سازمانها، مؤسسات و شرکت های وابسته به دولت و شهرداریها مکلفند طبق مقررات آئین نامه ای که به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید مقادیر لازم برای معابر و پارکها و میدانهای ورزشی و سایر تاسیسات عمومی برای استفاده مسکونی جهت افرادی که دارای خانه و یا زمین هستند و نیز برای متقاضیانی ایجاد واحدهای تولیدی و صنعتی و دیگر تاسیسات به صورت فروش و یا اجاره یا مشارکت یا بهر نحو دیگر واگذار نمایند.

در آئین نامه مزبور مزایا و حق رجحان لازم برای تاسیساتی از قبیل توقفگاههای اتومبیل و ورزشگاهها و غیره برای شهرها و شهرکها و دیگر مناطق مشمول این قانون پیش بینی خواهد شد.

ج - ماده ۷ بشرح زیر تغییر یابد:

آئین نامه های مذکوره در این قانون حداکثر ظرف مدت شش ماه از طرف وزارت خانه های دادگستری - امور اقتصادی و دارائی و مسکن و شهرسازی تهیه و برای تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین تقدیم خواهد شد.

با احترام: محسن پزشکپور

محمد علی آموزگار - دکتر محمد رضا عاملی تهرانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب زمین که شماره چاپ آن برای شور اول ۸۰۷ میباشد پیشنهادهای زیر را تقدیم میدارد:

۱- عنوان لایحه به لایحه تثبیت نسبی بهای زمین تغییر یابد.

۲- در ذیل بند الف ماده ۲ کلمه ۲۵ درصد به ۵۰ درصد اصلاح شود.

۳- ماده ۳ باین شرح اصلاح شود: در هر مورد که بین خریدار و فروشنده زمین اختلاف شود دادگاهها طبق ضوابط ماده ۲ این قانون حکم خواهند داد. همچنین در صورتیکه برای دولت ثابت شود که زمین به بهای بیشتر از آنچه در سند رسمی ذکر شده معامله گردیده است مازاد مالیات را بر مبنای بهای مورد توافق طرفین از فروشنده و خریدار متضامناً دریافت خواهد کرد.

۴- ماده ۶ باین صورت اصلاح شود: دولت مکلف است مقادیر لازم از زمینهای ملی شده یا زمینهای دیگری را که در اختیار دارد، در داخل و خارج محدوده شهرها پس از تعیین نقشه شهرسازی و تخصیص زمینهای لازم جهت معابر و پارکها و میدانهای ورزشی و سایر تاسیسات عمومی برای اجرای طرحهای خانه سازی به شرکت های تعاونی مسکن بصورت فروش یا اجاره و یا مشارکت واگذار نماید. همچنین دولت مکلف است کلیه تدابیر و سیاست های لازم را برای امکان تهیه مسکن برای اشخاص فاقد مسکن با تهیه برنامه های متناسب اعمال نماید.

تبصره - هرگاه بردولت ثابت شود که در اجرای این ماده اشخاصی که صاحب منزل بوده اند یک یا چند واحد مسکونی بدست آورده اند نسبت بابطال سند معامله اقدام و وجه برداختی با اشخاص ذینفع مسترد و واحدهای مذکور را با اشخاص فاقد مسکن واگذار مینماید.

با تقدیم احترام - دکتر فتح الله سواد کوهی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود: یک تبصره بماده یک اضافه شود: **تبصره -** کلیه صاحبان اراضی اعم از قطعات کوچک و بزرگ در مدت یکسال بعد از تصویب این قانون نتوانند ایجاد مسکن مسکونی بنمایند مگر بعد از مشخصات زمین های خود را برای واگذاری به دولت اعلام و دولت زمین های اعلام شده را بر طبق بهای عادلانه خریداری و در اختیار شرکت های

تعاونی مسکن و یا سازندگان خانه های ارزان قیمت از طریق اجاره و واگذار و یا بفروشد در انقضای مدت معین در صورتی که صاحبان اراضی از معرفی زمینهای خود بدولت خودداری نمایند اینگونه زمینها جزء اراضی ملی شده محسوب و دولت طبق قانون اراضی ملی با آنان رفتار خواهد نمود.

محمد دهقان نژاد - نورالله قدسی - فتح الله حاتمی

پوربردباری - سعید محمدی دشتکی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

باعرض احترام، پیشنهاد مینماید که ماده یک بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۱ - بهای عادلانه زمین واقع در محدوده شهرها و شهرکها و حریم آنها به استثناء زمینهای کشاورزی که ترتیب خاصی یابد برای آنها مقرر شود طبق مقررات این قانون تعیین میشود و نیز در سایر مناطق که عندالاقضا دولت اعلام نماید.

با تقدیم احترام - حسن متولی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً: در مورد لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین شماره ترتیب چاپ ۸۰۷ در ماده اول بجای عبارت «و سایر مناطقی که دولت اعلام میکند» پیشنهاد می نماید عبارت «در تمام کشور ایران» منظور گردد با احترام - دکتر حسین طبیب رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - بهای عادلانه زمین مذکور در ماده ۱ بشرح زیر احتساب میگردد:

الف - از تاریخ اجرای این قانون تا پایان سال ۲۰۳۶ ارزش معاملات تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در سال ۲۰۳۶ با اضافه ۴ درصد.

ب - در سالهای بعدی بهای عادلانه برابر با ارزش معاملاتی خواهد بود که در فروردین ماه هر سال از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام میگردد. ارزش معاملاتی با توجه به عوامل مختلف به ترتیبی تعیین میشود که در صورت افزایش از بهای عادلانه اعلام شده سال قبل با اضافه میزان تورم آن سال که دولت بر اساس ارقام و آمار بانک مرکزی ایران اعلام میکند تجاوز نماید.

تبصره - در نقاطی که تا تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی زمین تعیین نشده باشد از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی ارزش معاملاتی تعیین خواهد شد و مقررات این قانون از تاریخ اعلام ارزش معاملاتی لازم الاجراست.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیدگی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد منجمله که تبصره ذیل بند ب از ماده ۴

لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین بشرح زیر اصلاح شود:

تبصره - در نقاطی که تا تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی زمین تعیین نشده باشد از طرف کمیسیون تقویم املاک تعیین خواهد شد و مقررات این قانون در نقاط مذکور از تاریخ اعلام ارزش معاملاتی لازم الاجراست.

با تقدیم احترام - غلامرضا اخلاق پور ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد که بند الف ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

الف - از تاریخ اجرای این قانون تا پایان سال ۲۰۳۶ بهای عادلانه زمین همان است که از طرف کمیسیون

تقویم املاک تعیین شده است.

با تقدیم احترام - غلامرضا اخلاق پور ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود که بند ب از ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

بند ب - در سالهای بعد برابر ارزش معاملاتی زمین که در فروردین ماه هر سال از طرف کمیسیون تقویم املاک اعلام میگردد، ارزش معاملاتی زمین به ترتیبی تعیین میشود که در صورت افزایش آن، از ارزش معاملاتی سال قبل با اضافه تورم آن سال که دولت بر اساس ارقام و آمار بانک مرکزی ایران اعلام میکند تجاوز نماید.

با تقدیم احترام - غلامرضا اخلاق پور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید - تبصره ذیل به ماده ۴ لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین اضافه شود.

تبصره ۴ - اراضی تا هزار متر برای هر نفر از شمول این قانون مستثنی بوده و برای مالکین بیش از هزار متر استفاده از این تبصره فقط در یک مورد از جمع مالکیت در یک شهر و برای یک مورد مجاز است.

با احترام - دکتر بقائی یزدی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می کند ۱ - ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۴ - بهای عادلانه زمین مذکور در ماده ۱ بشرح زیر احتساب و تعیین میشود:

الف - از تاریخ تصویب این قانون تا پایان سال ۲۰۳۶ وزارت امور اقتصادی و دارائی ارزش معاملاتی زمین را با استفاده از نظر کارشناسان دادگستری و شهرداری مربوط برای

سال ۲۰۳۷ تعیین و اعلام خواهد کرد.

ب - در سالهای بعد ارزش معاملاتی زمین با توجه به عوامل مختلف به ترتیبی تعیین میشود که در صورت افزایش نسبت به بهای سال قبل، از میزان تورم آن سال که بر اساس ارقام و آمار بانک مرکزی ایران اعلام میشود تجاوز نماید.

۲ - چون مفاد تبصره ماده ۴ در پیشنهاد فوق ملحوظ است تبصره مذکور نیز از لایحه حذف شود.

محمد شهرستانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

(در لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین) محترماً پیشنهاد مینماید بندهای الف و ب ماده ۴

بشرح ذیل اصلاح گردد.

الف - از تاریخ اجرای این قانون بمدت یکسال ارزش معاملاتی زمین که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در سال ۲۰۳۶ تعیین شده با اضافه ۲۰ درصد.

ب - در سالهای بعد بهای عادلانه برابر ارزش معاملاتی زمین که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام میگردد خواهد بود. ارزش معاملاتی با توجه به عوامل مختلف به ترتیبی تعیین میشود که در صورت افزایش آن از بهای عادلانه اعلام شده سال قبل با اضافه میزان تورم سال قبل که دولت بر اساس ارقام و آمار بانک مرکزی ایران اعلام میکند تجاوز نماید.

با احترام - یدالله توتونچی افشار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً - پیشنهاد مینماید در ماده ۴ لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین با مطالعه و بررسی دقیق بهای زمین بنحوی معین شود تا حقوق آندسته از مالکانی که دارای یک قطعه زمین برای تأمین مسکن و یا بعنوان پس انداز زندگیشان هستند محفوظ و با آنان مانند زمینخواران و زمین داران بزرگ بصورت یکسان رفتار نشود، تا رعایت عدالت شده و معنی بهای عادلانه مصداق یابد. نحوه و ترتیب قیمت گذاری و توضیحات لازم در کمیسیون داده خواهد شد.

با تقدیم احترام - پرویز فرهنگ

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهادات خود را در مورد لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین بشرح زیر

تقدیم میدارد:

۱ - در تبصره بند ب ماده ۴ سطر سوم بعد از وزارت امور اقتصادی و دارائی اضافه شود:

«حداکثر ظرف مدت ۳ ماه»

۲ - ماده ۴ زیر بعنوان ماده ۳ بجای ماده ۳ کنونی

لایحه منظور شود:

ماده ۳ - در کلیه شهرهایی که دولت اجرای این قانون را اعلام میکند در هر ناحیه از شهرداریهای کشور دفتر ویژه ای زیر نظر شهردار بنام مرکز معاملات زمین تأسیس میشود. از تاریخ تأسیس دفتر مذکور کلیه

صاحبان اراضی داخل محدوده شهرها که مایل به فروش زمین خود باشند موظفند به دفتر ویژه مرکز معاملات زمین مراجعه نموده مشخصات زمین خود را همراه با فتوکپی سند مالکیت تسلیم نمایند. دفتر مذکور در آغاز هر هفته مشخصات زمینهای آماده برای فروش را در

تابلو اعلانات آگهی خواهد نمود و به محض مراجعه اولین متقاضی نامبرده را برای انجام معامله به دفتر اسناد رسمی معرفی و مراتب را به فروشنده نیز اعلام خواهد کرد.

تبصره ۱ - در شهرهایی که اجرای این قانون اعلام میشود دفاتر اسناد رسمی مجاز به انجام هیچگونه معامله ای روی زمین نخواهند بود مگر آنکه دفتر ویژه مرکز معاملات زمین رسماً انجام معامله را برای قیمت هائی که با توجه به این قانون تعیین شده است اعلام نموده باشد.

تبصره ۲ - دفاتر اسناد رسمی موظفند اسناد معاملات

زمین را برابر قیمت زمین های فوق الذکر را برابر قیمت تعیین شده تنظیم نموده یک در هزار از قیمت معامله را بالمناصفه از خریدار و فروشنده دریافت نموده در پایان هر ماه همراه با صورتحساب و با کسر پنج درصد آن بعنوان حق الزحمه دفترخانه به قسمت درآمد شهرداری مربوط ارسال دارند.

۳ - ماده ۳ کنونی بعنوان ماده ۴ با اصلاحات مشروحه زیر در لایحه منظور شود:

الف: بعد از در صورتیکه در سطر اول «بازهم» اضافه شود.

ب: در سطر دوم تبصره بعد از مربوط به معامله است اضافه شود:

«که به استناد معرفی نامه دفتر ویژه مرکز معاملات زمین انجام شده»

۵ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۱ ماده ۴ فعلی به لایحه

اضافه شود:

تبصره ۱ - زمین هائی که متعلق به دولت و سازمان اوقاف میباشد و تا این تاریخ به اشخاص حقیقی یا حقوقی

فروخته شده و یا اجاره داده شده و یا در آینده خواهد شد با توجه به طرح و یا هدفی که خریدار و یا مستاجر اعلام

داشته و گذار شده بهیچ عنوان قابل واگذاری و فروش به غیر نیست و خریداران و مستأجرین مجاز به تغییر طرح و

برنامه پیشنهادی بهیچ عنوان نبوده و موظفند در صورتیکه نیاز به زمین ندارند آنرا عیناً به دولت یا سازمان اوقاف

پس داده و برابر ضوابطی که در آئین نامه این قانون پیش بینی میشود وجوهی را که صرف احیای زمین کرده اند

دریافت دارند.

۶ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۲ ماده ۴ فعلی به لایحه

اضافه شود:

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین

و مقررات مربوط به تشخیص احوالی زمینهای موات لغو میشود و دولت موظف است باتوجه به قوانین ضد تفضیض موجود قانون جامع و کاملی که رافع مشکلات موجود و دعاوی مطروحه میان مردم و سازمانهای دولتی است حداکثر ظرف سه ماه تهیه و به مجلس تقدیم دارد.

ب- تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ ماده ۶ فعلی به لایحه اضافه شود:

تبصره ۳ - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون حداکثر ظرف ۱۸ ماه نقشه کامل و جامعی از کلیه مناطقی مملکت تهیه نموده باشخص کردن زمینهای کشاورزی، محدوددهای شهری - مناطق صنعتی و غیره و برای همیشه تکلیف مردم را روشن نماید.

۸- در ماده ۷ سطر سوم بجای «تصویب هیئت وزیران» این جمله منظور شود:

تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین.

باتقدیم احترام - علی اصغر مظهری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۴ لایحه جلوگیری از افزایش نامتناسب زمین بشرح زیر اصلاح گردد:

بهای عادلانه زمین واقع در محدوده شهرها و شهرکها اینکه دارای انجمن شهر هستند بوسیله کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی و انجمن شهر و ثبت اسناد همه ساله تعیین و اعلام میگردد در نقاطی که انجمن شهر ندارد بجای نماینده انجمن شهر یک نفر معتمد محل بانتخاب فرماندار و یا بخشدار که کارمند دولت نباشد در کمیسیون مزبور شرکت خواهد کرد.

تبصره ۱ - بهای عادلانه اراضی واقع در شهرها که باید با توجه به هزینههای شهرسازی و خدمات انجام شده تعیین و اعلام گردد.

تبصره ۲ - کمیسیون مذکور در ماده فوق در فروردینماه هر سال قیمت عادلانه آنسال را براساس قیمت سال قبل و باتوجه بشاخص قیمتها که از طرف بانک مرکزی ایران تعیین میگردد مشخص مینماید.

کاظم اسکوتی - اردلان - علی اکبر توتونجیان - احمد کیمی زاده - دکتر حیدر تلی برومند - ملک تاج برومند - دکتر حسنعلی محققی - نواب صفا

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً بعد از پیشنهادی که ضمن گفتار خود در جلسه علنی روز سه شنبه ۴ آبان ماه درباره لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین عنوان داشته ام که مسلماً

مفاد آن در کمیسیونهای مربوط مطرح خواهد شد، ذیلاً پیشنهادهای دیگر باستحضار میرسد.

ماده ۴ - تجربه نشان داده است که تعیین میزان تورم و اعلام آن از سوی بانک مرکزی هیچگاه در فروردین ماه صورت پذیرفته و اصولاً چنین امری نیز در شرایط فعلی غیر مقدور است. باین ترتیب این بیم وجود دارد که برای تعیین ارزش معاملات، مردم ماهها سرگردان شوند برای اطمینان خاطر مردم و احتراز از بلاتکلیفی پیشنهاد میشود که قیمت تعیین شده برای سال ۲۵۳۶ موضوع بند الف ملاحظه قرار گیرد و هر سال درصد ثابتی موازن با تورم به ارزش معاملات اضافه شود و یا این اطمینان و تضمین داده شود که درجه روزی از فروردین ماه دقیقاً قیمت تعیین شده از سوی وزارت دارائی امور اقتصادی و بانک ملی اعلام خواهد شد.

پیشنهاد درباره ماده ۳:

چنانچه دولت زمینها را خریداری کرد، ضمانت اجرائی چیست که زمینهای خریداری شده گردن دولت باقی نماند و سازمان خرید بصورت بنگاه خالصجات سابق در نیاید.

از سوی دیگر پرداخت پولهای انبوه برای خرید زمینهای عرضه شده آنقدر زیاد خواهد شد که شاید دولت نتواند از عهده آن برآید. لذا برای این دو مسئله پیشنهاد زیر بعمل می آید:

اولاً همراه با لایحه آئین نامه اجرائی مواد مزبور تقدیم مجلس گردد و راه حلها مورد بررسی قرار گیرد.

ثانیاً برای پرداخت مبلغ خرید ابتدا $\frac{1}{4}$ قیمت خرید نقداً پرداخت شود و $\frac{3}{4}$ بقیه اوراق قرضه داده شود و به مجرد اینکه زمین خریداری شده بفروش رسید از محل پول دریافتی از فروش $\frac{3}{4}$ اوراق قرضه نقداً پرداخت و اوراق مسترد گردد.

باتقدیم احترام - دکتر محمدستاری.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم اصلاح زیر در بند الف ماده ۴ بعمل آید:

الف - از تاریخ اجرای این قانون تا پایان سال ۲۵۳۶ برابر ارزش معاملاتی زمین که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در سال ۲۵۳۶ تعیین شده است.

دکتر اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینمایم پیشنهاد زیر بعنوان تبصره ۲ بذیل ماده ۴ اضافه شود. قیمت عادلانه در شهرها و شهرکها اینکه هزینههای تهیه طرحهای جامع شهرسازی و تأمین خدمات شهری بعهد سازندگان است باید با توجه باین هزینهها تعیین گردد.

دکتر حیدر تلی برومند - نواب صفا

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین شماره ترتیب چاپ ۸۰۷ در تبصره ماده ۴ بعد از عبارت ارزش معاملاتی تعیین نشده باشد پیشنهاد می نماید بشرح زیر اصلاح و افزوده شود.

وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است در مدتیکه بیشتر از ۶ ماه نباشد ارزش معاملاتی را تعیین نماید. مقررات این قانون در نقاط مذکور از تاریخ اعلام ارزش معاملاتی لازم الاجراست.

با احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً در اجرای اصل ۱۸ انقلاب (تثبیت نسبی نرخ زمین) پیشنهاد مینماید ماده ۴ لایحه قانون جلوگیری از افزایش بی تناسب بهای زمین بشرح زیر اصلاح گردد.

ماده ۴ - وزارت دارائی و امور اقتصادی مکلف است از تاریخ تصویب این قانون حداکثر تا آخر سال ۲۵۳۶ قیمتهای عادلانه واقعی کلیه اراضی واقع در محدوده قانونی شهرها را تعیین و به عنوان قیمت معاملاتی اعلام نماید.

دکتر کبان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید در لایحه ۸۰۷ این تبصره به ماده مربوط افزوده شود.

تبصره - در صورتیکه مالکان زمینها طبق ترتیبی که در آئین نامه معین خواهد شد زمینهای خود را عرضه نمایند و خریداری نباشد و یا نتوانند برای ایجاد ساختمان تحصیل پروانه نمایند و یا با داشتن پروانه ساختمان نتوانند موجبات بنای ساختمان را فراهم آورند از پرداخت مالیات و یا عوارض اضافی مستثنی خواهند بود.

باتقدیم احترام.

دکتر محمد رضا عاملی - دکتر حسین طبیب

جناب رئیس مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم مراتب احترام، بعرض میرساند پیشنهاد مینماید در قسمت ب ماده ۴ لایحه قانون جلوگیری از

افزایش نامتناسب بهای زمین نحوه تعیین ارزش معاملاتی زمین در سالهای آینده بشرح زیر اصلاح شود:

ارزش معاملاتی با توجه به عوامل مختلف به ترتیبی تعیین میشود که در صورت افزایش آن از بهای عادلانه اعلام نشده سال قبل به اضافه میزان تورم آن سال که دولت براساس ارقام و آمار بانک مرکزی ایران اعلام میکند تجاوز نماید و در صورتیکه میزان تورم طبق آمار و ارقام بانک مرکزی کاهش نشان دهد قیمت زمین بهمان میزان کاهش خواهد یافت.

باتقدیم احترام - حسن متولی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که تبصره ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

در نقاطی که تا تاریخ اجرای این قانون ارزش معاملاتی زمین تعیین نشده باشد از طرف کمیسیون متشکل از نماینده وزارت امور اقتصادی و دارائی و نماینده انجمن شهردار محدوده شهرها و نماینده انجمن شهرستان در حومه شهرها و یا خارج شهرها و نیز کارشناس رسمی دادگستری یا ثبت در محلی که کارشناس رسمی دادگستری نباشد ارزش معاملاتی را تعیین خواهند نمود و مقررات این قانون در نقاط مذکور از تاریخ اعلام ارزش معاملاتی لازم الاجراست.

باتقدیم احترام - حسن متولی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم کلمه «عادلانه» از بند ب ماده ۴ حذف شود.

اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین پیشنهاد مینماید که ماده دوم بشرح زیر تنظیم گردد:

ماده ۲ - از تاریخ اجرای این قانون بهای معاملاتی زمین از طرف هیئتی مرکب از نمایندگان اطاق بازرگانی بانک مرکزی یا ملی، انجمن شهر و وزارت امور اقتصادی و دارائی باید تعیین و اعلام گردد و بهای تعیین شده برای سال بعد نباید از میزان تورمی که در آنسال بانک مرکزی اعلام میدارد تجاوز نماید.

و باتوجه بعراتب بالا پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۴ حذف گردد.

با احترام - عنایت الله قائمی

ریاست معظم مجلس شورای ملی
احتراماً پیشنهاد می نماید تبصره زیر به ماده ۲
لایحه قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین
انضافه شود.

تبصره ۲ - در مورد اراضی خارج از محدوده شهرها
که بر طبق مقررات و ضوابط برای ایجاد واحدهای
مسکونی و تأسیسات عمومی عملیات شهرسازی انجام
می شود هزینه های عمرانی به قیمت عادلانه فوق اضافه
خواهد شد. جندقی

رئیس - چون در سایر مواد این لایحه نیز پیشنهادهای
زیادی رسیده است با اجازه خانم ها و آقایان طرح بقیه مواد
لایحه را به جلسه بعد موکول می کنیم.

۶- تقدیم سه لایحه بوسیله آقای دکتر کاشفی وزیر
کشاورزی در امور پارلمانی.

رئیس - آقای دکتر کاشفی بفرمائید.

کاشفی (وزیر کشاورزی در امور پارلمانی) - با اجازه مقام
معظم ریاست باستناد بند الف تبصره ۸ قانون بودجه سال
۳۶ کل کشور پیشنهادی به عنوان تغییر در عنوان طرح
منطقه ساختمان و مؤسسه راههای فرعی استان اصفهان
برای طرح در کمیسیون برنامه تقدیم و تقاضای تصویب
آن را دارم.

همچنین باستناد تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون برنامه و
بودجه کشور اعتبار سنوات آتی کارخانه تصفیه و ریخته گری
مس و بازاریابی فلزات طلا و نقره مربوط به «احداث
کارخانه ذوب مس» برای طرح در کمیسیون بودجه
مجلس شورای ملی تقدیم و تقاضای تصویب آن را دارم.

ضمناً به استناد ماده ۳ قانون مجاسبات عمومی برای
انجام امور ضروری فهرست اعتبارات اضافی سال ۲۵۳۶
که از طرف هیئت وزیران تصویب و از طرف دیوان
محاسبات تأیید شده برای استحضار مجلس شورای ملی
تقدیم میشود.

رئیس - لایحه و پیشنهادها به کمیسیونهای مربوط
ارجاع میشود.

۷- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده - ختم
جلسه.

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۳۳

روز یکشنبه ۲۵۳۶/۹/۶

۱- گزارش یک شوری پرداخت هزینه تحصیل
فرزندان پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی و مستخدمان
وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی در خارج کشور.
شماره ترتیب چاپ ۸۱۳

۲- گزارش یک شوری الحاق یک تبصره بماده ۸۵
قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب
چاپ ۸۱۹

۳- گزارش شور دوم حفظ مدیریت شرکت های دولتی
مشمول قانون گسترش مالکیت واحدهای تولیدی شماره
ترتیب چاپ ۸۱۰

۴- گزارش شور دوم فروش سهام بانک های تخصصی
بمردم. شماره ترتیب چاپ ۸۱۲

۵- گزارش شور دوم اصلاح قانون پرداخت پاداش
ماهانه به سرانگهای پزشک. شماره ترتیب چاپ ۸۱۴

۶- گزارش شور دوم الحاق یک بند بماده ۱۵ قانون
استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی. شماره ترتیب چاپ
۸۱۵

۷- گزارش شور دوم الحاق یک تبصره بماده ۶۹
و اصلاح ماده ۷۰ قانون استخدام نیروهای مسلح
شاهنشاهی. شماره ترتیب چاپ ۸۱۶

۸- گزارش شور اول اصلاح تبصره یک ماده ۷۵
قانون مالیات های مستقیم. شماره ترتیب چاپ ۸۱۱

۹- گزارش شور اول اصلاح ماده ۱۱ قانون
تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران. شماره ترتیب
چاپ ۸۲۵

۱۰- گزارش شور اول موافقتنامه میان دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری عراق درباره اتصال راه آهن
ایران و عراق. شماره ترتیب چاپ ۸۲۷

رئیس - با اجازه خانم ها و آقایان این جلسه را ختم
می کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود
(جلسه ساعت دوازده و پنجاه دقیقه پایان یافت)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

سوال آقای ابراهیم پردلی از وزارت نیرو

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

مستدعی است امیرفرماند جناب وزیر نیرو بموعده مقرر در جلسه علنی بسؤالات زیر پاسخ گویند:

۱- باینکه رودخانه هیرمند دارای آب زیاد و کافی هست معهداً در رودخانه سیستان مقدار بسیار کمی آب جاری
میباشد که نود درصد اراضی آب برای زراعت ندارند چون رودخانه سیستان از گل و لای پر شده و چنانچه اقدام مؤثر
و عاجلی نشود در آتیبه نزدیکی بکلی آب قطع خواهد شد.

با توجه به ضرورت لایروبی رودخانه سیستان که مورد تأیید وزارت نیرو هم میباشد معلوم نیست چرا بموقع رودخانه
را لایروبی نکردند تا امروز که فصل کشت و زرع میباشد سیستان دارای آب برای زراعت می بود.

۲- اگر رودخانه سیستان لایروبی نشود بیشتر از سه بخش از چهار بخش، سیستان بی زراعت خواهد ماند آیا به مصلحت
میباشد که آب فراوان در رودخانه هیرمند وجود داشته باشد و نود و پنج درصد اراضی سیستان بی زراعت بماند و لایروبی
رودخانه در داخل سیستان انجام نگیرد.

۳- به تجربیات چند هزار ساله سیستانیها توجه و عمل نمیشود و برای امور مربوط به سیستان هم تا بحال مأموری
مسؤل قرار نگرفته پس باجه ضمانت اجرائی کشاورزان سیستان باید تأمین داشته باشند؟

۴- گودالهای چاه نیمه که منبعی برای ذخیره آب و گل و لای میباشد بعد از دو الی سه سال بهره برداری از رسوبات
بر خواهد شد در آن موقع چه خواهید کرد؟

۵- دهانه گودال چاه نیمه از سطح آب هیرمند بلندتر ساخته شده با توجه به اینکه آب را فقط می توان هم سطح آب
رودخانه هیرمند در گودالهای چاه نیمه ذخیره نمود.

چرا بستر دهانه چاه نیمه را به اندازه ای پایین نمی برند که اگر یک متر مکعب آب در هیرمند وجود داشته باشد بتوانیم
از آن آب استفاده نماییم.

۶- چرا بستر مجزائی که آب گودالهای چاه نیمه را باید خارج نماید بلند می سازند که در نتیجه نتوانیم حداکثر استفاده
را از آب چاه نیمه بنمائیم.

با تقدیم احترام - ابراهیم پردلی